

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
DECEMBER 3

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
ST PETERSBURG, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

«LAIKS» IS PUBLISHED SINCE 1949 // «LAIKS» IZNĀK NO 1949. GADA
Published 48 times per year except the first week in January, the first week of May, the last week in June, the last week in December
Published weekly by: Latvian Newspaper «Laiks», Inc., 6145 SUN BLVD Apt. 203, ST PETERSBURG, FL 33715
POSTMASTER: Send address change to: «Laiks», 4B S HERON ST MANCHESTER, NJ 08759
E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXXIII Nr. 46 (6080)

2022. gada 3. decembris – 9. decembris

Rīgā sācies Ziemassvētku laiks

“Šogad tirdziņš svin apaļu jubileju – apmeklētājus tas priecēs jau divdesmito gadu. Tā atvēršana ik gadu ir kā simbols tam, ka ir sācies Ziemassvētku gaidīšanas laiks. Mūsu galvenais prieka avots šajā laikā ir redzēt lielo interesi un prieku gan rīdzinieku, gan pilsētas viesu sejās. Tirdziņš ir neatņemama Adventa laika daļa, ko izbauda gan bērni, gan pieaugušie. Redzam atgriešanās prieku arī tirgotājos, visiem satikties pēc divu gadu pauzes ir liels notikums,” saka Vecrīgas Ziemassvētku tirdziņa rīkotājs Andris Kreislers.

Doma laukumā arī iedegta krāšņākā Rīgas egle. Tā ir vairāk nekā 11 metrus gara un tajā ir 2800 metru eglīšu virtenu.

Doma laukumā tirdziņā būs vairāk nekā 80 tirgotāju, amatnieku, mājažotāju un rokdarbnieku, kas piedāvās iegādāties gan Ziemassvētku dāvanas, gan nobaudīt tradicionālos šo svētku ēdienus un dzērienus.

Sievietes mākslinieces

PASAULES LATVIEŠU MĀKSLAS CENTRS CĒSIS

SAVA ISTABA

MĀKSLINIECES NO PLMC KOLEKCIJAS

ATKLĀŠANA 1.12.22 PLKST. 16.00
LIELĀ SKOLAS IELA 6, CĒSIS PLMC.LV @ f v

PLMC

PASAULES
LATVIEŠU
MĀKSLAS
CENTRS
CĒSIS

RE.TV

cēsis

Domās ik dienu esam ar Ukrainu tās kaŗā par brīvību. Bet tālāk dienvidaustrumos noris vēl kāda asiņaina brīvības cīņa. Lai godinātu drosmīgās sievietes, kas cīnās par savu brīvību Irānā, Pasauls latviešu mākslas centrs (PLMC) ir izveidojis izstādi, kuŗā apskatāmi sieviešu radīti mākslas darbi no mūsu pastāvīgās kolekcijas. Te ir gan abstrakti, gan figurāli darbi, sākot ar Kristas Svalbonas detālizētajām apercerēm par māju nozīmi un beidzot ar feministiskajām Dainas Dagnijas gleznām, kas tapušas 70. gadu trausmainajā Amerikā un atspoguļo vairākas apklusinātu sieviešu paaudzes.

Izstādes nosaukums aizgūts no Virdžīnijas Vulfas slavenās esejas “Sava istaba” (A Room of One’s Own). Vulfas eseja iztirzā galvenos šķēršļus, kas vēsturiski bijuši jāpārvar sievietēm, ja tās vēlējas gūt panākumus mākslas jomā. Izstāde ir daudzveidīga un neparasta, tā ietver glezniecību, fotogrāfiju, tēlniecību, kā arī tekstildarbus.

PLMC darba laiki ziemā: sestdien un svētdien no 12.00-16.00 un pēc iepriekšēja pieraksta, sazināties ar karlis@plmc.lv 22 458 436 www.plmc.lv/lv/

Pirmajā Adventē, 27. novembrī, skanot svētku koncertiem, iedegta Rīgas galvenā Ziemassvētku egle. Pēc divu gadu pārtraukuma atklāts arī Vecrīgas Ziemassvētku tirdziņš

Vecrīgas Ziemassvētku tirdziņā līdzīgi kā aizvadītajos gadus īpaši gaidītas ģimenes ar bērniem – IKEA namiņā būs sastopams Ziemassvētku vecītis, rūķi, varēs izvizināties karuselī, ar DHL nosūtīt vēstuli Ziemassvētku vecītim, brīvdienās iemēģināt roku piparkūku cepšanā, kā arī klātienē apskatīt dzīvas aitiņas.

Piektdienas vakaros mūzicēs Latvijā pazīstami DJ – Artis Volfs, Linda Samsonova, Kārlis Ķilkuts, Artūrs Krūzkops, Jāns, savukārt Jaungada naktī – Toms Grēviņš. Sestdienās un svētdienās uz skatuves dziedās vokālie ansambļi, koŗi un grupas – “Hāgenskalna Mūzikanti”, folkloras kopa “Luča”, “Jacob Noiman band”, etno kompānija “Zeidi”, grupa “The Bad Habbits”, kā arī vokālie ansambļi un koŗi no Liepājas, Aizkraukles, Ādažiem u.c. pilsētām. Jautrās dejās aicinās Rīgas Danču klubs, savukārt “Lielkrūzes rūķi” parūpēsies par radošām un interesantām rūķu darbnīcām.

11. decembrī plkst. 10:30 intereenti un entuziasti aicināti piedalīties kopīgā Ziemassvētku vecīšu skrējienā un gājienā

“Santa’s Fun Run and walk”. Pasākuma sākums un noslēgums būs Doma laukumā, taču skrējiena maršruts vedīs pa vairākām lielākām un mazākām Vecrīgas ielām.

Jaunā gada sagaidīšanas pasākumā 31.decembrī plkst. 20:00 vakaru ieskandinās Ivo Grīniņš-Grīslis ar grupu, pēc tam plkst. 22:00 vakaru ar kopīgām dejām līdz pat 02:00 naktī aicinās vadīt DJ Toms Grēviņš.

Gaismu eglei un tirdziņam nodrošina energokompānija “Enefit”.

Vecrīgas Ziemassvētku tirdziņa darba laiks:

Pirmdiena – ceturtdiena no plkst. 11:00 līdz 21:00

Piektdienās un sestdienās no plkst. 10:00 līdz 22:00

Svētdienās no plkst. 10:00 līdz 20:00

Ziemassvētku vecīša namiņa darba laiks:

Ceturtdienās un piektdienās no plkst. 16:00 līdz 21:00

Sestdienās no plkst. 12:00 līdz 20:00

Svētdienās no plkst. 12:00 līdz 18:00

Plašāka kultūras programma apskatāma mājas lapā www.vzt.lv

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - JAN, 1ST WK - MAY,
LAST WK - JUN; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolaros:
3 mēn. US \$ 50.00
6 mēn. US \$ 100.00

Redakcija Rīgā, Gertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us

Redaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us

**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**

Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.

Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Sarīkojumu un dievkalpojumu ziņas sūtīt Inesei Zaķis
e-pasts: rigaven@aol.com

**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolaros.**

Sēru sludinājumus un adresu maiņas sūtiet pēc adreses
4B S HERON ST MANCHESTER, NJ 08759
e-pasts: LaiksDSR@aol.com

Ja vēlaties saņemt vairāk informācijas par avīzi,
lūdzu, zvaniet LAIKA ASV tālr.: 727 385-4256

LAIKS

**Kalendārus var iegādāties par USD 22,-
plūs pasta izdevumi, rakstot čeku uz**

**LAIKS – Latvian Newspaper Inc.
4B SOUTH HERON ST. MANCHESTER, NJ 08759**

Kalendāra izdošanu atbalsta

2023. gada kalendārs: gab. x US \$22.00.....

Piesūtīšana: ASV – par katru pirmo US \$3.00

Par katru nākamo uz to pašu adresi US \$1.50

Ārpus ASV – par katru pirmo US \$3.50 (Maksa ASV dolaros)

Par katru nākamo uz to pašu adresi – US \$1.50.

Kopā..... US \$.....

Vārds, uzvārds

Adrese

Tālr.: E-pasts

Vai vēlaties reklāmu krāsās *Laika* Ziemsvētku numurā?

Sazinieties ar *Laika* administrātori Diānu Simmons Rudzīti
e-pastā laiksdsr@aol.com vai zvaniet pa tālruni 516-375-7745

Iesniegšanas pēdējais brīdis – š. g. 9.decembrī

Jūsu redakcija

Nedēļas gudrība

“... visi kaŗa stāsti vēsta vienu un to pašu – par kaŗavīru nāvi. Bet tas nedrīkst apnīkt, tas jāraksta un jādaudzina tik ilgi, kamēr arī tie, kas nepazīst kaujas lauka, ieklausīsies vārdos "kaŗavīra nāve" tik dziļi, ka tie vairs neliksies banāli, kamēr tie, kas mūsu brīvības cīņu laikā sēdēja gan savās, gan citu mājās, sapratīs, ka Brāļu kapos nav apglabāti tikai miroņi, bet cilvēki, jauni cilvēki, kuŗiem gribējās dzīvot un kuŗu nāvei mums jāpateicas par visu, kas mums ir.”

Mariss Vētra, romānā "Div'dūjiņas"

LAIKS

4B S HERON ST MANCHESTER, NJ 08759
laiksdsr@aol.com
www.laiks.us

Lūdzu, maksāt ASV dolaros uz «*Laiks*» Inc. vārda
Abonējiet laikrakstu *LAIKS*, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!

«LAIKA» abonements maksā: 3 mēnešiem ASV \$50.00
6 mēnešiem ASV \$100.00

FLORIDAS IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI! Lūdzu pievienojiet
7% Floridas nodokli par laikraksta abonēšanu!

Laiks pa gaisa pastu Amerikā 3 mēneši \$69.00

6 mēneši \$138.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā 3 mēneši \$69.00

6 mēneši \$138.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā 3 mēneši \$75.00

6 mēneši \$150.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs 3 mēneši \$93.00

6 mēneši \$186.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

Par skolotāja lomu diasporā

Amerikas latviešu apvienības
Izglītības nozares skolotāju konference
2022. gada 28.-30. oktobrī

ELISA FREIMANE,
ALAs Izglītības nozares vadītāja

Ik gadu Amerikas latviešu skolu skolotāji un darbinieki satiekas konferencē, lai klausītos lekcijas, mācītos ko jaunu, dalītos pieredzē un lai iepazītos ar citiem, sev līdzīgiem Amerikas latviešiem, kas izvēlējušies savas nedēļas nogales veltīt darbam latviešu skolās. Pandēmijas gados Izglītības nozare konferencēs rīkoja neklātienē, izmantojot Zoom platformu gan lekcijām, gan pārrunu grupām. Bija iespējams satikties biežāk, uz īsāku laiku, un neklātienē konferences un pārrunu vakarus apmeklēja caurmērā 40 skolotāju. Neklātienē konferences saistīja ne tikai ASV skolotājus, bet bija arī skolotājus no Aus-

džersijā, latviešu īpašumā Priedainē. Rīcības komitejā par visiem saimniecības un iekārtošanas darbiem rūpējās Jana Anča-Tetere un Sarmīte Grigalinoviča-Leja no Ņudžersijas skolas, bet pie nodarbibām pirms un pēc konferences, kā arī konferences laikā piestrādāja Ņujorkas skolas pārzine Līga Balode. Jānis Grigalinovičs-Leja, Priedaines saimnieks, bija arī nenogurstošs atbalsts tehniskajos jautājumos. ALA Izglītības nozari pārstāvēja tās vadītāja Elisa Freimane, kas atbildēja par konferences programmu. Konferenci finansiāli atbalstīja Amerikas latviešu apvienība un Latviešu valodas aģentūra no Izg-

Pa kreisi šo rindu autore sarunā ar konferences dalībniekiem

trālijas, Kanadas un Latvijas, kas piedalījās no tālienes.

Lai gan neklātienē konferences izdevās labi, tomēr lielāks spēks rodas tiekoties klātienē, aci pret aci. 2022. gada pavasarī beidzot likās, ka pandēmijas ierobežojumi būs atcelti un būs iespējams atkal rīkot konferenci klātienē. Konferencēs rīkošana prasa lielu darbu, it īpaši pēc trīs gadu pārtraukuma, bet darba nebaidījās Ņudžersijas un Ņujorkas skolu skolotājas, un viņas nolēma konferenci rīkot Ņu-

tības un zinātnes ministrijas budžeta programmas “Valsts valodas politika un pārvalde”.

Priedaine atrodas ASV Austrumkrasta pašā vidū, tāpēc uz konferenci bija viegli ar mašīnu atbraukt skolotājiem no Vašingtonas, DC, Bostonas un Klivlandes, kā arī no vietējām Ņudžersijas un Ņujorkas skolām. Atlidoja arī skolotājas no Čikāgas, Mineapoles, Denveras, Sanfrancisko un Losandželosas. Visvairāk skolotāju – 16 – bija no Ņudžersijas skolas! Daļa

Ziedoiet Vāgnera nama atjaunošanai

R. Vāgnera mecenāta, Bavārijas karaļa
Ludviga II tronkrēsls

... un uz viena no
teātra zāles krēsliem
tiks iemūžināts Jūsu vārds

Atkarībā no ziedotās summas krēsls atradīsies:

Parterā vai ložā – 5000 €

1. balkonā – 3000 €

2. balkonā – 1000 €

Rekvizīti:

Rīgas Riharda Vāgnera biedriba

Reģ. Nr.: 40008232307

Banka: Swedbank Latvia

Swift: HABALV22

Konts: LV85HABA051039565078

www.vagneriga.lv/ziedot

info@vagneriga.lv

Rīgas Vāgnera nams celts 1782. gadā, un sākotnēji to dēvēja par Rīgas Pilsētas teātri. No 1837. līdz 1839. gadam teātra mākslinieciskais vadītājs bija komponists Richards Vāgners. Daudzus gadus pavadījis aizmirstībā, Vāgnera nams ir gatavs atjaunotnei. Kopā atgriezīsim Rīgas vārdu Vāgnera pasaules kartē!

skolotāju palika viesnīcās, bet Jānis un Sarmīte Grigalinoviči-Lejas bija parūpējušies piedāvāt iespēju dalībniekiem pārgulēt arī Priedainē. Skolotāji, kas vēlējas, varēja palikt uz ērtiem matracīšiem vai arī “Telšu pilsetiņā”, kas bija iekārtota Priedainē uz skatuves. Dalībniekiem bija jauki palikt tuvāk konferences vietai, un tā arī vakaros nodarbibas bija labi apmeklētas.

Konferences gaitas sākās piektdien, 28. oktobrī, ar iespēju

lielas darba dienas. Pēc konferences ievadvārdiem sākās pirmais no pieciem darba posmiem, kas katrs bija sadalīts divās daļās. Pirmajā daļā bija trīs četras īsas lekcijas par dažādiem tematiem. Pēc tam otrajā daļā skolotāji sadalījās pa grupām, sekojot lektoram, kas viņu intereses visvairāk uzrunāja. Tādā veidā visi dalībnieki bija informēti par tiem pašiem tematiem, tomēr katrs varēja pamatīgāk mācīties par to, kas

uzzināt un apskatīties mācību materiālus savās mācību jomās.

No tālās Moldovas uz konferenci atbrauca Dace Mažeika, kas vada vairākus nozīmīgus ALA Izglītības nozares un PBLA Izglītības padomes projektus. Dace Mažeika dalībniekiem paskaidroja par valodas līmeņiem un par ALA valodas līmeņu pārbaudījumiem. Darba grupās skolotāji piestrādāja pie skolēnu valodas līmeņu identifikācijas, kā arī pie savu mācību

viņam visvairāk vajadzīgs.

Konferences lektori bija ar lielu un dažādu pieredzi. Aija Otomere bija atbraukusi no Rīgas, pārstāvot Latviešu valodas aģentūru (LVA). Latviešu valodas aģentūra ir galvenais starpnieks starp Latvijas valdību un diasporas latviešu skolām. Aija Otomere piedalījās četros darba posmos, stāstot par LVA pasākumiem, darbiem, un, galvenais, par mācību programmām un piedāvātajiem materiāliem. Skolotājiem bija iespējams

materiālu piemērošanas skolēnu dažādajiem valodas līmeņiem. Dace Mažeika arī stāstīja par PBLA projektu *Sietiņš*, kas ir mācību materiālu meklētājs, radīts tieši un specifiski diasporas skolotāju atbalstam. D. Mažeikas vadītajos darba posmos varēja mācīties *Sietiņā* uzstādīt kritērijus, lai atrastu sev vajadzīgo. (*Sietiņu* var apskatīties <https://sietins.lv/Dr>.)

(Turpināts 4. lpp.)

(Turpināts no 3. lpp.)

ELISA FREIMANE,
ALAs Izglītības nozares vadītāja

Par skolotāja lomu diasporā

Amerikas latviešu apvienības

Izglītības nozares skolotāju konference 2022. gada 28.-30. oktobrī

Andra Zommere no Kalamazū, Mičiganā, bija klāt konferencē, lai atbalstītu skolu vadītājus. A. Zommere pati ir pamatskolas pārzine, un viņas vadītājās darba grupās pulcējās

vidusskolām ar Rietumkrasta vasaras vidusskolas *Kursa* direktori Māru Pelēci. Citā darba grupā viņa kopā ar Losandželosas pamatskolas pārzini Sanitu Šumani-Karami vadīja pārrunas

vēstures materiāliem, ko viņš ir gatavojis, pamatojoties uz latviešu dziesmu un mūzikas vēsturi. Materiāli ir piemēroti dažādiem valodas līmeņiem, un tie padara vēsturi skolēniem

devās āra nodarbībā ar ilggadējo mazskautu vadītāju Intu Šķinkī. Skolotāji spēlēja spēles, iepazinās ar citiem un kārtīgi izsmējās. Pievakarē Ņujorkas skolas *vecāks* un skolēns Džeisons Meilands ar sirsniņu humoru uzrunāja konferenci par latviešu skolas nozīmi. Vakarā pēc vakariņām skolotāji sildījās pie ugunsкура, kad viņus pārsteidza ķekatnieki, kas lika minēt mīklas un uzdziedāt. Dziedāšana turpinājās līdz vēlām vakaram Priedaines omulīgajā bāra telpā.

Skolotāji ne tikai mācījās, bet arī mīlojās. Saimniece Sarmīte Grigaloviča-Leja ar daudziem palīgiem lutināja ar gardām maltītēm, bet par sestdienas vakara īpašām vakariņām rūpējās saimniece Terēze Apsīte. Ņudžersijas skolas skolotāji bija gādājuši sešas dažādas zupas sestdienas pusdienām, netrūka ne kafijas, nedz saldumu!

Konferences noslēgumā dalībnieki piedalījās spēlē "Idejas bez robežām", kur bija jāizveido projekti par labu latviešu skolām bez laika, naudas vai darba spēka ierobežojumiem. Grupas izveidoja savas idejas, tās

piedāvāt ideālu latviešu skolu modeli ar apmācītu personālu, ideālu sadarbību starp skolām un starp skolu un vietējo sabiedrību. Šajā projektā arī katrai skolai būtu vajadzīgās telpas veiksmīgai darbībai. Pēdējais projekts bija visietilpīgākais, jo tas gādāja par bērnu no gaidībām līdz pieaugšanai, allaž piedāvājot tam latvisku vidi, kurā augt un attīstīties. Uzvarētājos bija absolventu svētku un mūža gādības projekti. Nodarbībai noslēdzoties, dalībnieki bija iekarsuši par savām idejām un tās papildināja vēl un vēl. Lai gan, spēlei beidzoties, iestājas atkal "robežas", kas šis interesantās un ietilpīgās idejas pagaidām bremzē, ir svarīgi domāt par to, kas varētu būt, un censties īstenot to, ko var. Neapšaubāmi skolotāji izteicās par to, ko varētu dot kopiena un kopā būšana, cik svarīgi ir rūpēties par skolēnu daudzpusīgi un visos vecumos.

Konferencē piedalījās 44 dalībnieki. Šķirties nenācās viegli. Programmas noslēgumā skolotājus uzrunāja ALA valdes locekļi, pasakot savu paldies par

skolu vadītāji, lai runātu par administratīvajiem jautājumiem, kā arī par skolotāju piesaisti skolas darbā, par mācību vadlīnijām, kas palīdz noteikt skolas darbību.

Gaņezera vasaras vidusskolas direktores Sandras Kronītes-Sīpolas uzdotā tēma bija jaunieši. Skolotājiem rūp tas, kas notiek ar mūsu jauniešiem pēc latviešu pamatskolas beigšanas, un jau pavasarī bija notikušas vairākas neklātienas sapulces, lai pārrunātu šo jautājumu. Sandra pirmajā darba grupā piedalījās sarunā par vasaras

par jauniešu nodarbībām vietējās skolās. Šajā darba posmā informēja par jauno virtuālo vidusskolu Kanadā, ko vada Edgars Kiršs un Pauls Legzdīns. Vēl pēdējā darba posmā Kronīte-Sīpola vadīja pārrunas par jauniešu iesaisti mūsu latviešu sabiedrībā, par šķēršļiem, kas kavē daudzu jauno cilvēku piedalīšanos sarīkojumos un sabiedrības vadībā.

Ņudžersijas skolas ilggadējais skolotājs Mārtiņš Putenis, savu uzrunu uzsākot, aicināja dalībniekus dziedāt. Tas bija ievads viņa stāstījumam par Latvijas

dzīvāku un saprotamāku.

Visjaunākā no lektorēm bija GVV un *Kursa* darbiniece Daiga Cera no Vašingtonas, DC. Viņa stāstīja par veidiem, kā mācīt skolēniem ar lielām spēju un valodas atšķirībām. Šādas stratēģijas sauc par diferencēšanu, un D. Cera piedāvāja dažādus diferencēšanas piemērus, kas varētu palīdzēt skolotājiem darbā latviešu skolās. Darba grupā bija iespējams piestrādāt pie sava stundas plāna diferencēšanas.

Netrūka arī izpriec. Saulainā rudens pēcpusdienā dalībnieki

piedāvāja visai publikai, un tad bija balsošana par mīļāko ideju. No idejām bija divas, kas saistījās ar pulcēšanos: visu latviešu diasporas skolu lieluzvedums, kas ceļotu pa visiem kontinentiem, kā arī visu Amerikas latviešu skolu absolventu svētku salidojums. Prezidenta uzrunu un slavenu mūzikas grupu priekšnesumiem. Cita ideja bija veidot digitālās realitātes platformu jeb *metaversu*, kur katram bērnam piedāvātu individuālu pieeju latviskai izglītībai. Ceturtais projekts bija izveidot un tad

skolotāju darbu. Viens no konferencē mērķiem bija likt skolotājiem saprast, ka viņi nestrādā izolācijā, ka viņiem ir daudz atbalstītāju un palīgu. Jācer, ka konferencē veikti darbi un apgūtā informācija lika dalībniekiem izjust savu nozīmi latviešu sabiedrībā un savu skolēnu latviskajās dzīvēs.

Konferenci atbalstīja Amerikas Latviešu apvienība un Latviešu valodas aģentūra no Izglītības un zinātnes ministrijas budžeta programmas "Valsts valodas politika un pārvalde."

// FOTO: Kristina Rathode

VILNIS
BAUMANIS

Vašingtonas, DC, un apkārtnes latviešu saime kuplā skaitā un pacilātā omā 19. novembra pēcpusdienā, pulcējās savā dienāmā, Rokvillē, MD, lai godinātu Latvijas valsti, kā arī atzīmētu Latvijas un Amerikas Savienoto Valstu savstarpējo attiecību simtgadi. Klāt esot Latvijas vēstniekam ASV Mārim Selgam ar kundzi Mariku, kā arī lielai daļai vēstniecības darbinieku, svinību dalībnieki savā vidū sveica četrus īpašus viesus – bijušos ASV vēstniekus Latvijā. Īsā svētbriīdī prāveste Anita Vārsberga-Pāža izteica visu klātesošo pateicību Dievam par Latvijai dāvāto neatkarību un par valstīm, kas palīdz to nodrošināt. Svētbriīdīs un pārējā valstssvētku programmas norisa angļiski.

Ar simpātisku koncertu turpat dienāmā svētku viesus iepriecināja no Arizonas lūgts mākslinieku pāris – latviešu cilmes pianiste Benita Rose un viņas dzīvesbiedrs, saksofonists Tonijs Gibbs – abi izcili un apbalvoti mūziķi, kas kopā veido *The Rose-Gibbs Duo*. Iezīmējot ASV un Latvijas draudzību, mākslinieki bija programmā ietilpinājuši gan E. Dārziņa “Melancholisko valsī”, gan Dž. Geršvina “Rapsodiju blūza stilā”, gan citus viegli baudāmus skaņdarbus. Klavieres un saksofons radīja tīkami melodisku, nokrāsām bagātu kopskaņu. Saistīja mākslinieku virtuozitāte.

Svētku aktā nama sarīkojumu zālē viesus sveica grupējuma “Latviešu organizācijas Vašingtonā, DC” priekšsēde Anita Jurberte, kurās ierosmē radās doma atzīmēt arī Latvijas – ASV diplomātisko attiecību simtgadi, klāt esot bijušajiem ASV vēstniekiem. Latvijas vēstnieks Vašingtonā Māris Selga īsā uzrunā pieminēja lielo darbu, kāds bija vajadzīgs, lai panāktu 1918. gadā proklamētās valsts starptautisko atzīšanu. Kā vienu no nozīmīgākajiem ASV lēmumiem Latvijas labā vēstnieki minēja tā dēvēto Samnera Vellea deklarāciju 1940. gadā – ka Savienotās Valstis neatzīst Bal-

tijas valstu inkorporāciju PSRS. Māris Selga mudināja atbalstīt Ukrainu, uzsvērdams, ka ukraiņu tauta cīnās arī par mums.

Ekrānā svētku viesus uzrunāja Latvijas Valsts prezidents Egils Levits. Viņš apliecināja, ka Latvija kļūst latviskāka un vienotāka, ar gandarījumu pieminēdams nesen pieņemto likumu par valsts

satraucis apvērsuma mēģinājumus Maskavā, un valstī joprojām atradās PSRS kaņaspēks. “Bija jāsāk no nulles,” stāstīja Siliņš, kas bija vēstnieks Rīgā līdz 1995. gadam. “Latvijai bija jāveido jauna valdība no komunistu sistēmas drupām.” Viņš cildināja latviešu tautas aukstasinību un mieru bīstamos brīžos, kā arī ar cieņu

skrāpis un tūlīt arī otrs. Viesības tika pārtrauktas. Nākamajā dienā pie ASV vēstniecības ēkas ļaudīs nolika ziedus, bet vakarā pulcējās Doma baznīcā rīkotā aizlūgumā par Ameriku. Vēstnieku Holmzu aizkustinājuši rīdzinieku sirsniņa un bieži paustā pateicība Savienotajām Valstīm.

Vēstnieks Braians Karlsons

bas locekļi, to vidū aizsardzības ministrs Ģirts Kristovskis un ārlietu ministrijas pārstāvis Edgars Rinkēvičs. Vēstnieks Karlsons ar labpatiku atceras pastaigas Rīgas parkos.

Vēstniece Nensija Bikofa Petite (*Nancy Bikoff Pettit*), kas darbojās Rīgā no 2015. līdz 2019. gadam, vērtēja Latviju ar vārdiem: *an incredible success story*. Bet viņu nemierīgu darījusi Krievijas agresīvā politika: Krimas okupācija un Krievijas kaņaspēka nepārtrauktie manevri Baltijas valstu pierobežā. Uzbāzīga bijusi no Krievijas raidītā propaganda un mēģinājumi Latviju dažādi nomelnot. Vēstniece stingri atbalstījusi NATO spēku paplašināšanu Baltijas valstīs un daudzkārt viesojusies Ādažu poligonā, lai tiktos ar ASV, Kanadas un citu valstu bruņoto spēku pārstāvjiem. Rīgā viņa īpaši izbaudījusi koncertus, mākslas muzejus un kafējnīcas.

Atbildot uz sarunu vadītāja Pētera Blumberga jautājumiem, ASV vēstnieki uzsvēra pozitīvo. Kaut Latvijai netrūkst izaicinājumu – gan valsts drošības jomā, gan tautas vienotības veicināšanā, īpaši lielās kaimiņvalsts ietekmētājā Latgalē – viņi atrada daudz laba, ko teikt par Latviju un latviešiem. Par spējīgiem valsts vadītājiem, par Latvijā baudīto viesmīlību. ASV vēstnieki apliecināja, ka Latvija tagad var justies daudz drošāka nekā tā bija pirms iestāšanās NATO. Latvijas vēstnieks ASV Māris Selga, kas arī piedalījās sarunās, pauda cerību, ka Zviedrija un Somija kļūs NATO locekļi, tā stiprinot visu Baltijas apgabalu.

Kad saistošās sarunās bija apriņķēti pusotra stunda. Pēteris Blumbergs ieminējās, ka zālē krēslī droši vien ir cietāki nekā tie, kas ir uz skatuves un svētku viesi varbūt vēlētos izkustēties un baudīt glāzi šampanieša, pirādziņus un citus atspirdzinājumus. Klātesošie priekšlikumu sveica ar kupliem aplausiem, reizē teikdami paldies ASV un Latvijas diplomātiem.

Latvijas valstssvētkos, Rokvillē, MD. No kreisās: PBLA priekšsēdis Pēteris Blumbergs, ASV vēstnieki Ints Siliņš, James Holmes, Brian Carlson un Nancy Bikoff Pettit, LOV priekšsēde Anita Jurberte un Latvijas vēstnieks ASV Māris Selga // FOTO: Renāte Beķere

valodu mazākumtautību skolās. Un Pasaules Brīvo latviešu apvienības priekšsēdis Pēteris Blumbergs paziņoja, ka šī gada PBLA balva piešķirta bijušai Latvijas valsts prezidentei Vairai Viķei-Freibergai un Imantam Freibergam par nopelniem Latvijas un latviešu kultūras labā.

Tad Pēteris Blumbergs aicināja uz skatuves goda viesus – četrus bijušos ASV vēstniekus Latvijā – lūdzot viņus dalīties ar saviem iespaidiem no Latvijā pavadītā laika. Viņi bija pārstāvējuši Savienotās Valstis dažādos atjaunotās Latvijas vēstures posmos. Amerikā augušais diplomāts Ints Siliņš, 1991. gadā saņēma uzdevumu atvērt pirmo ASV vēstniecību atjaunotajā Latvijas republikā. Vēl nesen tur prātus bija

pieminēja vašingtoniešiem labi pazīstamo politiķi un diplomātu Ojāru Kalniņu, kas palīdzējis iegaisnot jaunās Latvijas tēlu.

Vēstnieks Džeims Holmzs (*James Holmes*) pārstāvēja ASV Rīgā no 1998. līdz 2001. gadam. Tobrīd Latvija jau bija sākusi meklēt ceļu uz Eiropas Savienību. Uz NATO bijis jāvirzās solīti pa solīti; iznākums nebūt nav bijis drošs. Bet gluži drāmatisks vēstniekam Holmzam izvērtusies pēdējā diena Rīgā, pirms došanās atpakaļ uz ASV. Bija 2001. gada 11. septembris. Viņam par godu viesnīcā sarīkotas viesības. Te pēkšņi visu uzmanība pievērsās it kā nereālām ainām televizorā: visu acu priekšā Ņujorkā sabruka Pasaules tirdzniecības centra debes-

(*Brian Carlson*), strādāja Rīgā Latvijai nozīmīgajā posmā no 2001. līdz 2005. gadam, kad Latviju uzņēma Eiropas Savienībā un NATO. Kā stāstīja vēstnieks, pēc teroristu uzbrukuma 11. septembrī, kongresā radās šaubas par to, vai šādos laikos būtu gudri paplašināt NATO aliansi. Bet toreizējais ASV prezidents Džordžs Bušs esot devis vēstniekam skaidru norādījumu, ka Baltijas valstu uzņemšanas procesam jāiet uz priekšu. Nācies krietni piestrādāt, lai pārliecinātu kongresu – kur cita vidū esot jautāts, vai latviešiem varot uzticēties, ņemot vērā kara laikā Latvijā notikušo holokaustu. Uzticību jūtami vairojusi Valsts prezidente Vaira Viķe-Freiberga un citi Rietumu domāšanā izglītoti valdi-

KĀRLIS RŪSA

30. oktobrī, skaistā rudens dienā, Indianapolē tautieši pulcējās latviešu sabiedriskajā centrā, lai atzīmētu vietējās Daugavas Vanagu apvienības organizēto Lāčplēšu dienu. Programma iesākās ar drāmatisku A. Čaka “Mūžības skartie” dzejoļa skandējumu video ierakstā. Pēc mācītāja Mārtiņa Rubeņa lūgšanas visi vienojās valsts himnā. Indianapolē DV apvienības priekšniece Nora Ceriņa nolasīja iespaidīgu eseju “Kas ir varonis?”, kurā 1998. gadā rakstījis latviešu jauniešs Markus Apelis. Sekoja apsveikumi jauniešiem DV biedriem, kas nesen uzņemti Indianapolē apvienībā. Latviešu skolas bērni un arī pieaugušie aizdedza sveces ar godu mūsu kaņāvīriem, nosaucot viņu vārdus.

Pēc tam klātesošos iepriecināja mūzikāla programma Ineses

Šteinbachas izkārtojumā. Lija *Kuhn*, Laila *Goetz* un Samanta Šteinbacha dziedāja pazīstamo A. Birkena/A. Legzdiņa “Es redzēju bāleliņu” ar Renāra Šteinbacha ģitāras pavadījumu un

iespaidīgo Zigmara Liepiņa “Es atnācu uguntiņu” Ineses Šteinbachas klavieru pavadījumā. Vīru ansamblis “Baltā roze” sparīgi nodziedāja tautasdziesmas “Ai, bāliņi” un “Es izjāju prūšu zemi”.

Publika pievienojās dziedātājiem sirsniņā kopdziesmā “Seit ir Latvija”.

Pēc lieliskām pusdienām klātesošie ar interesi noskatījās filmu “*Valiant!* Brauciens uz brīvu Lat-

viju” – saistošu dokumentālfilmu par latviešu diasporas jauniešu enerģiskām pretpadomju demonstrācijām kā ASV, tā Eiropā pagājušā gadsimta septiņdesmitajos un astoņdesmitajos gados. Kā vienojošs simbols šiem stāstiem ir Ņudžerijas tautieša Juŗa Bļodnieka auto, kurš, aplāts ar pretpadomju saukļiem, gadiem ilgi ik dienas pievērsa uzmanību Latvijai un tās okupācijai. Interesanti, ka šī *Plymouth* auto modeļa vārdu “*Valiant*” var tulkot “drošsirdīgs, bezbailīgs” – kas arī raksturo toreizējo latviešu jauniešu cenšanos apgaisnot sabiedrību par latvijas centieniem pēc brīvības. J. Bļodnieka vēsturisko auto “atdzīvināja” un nosūtīja uz Latviju, dāvinot to muzejam “Latvieši pasaulē”. Pateicībā par tā darbību, Indianapolē latvieši LaPa muzejam saziedoja \$500.

Lāčplēšu dienas atcere Indianapolē

ANDA
SŪNA COOK

*Mans zelts ir mana tauta,
Mans gods ir viņas gods...*
(Rūdolfis Blaumanis)

Kas gan ir varonība? Un kas ir tas vilcējspēks, kas lika zemniekam pamest arumu un skolniekam atstāt skolas solu, lai aizstāvētu savu zemi? Zigfrīds Muktupāvels, tautā labi pazīstamais mūziķis un žurnālists, kādā intervijā pauž: “Ši valsts ir mūsu garants mūsu tautas izdzīvošanai; tā ir jāauklē, jālolo...” un arī jāsargā. Un mums jāatceras, jāgodina mūsu varoņus, senatņējos un tagadējos.

Varoņiem, kuņģi cīnījās par neatkarīgu Latviju un padzina Bermonta-Avalova karaspēku no Pārdaugavas, 1919. gadā piešķīra Lāčplēša ordeni. Kādreizējās klīvlāndietes Dzintras Kukaines tēvs bija Lāčplēsis, un arī mans tēva brālis, Arvids Sūna, bija Lāčplēsis, un nu atdusas Brāļu kapos, nedaudz soļi no Mātes Latvijas tēla.

Lāčplēšu diena ir 11. novembris. Latvijā šī diena tiek atzīmēta ne vien Rīgā, bet arī Latvijas novados ar lāpu gājienu, svinīgām uzrunām, uguns plostas palaišanu Daugavā un sveču aizdedzināšanu pie Rīgas pils sienas.

Klīvlāndes latvieši šogad Lāčplēšu dienu atzīmēja neparasti siltā un saulainā svētdienā, 6. novembrī. Svinīgā dievkalpojumā Klīvlāndes Apvienotās ev. lut. draudzes baznīcā prāveste Dr. Sarma Eglīte izlūdās Visuvarēnā svētību un žēlastību ikvienam, kas cīnās par brīvību. Pēc karoga ienešanas, īpaši izvēlētās dziesmas, ērģelnieces Līgas Zemesarājas pavadībā, modināja palābību uz Dievu un pateicību brīvības aizstāvējiem. Iemīlētās dziesmas – “Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils”, “Cēli kā dzimtenes dievnamī”, “Dievs, sargi mūsu tēvu zemi” stiprināja cerību brīvības pastāvēšanai. Paldies prāvestei Eglītei par pacilājoši gaišām domām.

Pēc dievkalpojuma tautieši pulcējās Apvienotās draudzes zālē, lai turpinātu Lāčplēšu dienas atzīmēšanu Klīvlāndes Daugavas Vanagu izkārtojumā. Latvijas himna, Līgas Zemesarājas pavadījumā, pārlicinoši izskanēja vairāk nekā 50 balsis. Šķiet, nebiju vienīgā ar mitrām acīm, dziedot šo lūgšanu. Inestais karogs, Egīla Apeļa, Jāņa Hāznera un Vilņa Kubuliņa gādībā, arī radīja izjūtu vilni.

Ievadā sekoja Ilzes Hāzneres, Klīvlāndes DV apvienības priekšnieces, uzruna. Kodolīgā aprakstā viņa atgādināja, ka 1918. gada 11. mēneša 11. dienā, pulksten 11 tika noslēgts pamiers un beidzās Pirmais pasaules karš. Nedēļu vēlāk, 1918. gada 18. novembrī, Latvija proklamēja savu neatkarīgo republiku. Pēc gada, 1919. gada 11. novembrī, ar devīzi “Par Latviju” nodibināja Lāčplēša kara ordeni, piešķirot to Latvijas armijas karavīriem, latviešu strēlniekiem. Otrā pasaules karā Latvijas leģionāriem gan nepiešķīra Lāčplēša kara ordeni, bet Dzelzs krustu.

Gūstekņu nometnē Zēdelgemā, 1945. gada 28. decembrī nodibi-

nāja organizāciju Daugavas Vanagi ar Vili Janumu kā pirmo DV priekšsēdi. Organizācijas galvenais mērķis bija apvienot Latvijas veterānus un izveidot sociālo tīklu tās biedru labklājībai. Kaut gan daudzi neticēja organizācijas pastāvēšanai, šogad varam atzīmēt tās 77. jubileju.

Klīvlāndes Daugavas Vanagu apvienību nodibināja 1951. gada 28. oktobrī, un, atskatoties uz daudzajiem gadiem, I. Hāznera izsacīja pateicību, bet arī atgādināja, ka daudz vēl, ko veikt. Daugavas Vanagi, sasauksimies!

I. Hāznera iepazīstināja ar svētku

Kur bijām, Kur esam, Kur ejam. Viņš uzsvēra, ka mūsu pienākums ir aizstāvēt mūsu varoņus un atspēkot Krievijas melus par Latvijas leģionāriem kā nacistu līdzstrēķējiem.

Klīvlāndē DV uzsāka darbību 1952. gada janvārī, Jāņa Ozoliņa vadībā, bet pēc viņa Viktors Zemesarājs turpināja darboties 29 gadus kā apvienības vadītājs. Vanadzies, Martas Šiles vadībā, uzsāka darbību 1953. gadā. A. Kursietis uzslavēja un atzina, ka, pateicoties abu organizāciju iedvesmošanai vadībai, Klīvlāndes Vanagu un Vanadzies apvienības

ar demonstrācijām, vēstuļu rakstīšanu politiķiem, vēlāk – iesaistoties kampaņā, lai panāktu Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā un NATO. DV uztur ciešas saites un ar ALA un PBLA, un tagad ir arī vadoša daļa no lielākas koalīcijas, kas paplašina leģionāru kapsētu Lestenē ar mūzeju un parku.

Leģionāru skaitļi sarūk. Pārstāvēniecības bazē no šogad saņemtiem ziņām vēl ir palikuši 40 leģionāri, zāles saņem 16 leģionāri un 29 atraitnes. Tas ir saprotams, jo jaunākais leģionārs tika iesaukts 17 gadu vecumā,

turklāt šis darbs uzskatāms nevis par labdarību, bet kā atbildība un pienākums. Mēs nedrīkstam pieņemt par pašsaprotamu, ka latviešu saglabāšana tikai Latvijā – nekas nākotnē nav garantēts un drošs!”

Ļoti svarīga misija ir leģionāru goda aizstāvēšana. Pagājušajā gadā Krievijas propagandas mašīna publicēja rakstu, kuņģi uzskaitīti 96 bijušo leģionāru vārdi un viņu pašreizējās atrašanās vietas, kā arī virkne melu par iespējamajiem kaņģi noziegumiem, kas mums ir jāatspēko. Krievu propagandas ieganstā cieš arī mūsu pieminekļi, kā Zēdelgemā leģionāriem veltītais Bišu strops, kas pašlaik glabājas kādā noliktavā.

A. Kursietis arī citē kādu atgādinājumu, ka laba vadība negaida uz krīzi – jābūt proaktīviem, nākotne ir jāplāno. Izaiicinājums ir piesaistīt jaunākas paaudzes, kas varēs pārņemt vadību un ieviest organizāciju jaunā laikmetā. “Kodols visām pārrunām ir jaunu biedru piesaistīšana,” uzsvēra runātājs. Andrim Kursietim veltītie aplausi skanēja ilgi.

Sekoja apsveikumi un apbalvojumi. DV Centrālās valdes Atzinības rakstu saņēma Egīls Apelis, DV ASV Atzinības rakstus saņēma Zenta Apinis, Andris Celcherts, Pēters Grava un Maruta Hāzners, DV Klīvlāndes apvienības Pateicības rakstus saņēma Edvins Auzenbergs, Artūrs Grava un Haralds Mazzariņš.

Pēc kopīgi nodziedātās Lāčplēšu dziesmas karogi atstāja zāli.

Desmit minūšu starpbrīdīdīm sekoja svētku koncerts, muzicējot vijolniecei Mariannai Brusubārdei un pianistam Mārtiņam Daukšam.

Mariannai ir bijuši daudzi ievērojami skolotāji, ieskaitot Laurie Smukler Julliard mūzikas skolā, pašlaik viņa ir maģistra programmā Klīvlāndes Mūzikas institūtā. Marianna ir piedalījusies vairākos koncertos ASV, Eiropā, Dienvidamerikā un Āzijā, bet pašlaik strādā par koncertmeistari *Concertmaster Cleveland Women's Orchestra* un regulāri spēlē *Canton Symphony*. Bija interesanti uzzināt, ka Marianna ir Andra Kursieša mazmeita.

Mārtiņš Daukšs ir beidzis Baldwin Wallace universitāti ar gradu mūzikas iestāžu vadībā. Viņš ir izcils pianists, piedalās koncertos ar solo priekšnesumiem un kā pavadītājs. Mārtiņš ir arī Klīvlāndes latviešu draudzes palīgērģelnieks. Kopš 2009. gada viņš ir saistījies ar grupu *Apollo's Fire*.

Izvēlētā koncerta programma bija saistoša un sevišķi izcēla vijolniece virtuozitāti, savukārt M. Daukša pavadījums izcēlās ar uzmanīgu atbalstu vijolei. Paldies Mariannai Brusubārdis un Mārtiņam Daukšam par dalīšanos savā mākslā!

Pēc prāvestes Dr. S. Eglītes Galda lūgšanas visi klātesošie bija aicināti baudīt Daugavas Vanadzies sagādāto maltīti. Paldies Daugavas Vanagiem, Vanadzies par vērtīgu, pārdomām bagātu pēcpusdienu!

No kreisās: Ilze Hāznera, Egīls Apelis, Zenta Apine, Andris Celcherts, Pēters Grava, Maruta Hāznera, bijušais leģionārs Artūrs Grava, Edvins Auzenbergs un Haralds Mazzariņš // FOTO: Ruta Pearce

viesi Andri Kursieti. Viņš vairāk nekā četrdesmit gadus bijis vēstures pētnieks, vairāku grāmatu autors, bijis XIII Vispārējo latviešu dziesmu svētku ASV Rīcības komitejas priekšsēdis, bet pēdējos 10 gadus – Daugavas Vanagu ASV priekšnieks. Sestdien, 2022. gada 3. septembrī,

ir pastāvējušas teju 70 gadus.

Organizācijas sākuma gados galvenie mērķi bija palīdzība un aprūpe leģionāriem, izglītības un kultūras atbalsts, kā arī politiskā darbība. Deviņdesmitajos gados, pēc neatkarības atgūšanas, palīdzība tika sniegta daudz bērnu un audžuģimenēm Latvijā.

un šodien viņam būtu vismaz 94 gadi. Bet kamēr vēl dzīvo pat viens bijušais leģionārs, DV turpinās atbalstu. A. Kursietis izteica pateicību visiem tautiešiem, kas palīdzējuši ar saviem ziedojumiem mūsu tautas varoņiem. Ik gadu DV saņem daudz vēstuļu no bijušiem leģionāriem,

Marianna Brusubārde un Mārtiņš Daukšs

Mārapoča (Austrumungārijā) Ungārijas karaliskais princis svinīgā bruņinieku ceremonijā apveltīja A. Kursieti ar Ungārijas ordeni – *Order of the Valiant*. Šis prestižais gods ir vēl jo nozīmīgāks ar to, ka Andris ir vienīgais latvietis, kuņģam šis ordenis piešķirts.

Andris Kursietis savā runā pieminēja Lāčplēšus un varoņus, bet galvenokārt izsmēloši apskatīja tēmu *Daugavas Vanagi:*

Andris Kursietis

un viņš nolasīja vienu no tām.

Kaut arī ar neatkarības atgūšanu un iestāšanos ES un NATO it kā būtu lielā darba noslēgums, tā tas tomēr nav. Diemžēl Krievija nav pametusi gadu desmitiem ilgstošo kampaņu pret Latviju. A. Kursietis uzsvēra: “*Mans viedoklis ir – organizācijām, tostarp DV, ir jāturpina atbalstīt jaunās paaudzes audzināšanu ārpus Latvijas par patriotiem,*

TAIRA
ZOLDNERE

Kā mēs “Kurbadu, ķēves dēlu” līdz festivālam “Laipa 2022 Oslo” atvedām

“Tas, ko es pieredzēju, ir solis citā galaktikā,” – režisors Viesturs Meikšāns atskatās uz sadarbību ar Sanfrancisko Jauno teātri (SFJT), veidojot iestudējumu “Kurbads, ķēves dēls” pēc Jāņa Turbada (īstajā vārdā Valda Zepa) tāda paša nosaukuma literārās pasakas.

Valdis Zeps, Austrumeiropas valodniecības un socioloģijas doktors, Viskonsinas universitātes profesors, pats savu darbu definējis kā “pēkšņā pietātes trūkumā sarakstītu pasaku”. Viņš atceras: “Kurbada lielāko daļu sarakstīju 1955. un 1956. gadā 24 gadu vecumā. Es tad biju armijā, ierēdnis štābā. Mani kārtējie pienākumi aizņēma apmēram pusstundu. Pārējā laikā man kaut kas bija jādara, lai ne-nomirtu aiz garlaicības.” (V. Zepa vēstule V. Ruņģei 1989. g. 2. maijā. Prof. Janīnas Kursītes pēcvārds romāna publikācijai 1970. gadā).

“Kurbads, ķēves dēls” pirmo reizi tika publicēts 1959. gadā literārajā žurnālā “Jaunā Gaita”, un, pateicoties neparastam un ironiskam skatījumam uz latviešu tautas folkloras varoņiem, izsauca asas debates un strīdus latviešu trimdas sabiedrībā. Profesore Vaira Viķe-Freiberga par šo darbu savulaik ir teikusi: “Tieši dziļās, precīzās zināšanas par latviešu tautasdziesmām un teikām viņam ļāva sarakstīt šo darbu, kas patiesībā ir ar dziļākām saknēm, ar daudz latviskāku garu nekā tiem īgnajiem veiciem, kas viņam uzbruka. Bija jābūt līdz ausīm iekšā tautasdziesmu un teiku īpatnībās, lai spētu tās deformēt, parodēt un parādīt negaidītā, neraksturīgā pavērsienā” (Latvijas Vēstnesis, 22.06.1999., Nr. 200/207).

Ir pagājis laiks, notikusi “Kurbads, ķēves dēls” pirmizrāde latviešu amatieru teātru festivālā “Laipa 2022” Oslo. Kāpēc iestudējumam sadarbībā ar SFJT tu izvēlējies tieši šo darbu?

Šī izrāde pamazām izauga no iecerēs par meistarklasēm. Sākumā pat nebiju to gaidījis, līdz mirklim, kad pats aptvēru: “Ai, patiešām būs izrāde!” Kurbads mani uzrunāja uzreiz – feina, netipiski latviska ironija, latviešu auditorijai ne pārāk zināms darbs un arī Valdis Zeps kā autors nav ļoti pazīstams. Tomēr bija nepieciešams romāna dramatisējums.

Valda Zepa darbs ir garāks nekā izrāde. Kas noteica dramatisējuma galvenos motīvus?

Teatrāli inscenējamā daļa V. Zepa darbā ir sākums, kuŗā vairāk darbības un asprātības. Romāna otrajā daļā autors vairāk pievēršas literatūrai, un to grūtāk dramatisēt. SFJT aktrise un režisore Karina Vasiļevska-Das izveidoja scenāriju, manuprāt, ļoti ātri, talantīgi un labi.

Pirmo daļu autors sarakstīja, kad viņam bija drusku pāri 20 gadiem, viņš bija iesaukts Amerikas armijā. Nolēmu iet šajā birokratiskajā virzienā:

kaut kas starp Kafku un Sprīdīti, kas salikti kopā vienā mērcē. Ideja radās tad, kad kopā ar teātri jau pāris reizes bijām lasījuši prozas materiālu. Tur ir ļoti daudz iekodēti šie birokratiskie apstākļi un tie pamazām izkristalizējās ļoti skaidri mūsu izrādes konceptā. Man ir sena mīlestība pret birokratiju uz skatuves. Viena no pirmajām izrādēm, kas mani pašu ļoti personīgi un

ko pateikt, kaut ko būtisku izdarīt, un ir svarīgs materiāls, ar ko strādāt – literārais, aktieriskais, mūzikālais, tāpat kostīmi, vide, scenogrāfija. Šī pieredze man arī bija kā piedziņojums, ceļojums Latvijas antropoloģijā.

Izrādē “Kurbads, ķēves dēls” ir tikai divas sieviešu lomas, un arī tās ir salīdzinoši nelielas. Tomēr SFJT ansamblī šajā izrādē piedalījās tikai

brīvajās dienās, ir ļoti ierobežoti finansiālie resursi, jo teātri faktiski uztur paši sevi, jebkurš sponsoru atbalsts ir ļoti vērtīgs. Kas tavā ieskatā būtu tas, uz ko tiekties amatieru teātra režisoram?

Redzēju, ka mums ir dažādas izpratnes par to, kā būvēt izrādi. Ne tikai tas, ka man kā režisoram ir sava subjektīva metode, bet aktieru meistarības pamata lietas – kas ir tavs

kopīgo pieredzi “Kurbada” tapšanas ceļā. It īpaši darba iesākumā mani mulsināja tas, ka likās – režisoram pietrūkst fokusa. Likās, ka režisors īsti nepārzina dramaturģisko materiālu, īsti nezina notikumu tālāko virzību vai tekstu un nav skaidrs, kas ir mūsu mērķis. Atziņš – ja ir sajūta, ka režisoram nav fokusa, tad arī man pietrūkst fokusa. Vai mēs kādā brīdī viens otru nesapratām?

Redz, kā ir – pirmajos desmit gados, kad iestudēju izrādes, es ļoti, ļoti gatavojos mājās. Es skrupulozi izstrādāju katru epizodi, zināju no galvas aktieru tekstus. Laikam ejot, ap savu divdesmito vai divdesmit piekto izrādi, es sāku strādāt efektīvāk. Man profesionālāk nozīmē arī efektīvāk. Es sāku koncentrēties tikai uz pašu izrādes pamatu, bez kuŗa mēs nemaz nevaram kustēties uz priekšu. Tas ir – sižets, uzdevumi, kustība, katras ainas struktūra, ko mēs panākam ar katru epizodi. Vienā mirkli pieķēru sevi pie domas – ja strādāju efektīvi, es koncentrējos uz dzirdi. Līdz ar to man nav nepieciešams enciklopēdiski sekot materiālam. Ar materiālu es, protams, vienmēr strādāju pirms mēģinājumiem, izlasu vismaz septiņas astoņas reizes, lai saprastu, ka tur viss ir dramaturģiski pareizi. Bet tad, kad ir mēģinājumi, man nekad nav materiāla rokās, arī profesionālā teātrī.

Jā, mūsu sadarbība bija neparasta pieredze ar citu režijas veidu, varbūt pilnīgi negaidīta un tāpēc arī mulsināša.

Tas ir pilnīgi normāli – kad satiekas jauns aktieru ansamblis pirmo reizi ar režisoru, viņi sāk meklēt kopsaucēju. Katram no mums ir savas iestrādes, un tāda pati situācija būtu, ja es sāktu strādāt, piemēram Nacionālajā teātrī ar aktieriem, ar kuŗiem neesmu strādājis jau piecpadsmit gadus. Mēs sākām tādā veidā pamazām limēties kopā. Ja mēs tagad iestudētu otru izrādi, būtu pavisam cita veida saprašanās. Mēs zinātu, ka rezultāts būs, bet mums jāiziet cauri šim darba procesam. Ir svarīgi, ka šodien un šeit mēs saprotam un arī parādām šo sadursmi – ko viens no otra esam gaidījuši. Kas ir režisora tēls no aktiera viedokļa? Ko nozīmē pārliecība – vai režisoram jābūt ar tekstu, zīmuli un lampiņu uz galda? Man galvenais ir tas, kas es zinu, kā šo produktu uzradīt. Maniju, ka jums kā aktieriem tēls ir svarīgākā lieta, bet es savā pasaulē nekad nesāku ar tēlu. Vispirms gribu dabūt struktūru un pamatu. Ar struktūru šeit domāju sižetu, kad aktieris zina, ko viņš dara un uz ko mēs visi virāmies. To var dabūt tikai tad, kad esam visai izrādei “izgājuši cauri” vismaz trīs reizes.

(Turpināts 8.lpp.)

Skats no izrādes “Kurbads, ķēves dēls”. No kr: Māra Luisa, Anita Grīnbanda, Karina Vasiļevska-Das, Sallija Filitsa, Džoanna Pāvuliņa, Māra Vilde. Guļ – Taira Zoldnere

dziļi aizskāra, bija jauna ungāru režisora Bodo iestudētā Kafkas “Pils”. Man izrāde tik ļoti patika, ka laikam arī pašam vajadzēja to “izrunāt ārā”, un te bija tā iespēja. Tā ir parasti ar literāriem materiāliem – viņi tev stāsta un piedāvā, rodas kādas nogulsnes, vecas pieredzes pēkšņi sāk atvērties un attīstīties.

Tev šī bija pirmā pieredze, strādājot ar amatieru teātri. Kā tas ir salīdzinājumā ar darbu profesionālā teātrī?

Sākumā nemaz nezināju, ko sagaidīt. Varētu domāt, ka, pārejot no profesionālās jomas uz darbu ar amatieru teātri, tas ir solis atpakaļ. Bet tas, ko es pieredzēju, ir solis citā galaktikā, citā domāšanā, citā motivācijā. Amatieru teātris ir kultūras sastāvdaļa, tā ir pulcēšanās. Man atmiņā palikusi tā “burziņa” sajūta, kad varbūt iet uz rezultātu nav tik primāri. Protams, fokusa un koncentrēšanās spējas profesionāliem aktieriem ir augstākas, viņi ir pieraduši “bliezt”, viņiem ir jāstrādā. Veidojot izrādi, bija idejas, ko mainīju, jo likās, ka tās būs grūti realizēt, bet bija arī ļoti skaistas kultūras un tradīciju izpausmes. Tādas latviskuma izpausmes, kādas profesionālā teātrī es nekad nesmu sajutis. Savai profesionālai izaugsmei es atradu lietas, ko varu noslīpēt un attīstīt, un jutos kā ieguvējs. Strādāt ar aktieriem, domāt dramaturģiski – tas mani uztur formā. Protams, tu mākslā gribi kaut

Skats no izrādes “Kurbads, ķēves dēls”. No kr: Gundega Ozola-Bīte, Džoanna Pāvuliņa

sievietes. Kā izdevās tikt galā ar šo izaicinājumu?

Mans lielākais uzdevums bija, nepazīstot aktierus, tikai pēc Zoom tiešsaistē izlasītas lugas saprast, kuŗai aktrisei kuŗu lomu dot. Tas bija reāli sarežģīti, un es rīkojos pēc intuīcijas. Tomēr domāju, ka vairāk vai mazāk es trāpīju pareizi. Tas, ka sievietes spēlē vīriešus, nav liela problēma – galvenais ir saprast tēla būtību, un vai tā atbilst aktiera būtībai. Jūs darbojāties drosmīgi, bez aiztures, un domāju, ka režisore Māra Luisa ar savu bezbailību ļoti iedvesmo aktieru ansamblī.

Tu tagad esi iepazinies ar apstākļiem amatieru teātrī – cilvēki nāk pēc darba, nāk

mērķis, kas ir tavs uzdevums? Spēlētjam uzdevumu, nespēlētjam tēlu. Tā ir pirmā lieta, ar ko es teātri nodarbotos – iebetonēt pamatus. Pēc tam jau uz skatuves sakārtot to, kas ir un kas nav svarīgi. Tas, kas man pietrūka strādājot, ir fokuss. Esmu pieradis – aktieriem uzdevums, uzdevums, pamēģinām, neder – metam ārā, bliežam, bliežam! Ātrums un koncentrācija! Bet to var saprast, jo lielākoties cilvēki nāk pēc darba.

Vēl vien atšķirība no profesionālā teātra ir tā, ka aktrise pēc izrādes var intervēt režisoru. Biju aktrise tavā izrādē, un tagad man ir unikāla iespēja komentēt mūsu

Kā mēs “Kurbadu, ķēves dēlu” līdz festivālam “Laipa 2022 Oslo” atvedām

TAIRA ZOLDNERE

(Turpināts no 7. lpp.)

Pirmais mēģinājums ir tikai iepazīšanās, otrais – meklēšana, trešais – drusku atrašana, un tikai ar ceturto mēģinājumu kaut kas jau sāk parādīties. Tikai pašās beigās ar tēlu veidošanu dabūjam izrādei “garšu”. Bet sākums ir kā ceļojums tumšā mežā, un aktieriem var būt tāda apmulsuma sajūta. Galvenais zināt, ka beigās viss būs labi. Tā ir uzticība, kas aktieriem agri vai vēl parādās pret režisoru. Vairākus gadus strādāju Valmieras teātrī, un aktiešu ansamblis zināja – būs, viss būs labi, kaut arī kādā mirklī režisoram var paslidēt kāja. Bet mēs esam komanda, un mēs ejam vienā virzienā.

Pārliecība par to, ka izrāde būs izdevusies, man radās pēdējās divās dienās pirms ģenerālmēģinājuma Sanfrancisko. Tad es redzēju un sapratu, – jā, izrāde sāk veidoties, un šobrīd jau ir pavisam cits uzticības līmenis. Amatieru teātru festivālā “Laipa” izrāde tika uzņemta ar ovācijām, un dzirdējām augstu vērtējumu arī no festivāla teātra ekspertu puses, kā arī ieteikumu, ka vajadzētu šo izrādi parādīt Latvijas publikai. Kāda ir tava sajūta par “Kurbadu” – vai tas ir pabeigts projekts, vai arī gribētos pie tā atgriezties?

Jūtu materiālam lielu potenciālu, bet tam ir jāpieslēdz lielāks dramaturģiskais spēks, lai to varētu uzvest kā pilnu izrādi divu stundu garumā. (SFJT izrāde tika piemērota festivāla “Laipa” prasībām un ilga 45 minūtes). Man ļoti patīka konceptuālais uzstādījums, man patīk šī forma, ar kuŗu var atslēgt materiālu, man patīk, ka tas ir jauns darbs un tai pašā laikā ne tik jauns. Plusu šī darba uzvešanai ir pietiekami daudz, lai ar to strādātu. Tomēr nezinu, vai šobrīd gribu iet cauri šim procesam. Man ir tāds kā pauzes režīms.

Kāpēc vajadzīga pauze?

Esmu drusku noguris no Latvijas teātru finansiālās nabadzības. Manas divas pēdējās pieredzes profesionālajā teātrī ir bijušas negatīvas, nav spēka vairs cīnīties ar teātru direktoriem. Man elementāri trūkst budžeta vai nu mūzikai vai scenografijai. Piemēram, izrādē “Dēmons” Liepājas teātrī samaksāju pusi sava honorāra mūziķiem. Ja nebūtu to darījis, izrādē mūzikas nebūtu. Dailes teātra izrādē “Spēles ar Jūliju” man bija jātaisa scenogrāfija pašam, jo nav naudas, video jātaisa pašam, jo nav naudas. Teātris ir mana mūža mīlestība, es ļoti gribu iestudēt izrādes, un to garšu atkal dabūju, strādājot ar jums un iestudējot “Kurbadu” SFJT. Tomēr es vairs negribu strādāt “studentu režīmā”, ko man piedāvā. Es nevaru tā funkcionēt...

Es ļoti romantiski skatos kino virzienā, bet pagaidām nestei-

Skats no izrādes “Kurbads, ķēves dēls”. No kr: Sallija Filitsa, Džoanna Pāvuliņa, Karina Vasīļevska-Das

Skats no izrādes “Kurbads, ķēves dēls”. No kr: Karina Vasīļevska-Das, Anita Grīnbanda

“Kurbads, ķēves dēls” mēģinājums. No kr. stāv Māra Luisa un Natālija Da Cruze, sēž Viesturs Meikšāns un Ernests Meikšāns

meistarības lietām. Izglītoties profesionāla ziņā vienmēr ir vēlams. Jāatceras, ka drāma – tā ir darbība, un darbība ir ar motivāciju un uzdevumu. Turklāt darbība var būt gan ārēja, gan arī iekšēja. Var nospēlēt izcilu izrādi arī tad, ja uz skatuves nekas nekustas, nu pilnīgi nekas. Neesmu vēl tādu taisījis, neesmu arī redzējis, bet, strādājot tikai ar aktiera iekšējo motivāciju, var uztāistīt tādu izrādi, un būs pat ļoti interesanti. Vērts arī skatīties profesionālās izrādes, un no tām var mācīties. Teātrī svarīgi visi komponenti – tev jābūt gan ētiskam, gan drosmīgam, gan provokatoram, gan saudzētājam, gan rūpējies par publiku, gan pļaukā viņu – tas viss notiek vienlaicīgi.

Kādus iesaļidus paņēmsi no Sanfrancisko pilsētas, kur, strādājot ar mūsu teātri, pavadīji trīs nedēļas?

Pirmkārt, gribēju parādīt Ameriku savam dēlam Ernestam (Ernestam nesen palika 10 gadi – T.Z.). Viņš vēl joprojām ir stāvā sajūsmā par visu, ko piedzīvojām, bet jo īpaši – par izrādi. Atgriežoties Latvijā, viņš runāja tikai un vienīgi par izrādi. Viņš pirmo reizi bija uz skatuves, nopelnīja pirmo honorāru, pirmo reizi gaismoja izrādi, palīdzēja tētim režijā. Domāju, ka no izaugsmes viedokļa, tas manam dēlam bija milzīgs solis uz priekšu. Esmu ļoti pateicīgs par to, kā jūs mūs uzņēmāt. Tas siltums, cilvēcība, mīļums manī gruzd joprojām un pat dubultā, jo nāk arī no mana dēla puses.

Mums, skatītājiem būtu liels zaudējums, ja tu vairs neiestudētu izrādes. Ļoti ceru, ka ar laiku vilšanās sajūta, strādājot profesionālā teātrī, tev pāries, un mēs atkal redzēsim jaunas interesantas izrādes. Tomēr pa to laiku – kāds ir tavs vēlējums latviešu amatieru teātriem diasporā?

Pirmais – nezaudēt to sociālo vērtību, kas ir svarīga diasporas teātru daļa, jo tas siltums, premtimnākšana un gaisotne teātrī ir tik lieliska. Amatieru teātri ir sociāla kustība ar savu funkciju un uzdevumu. Tajā prieka ir pārpārēm, un prieks ir arī tas honorārs, no kuŗa šī kustība pārtiek. Lai izveidotu labu izrādi, ir vajadzīgs vairāk laika, vajadzētu pastrādāt ar aktier-

Man ļoti svarīgi ir pabūt tādās supermetropolēs kā Sanfrancisko, Losandželosa, Ņujorka – man tā ir neiedomājama vērtība. Vēl joprojām uzskatu, ka Amerika ir priekšā mums daudziem tieši civilizācijas attīstības virzienā. Es “ēdu” to atmosfēru, to vidi – pašbraucošās mašīnas, infrastruktūras objekti, augstākā līmeņa sporta spēles, masu kustības. Tajā pašā laikā tieši Sanfrancisko ir sociāli ļoti jūtīga sabiedrība un, kombinācijā ar augsto tehnoloģisko attīstību, tas ir kas unikāls. Atrašanās Amerikā man palīdz domāt globāli.

Viesturs Meikšāns darbojas divās profesionālās ievirzēs. Viņš ir teātra un operas režisors ar vairāk nekā 30 iestudējumiem Latvijā un Krievijā un strādā ar vadošajiem Latvijas teātra un operas māksliniekiem jau 15 gadus. Vairākkārtējs “Spēlmaņu nakts”, “Lielās mūzikas balvas” un “Dienas gada balvas kultūrā” laureāts. Viesturs arī vada “Runas skolu, kas piedāvā plašas apmācību iespējas individiem komunikācijas un publiskās runas jomā, un ir TEDx Rīga un foruma “Lidere” publiskās runas konsultants.

Foto: Sanfrancisko jaunā teātra archīvs

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Latvijas Valsts prezidents vizītē Izraēlā

Latvijas prezidents Egils Levits vizītes laikā Izraēlā, tiekoties ar Izraēlas prezidentu Isāku Hercogu, aicināja visas demokratiskās valstis sniegt atbalstu Ukrainai.

Pārrunājot drošības situāciju Eiropā un Krievijas sāktu karu Ukrainā, Levits norādīja, ka sniegt atbalstu Ukrainai un likt Krievijai atbildēt par noziegumiem un starptautisko tiesību pārkāpumiem ir visu demokratisko valstu interesēs.

Izraēlas prezidents uzsvēris, ka Izraēla sniedzot "visu iespējamo humāno palīdzību" Ukrainai šajā ukraiņu tautai tik traģiskajā laikā.

Latvijas prezidents atzīmēja, ka vizīte Krievijas izraisītā kara Ukrainā dēļ norit izaicinātos globālās drošības apstākļos, bet dod iespējas ciešu sadarbības saišu veidošanai, tai skaitā ekonomikā, izglītībā un zinātnē, augsto tehnoloģiju jomā un medicīnas tūrisma.

Izraēlas prezidents uzsvēra, ka Latvija ir īpaši tuva valsts, jo Rīgā dzimusi viņa vecmāmiņa, kuŗa daudz stāstījusi par Latviju. Runājot par abu valstu sadarbības potenciālu, Hercogs augstu novērtējis, ka Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA) ir atvērusi Latvijas pārstāvniecību Izraēlā, kas varētu veikt ieguldījumu abu valstu tirdzniecības apjoma palielināšanā. Izraēlas prezidents arī izteica interesi izvērst aktīvu sadarbību ar Latviju klimata jomā.

Sarunas laikā tika atzīmēta arī diasporas loma labu attiecību un sadarbības kontaktu veicināšanā. Levits norādīja, ka Latvijā holokausta upuŗi tiek valsts līmenī pieminēti atceres dienās. Tāpat holokausta izpētē un izglītībā valsts ieguldījusi atbilstošas pūles un resursus.

Latvijas Valsts prezidentu vizītē pavada dzīvesbiedre Andra Levīte, ekonomikas ministre, Ārlietu ministrijas parlamentārā sekretāre, universitāšu un slimnicu pārstāvji, LIAA vadītājs un 50 dažādu nozaru uzņēmēji.

Valsts prezidenta dzīvesbiedre tikās ar Izraēlas prezidenta dzīvesbiedri. Vēlāk Telavivā Levīte apmeklēs Šēbas medicīnas centru, kā arī Šneidera bērnu slimnici, dibinot sadarbību ar Latvijas partneriem. Pēc viesošanās Izraēlā 30. novembrī Latvijas prezidents dosies uz Palestīnu. Vizītes laikā Levits tiksies ar Palestīnas pašpārvaldes prezidentu Mahmūdu Abāsu.

Levits un Abāss pārrunās politisko dialogu, Tuvo Austrumu miera procesa un ES-Palestīnas pašpārvaldes attiecību jautājumus. Tāpat prezidenti plāno pārrunāt ekonomisko sakaru paplašināšanu un sadarbību izglītības un pretkorupcijas jomā.

Levits: Valsts kontrole ir būtisks instruments parlamentārās kontroles sistēmā

Valsts kontrole (VK) ir būtisks instruments parlamentārās kontroles sistēmā, un tai ir neatņemama loma neatkarīgā un demokrātiskā valstī, uzsvēra Valsts prezidents Egils Levits, Rīgas pili tiekoties ar Eiropas Savienības (ES) Austrumu partnerības Augstāko revīzijas iestāžu foruma pārstāvjiem. Sarunā ar Moldovas, Gruzijas un Azerbaidžānas augstāko revīzijas iestāžu pārstāvjiem interesējās par šo ES Austrumu partnerības valstu iekšējo reformu rezultātiem starptautisko standartu ieviešanā un eiointegrācijas procesos.

Levits uzsvēra, ka Latvijā VK ir būtisks instruments parlamentārās kontroles sistēmā, ar kuŗa palīdzību tiek gūts patiens priekšstats par publisko līdzekļu izmantošanas likumību, lietderību, rezultātiem un ieteikumiem plašāku reformu veikšanā.

Ārlietu ministrs apliecina Latvijas gatavību sniegt palīdzību Ukrainas energoinfrastruktūras atjaunošanai

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (JV) šodien Kijivā apliecināja Latvijas gatavību sniegt palīdzību Ukrainas energoinfrastruktūras atjaunošanai. 28. novembrī Rinkēvičs kopā ar Baltijas un Ziemeļvalstu ārlietu ministriem vizītē apmeklēja Kijivu un tikās ar Ukrainas prezidentu Volodimiru Zelenski, premjerministru Denisu Šmihaļu, ārlietu ministru Dmitro Kulebu, kā arī ar citām Ukrainas amatpersonām.

Tikšanās laikā Rinkēvičs uzsvēra, ka Latvija atbalsta centienus izveidot īpašu tribunālu agresijas nozieguma izmeklēšanai un iztiesāšanai. "Ir nepieciešama stingra, vienota un izlēmīga reakcija Krievijas īstenotajai agresijai pret Ukrainu. Nevienam starptautiskam mehānismam šobrīd nav tiesību izmeklēt un iztiesāt Krievijas noziegumus. Latvija uzskata, ka nedrīkst pieļaut šādu robu atbildības mehānismā, lai neveicinātu līdzīgu noziegumu atkārtosanos. Īpaša tribunāla izveide nav vienkārša, taču plašs politiskais atbalsts būtu nepārprotams signāls Krievijai, ka nesodāmība netiks pieļauta," norādīja ārlietu ministrs.

Krievijai būs jākompensē Ukrainai kara laikā nodarītie zaudējumi, puda Rinkēvičs. Latvija atzinīgi vērtē ANO Ģenerālās asamblejas pieņemto rezolūciju par Krievijas nodarīto postījumu Ukrainai reģistra un starptautisko reparāciju mehānisma izveides nepieciešamību. (Lasiet arī 10. lpp.)

Pieminot Golodomora 90. gadadienu, ārlietu ministrs uzsvēra, ka Krievija atkal izmanto pārtiku kā kara ieroci. Krievija izdara noziegumus pret Ukrainas iedzīvotājiem, mērķtiecīgi graujot Ukrainas energoapgādes tīklus, atstājot iedzīvotājus bez gaismas, siltuma, arī bez ēdiena. "Krievija redz, ka nespēj uzvarēt kara laukā, jo Ukraina ir stipra un transatlantiskie partneri ir vienoti savā atbalstā Ukrainai. Tāpēc tā atkal ķeras pie teroristu metodēm," puda ārlietu ministrs.

Saeimas Nacionālās drošības komisiju vadīs Mūrniece

Deputāti ceturtdien lēma, ka Saeimas Nacionālās drošības komisiju vadīs Nacionālās apvienības (NA) politiķe un bijusī parlamenta priekšsēdētāja Ināra Mūrniece.

Komisijas sēdē partijas "Latvija pirmajā vietā" (LPV) deputāts Vilis Krištopans izvirzīja arī politiķi Māra Kučinska (AS) un savu kandidatūru amatam, taču Kučinskis atteicās no iespējas vadīt komisiju. Tādēļ parlamentārieši balsoja par vienu no diviem kandidātiem – Mūrnieci vai Krištopanu – ar vēlēšanu zīmēm. Mūrnieces kandidatūru atbalstīja četri deputāti, bet Krištopanu – divi.

Mūrniece aicināja komisijas deputātus par komisijas priekšsēdētāja biedru izvēlēties Kučinski. Vairums parlamentāriešu to atbalstīja.

Savukārt komisijas sekretāra amatam Mūrniece piedāvāja deputāta Ainara Latkovska (JV) kandidatūru, un arī šo priekšlikumu pārējie locekļi atbalstīja.

Kā ziņots, Nacionālās drošības komisijas darbā piedalīsies Uldis Augulis (ZZS), Kaspars Briškens (P), Igors Judins ("Stabilitātei"), Vilis Krištopans (LPV), Māris Kučinskis (AS), Ainārs Latkovskis (JV), Ināra Mūrniece (NA).

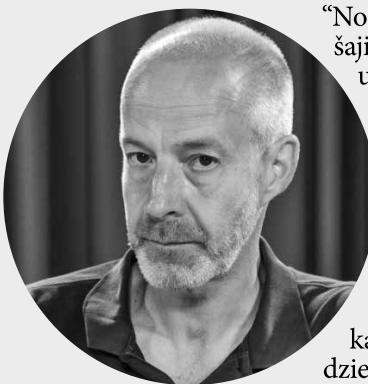
Vēlas stiprināt Latvijas un Kanadas sadarbību ekonomikā

Karš Ukrainā ir ietekmējis ne vien drošības situāciju, bet arī valsts ekonomikas, piektdien tiekoties ar Kanadas vēstnieku Latvijā Braianu Švarcu, puda Saeimas priekšsēdētājs Edvards Smiltēns (AS), aicinot meklēt jaunas iespējas ciešākai sadarbībai ekonomikā, it sevišķi inovāciju un ilgtspējīgas attīstības jomā.

Smiltēns atzīmējis, ka situācija pasaulē, tostarp drošības jomā, ir krasī mainījusies pēc 24. februāra, kad Krievija iebruka Ukrainā. Pēc viņa teiktā, NATO valstīs sadarbojas vēl ciešāk nekā agrāk. Politiski atzīmēja, ka Kanada un Latvija ir stratēģiskie partneri, kā arī puda augstu atzinību Kanadas vērienīgajam ieguldījumam reģi-

SPILGTS CITĀTS

Technodievu mijkrēslis

"No visiem aizas malā balansējošajiem miljardieriem slavenākais un ietekmīgākais ir pasaules bagātākais cilvēks Ilons Maska. Ar Teslas automobiļiem viņš deva būtisku impulsu elektroauto popularizēšanai, ar SpaceX pierādīja, ka privātzņēmums var spēlēt nozīmīgu lomu kosmosa izpētē, bet tagad Maska draud sagraut ne tikai savu reputāciju, bet arī daudziem pasaulē svarīgu saziņas līdzekli. Viņš nonācis tādā atkarībā no

soctikla Twitter, ka to nopircis par 44 miljardiem dolaru, taču tūlīt pat stājies to iznīcināt. Kopš Twitter pārņemšanas Maska uzņēmumam uzkrāvis 13 miljardus lielas parādsaistības, atļaidis nozīmīgu daļu darbinieku un ar nekonsekventiem paziņojumiem un acīmredzamu neizpratni par soctikla darbības un satūra uzraudzības principiem atbaidījis daudzus reklāmdevējus, kas ir Twitter galvenais ienākumu avots. Ar laiku uzņēmumam var vienkārši aptrūkties naudas, bet jau pirms tam to var nogremdēt vai nu regulatoru uzliktie sodi par privātuma un satūra uzraudzības noteikumu neievērošanu, vai vienkārši tehniska kļūme, kuŗu neviens vairs nespētu salabot, jo atbildīgie programētāji jau strādā citur.

Twitter pēdējais čiepsts būs kā elektroniski modificēta gulbja dziesma ne tikai Maska, bet arī visu Silīcija ielejas elku reputācijai. Laiks meklēt jaunus varoņus."

Pauls Raudseps, No Nedēļraksta IR

ona drošības stiprināšanā. Mūsu valsts vieno padziļināta sadarbība drošības un aizsardzības jomā, un Kanada ir NATO kaujas grupas Latvijā vadošā valsts. Kā uzsvēra vēstnieks, drošība ir abu valstu kopīga prioritāte.

Baltijas valstis ir arī NATO ārējās robežas valstis, atzīmēja Smiltēns, kā svarīgu abu politiķu sarunas punktu izceļot energoneatkarību no Krievijas. Tāpat Saeimas priekšsēdētājs minēja drošību digitālajā vidē, uzsverot, ka Krievijas iebrukums Ukrainā ir vēl skaidrāk aktualizējis kibernetikas jautājumus.

Kanadas vēstnieks kā prioritāti izcēla arī izglītību, aicinot veicināt sadarbību šajā jomā. Tāpat puses pārsprieda parlamentārā dialoga stiprināšanas iespējas.

Vēstnieks parlamentā bija ieradies iepazīšanās vizītē.

Pabriks: Simboliem ir ļoti svarīga nozīme, un Kaŗa muzejam ir uzdevums veicināt Uzvaras laukuma atjaunošanu

Uzvaras laukums ir ļoti nozīmīgs simbols, tāpat kā visa vēsture, un pieminekļi ir simbols, un simboli nav tikai ar domu mācīt, ko esam kādreiz piedzīvojuši un mūsu senči darījuši, sacīja Pabriks. "Tas lielā mērā nosaka mūsu šodienas esību un to, kur ejam tālāk nākotnē," savā uzrunā norādīja ministrs. Aizejošās valdības pārstāvis kā piemēru minēja Ukrainu, kur notiek karš ne tikai kaujas laukā, bet pret visām idejām, uz kuŗām balstās šī valsts un sabiedrība. Kaŗa muzejam ar šīs izstādes atklāšanu un tālāko darbu ir uzdevums veicināt Uzvaras laukuma atjaunošanu un palīdzēt izveidot kaut ko modernu, kas ļautu saglabāt tautas vienotību, sacīja ministrs, piebilstot, ka simboli "ved šo sabiedrību un ļauj noticēt."

Vienlaikus Pabriks novērojis,

ka Latvijas sabiedrībai trūkst uzņēmības, ticības pašiem saviem spēkiem un uzdrīkstēšanās, turklāt Rīgā ir vairāki vēsturiski objekti, kas gaida atdzimšanu. Šie objekti ir, piemēram, Daugavgrīvas cietoksnis un Spilves lidlauka ēka. Jau ziņots, ka Rīgā pie Latvijas Kara muzeja atklāta izstāde "Uzvaras parka vēsture laika griežos 1621-2022".

Izstāde atspoguļo Uzvaras parka vēsturi kopš tā pirmsākumiem 1621. gadā līdz mūsdienām, lielāko uzmanību veltot 20. gadsimta atspoguļojumam, kad parka teritorija piedzīvoja tās lielākās pārmaiņas.

Ideja par parka izveidi radās 1909. gadā, kad Rīgas pilsētas dome pieņēma lēmumu ierīkot šajā vietā Pārdaugavā parku, kas paredzēja arī vairākas sabiedriskas celtnes – bērnu laukumu, paviljonu un laukumu sporta nodarbībām. Topošā parka svinīgā atklāšana notika 1910. gadā, un to nosauca par Pēteru parku. 1923. gadā Rīgas pilsētas dome, atzīmējot uzvaras pār Bermonta kaŗaspēku ceturto gadadienu, pieņēma lēmumu pārdēvēt Pētera parku par Uzvaras parku. 1936. gadā pieņēma Likumu par Uzvaras laukuma izbūvi Rīgā, kas tostarp ietvēra arī armijas parādēm un Dziesmu svētkiem paredzēta laukuma izveidi. Lai arī Uzvaras laukuma ansambļa celtniecība līdz Otrā pasaules kara sākumam neizdevās, 1938. gada jūnijā tajā notika IX Vispārējie dziesmu svētki, 1938. gada 18. novembrī tika atzīmēta Latvijas Republikas divdesmitgade, bet 1939. gadā - Latvijas Aizsargu organizācijas divdesmitgade. 20. gadsimta 70. gados tika uzsākta plaša monumtu celtniecība visā Padomju Savienībā, un radās doma arī par piemiņas monumenta celtniecību Rīgā. Pieminekli Uzvaras parkā atklāja 1985. gada 5. novembrī.

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Uzvaras parkā pieminekļa kompleksa demontāžas darbi sākās šī gada 23. augustā, un 25. augustā pieminekļa komplekss tika pilnībā demontēts.

Izstādi "Uzvaras parka vēsture laika griežos 1621-2022" veidojis Latvijas Kara mūzejs pēc Aizsardzības ministrijas pasūtījuma. Izstāde pie Latvijas Kara mūzeja būs pieejama apskatei pastāvīgi.

Saeimā tuvākajās dienās lems par KNAB lūgumu atstādināt no amata CVK priekšsēdētāju Kristīni Bērziņu

Saeimā tuvākajās dienās plānots pieņemt lēmumu saistībā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) lūgumu atstādināt no amata Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) priekšsēdētāju Kristīni Bērziņu, pavēstīja Saeimas priekšsēdētājs Edvards Smiltēns ("Apvienotais saraksts"). Smiltēns norādīja, ka ir informēts par "situāciju", kā arī informējis par to parlamenta Prezidiju. AS Saeimas frakcijas priekšsēdētājs Edgars Tavors līdzīgi norādīja, ka Saeimā ir saņemta informācija par šo jautājumu un drīzumā par to tiks lemts. Tavors neizslēdza, ka būs jāpārvel visa CVK vadība.

"Mēs nekad neesam Bērziņu šai amatā atbalstījuši, jau viņas virzīšana bija kļūda, tāpat vairākas vēlēšanas ir bijušas slikti organizētas," apgalvoja V. Valainis (ZZS).

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) pagājušajā nedēļā aizturējis Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) priekšsēdētāju Kristīni Bērziņu, bet amatpersona drīz pēc aizturēšanas atbrīvota. KNAB lūdzis Saei-

mai nodrošināt viņas atstādināšanu no amata. Saeimai drīzumā vajadzētu lemt par jauno CVK sastāvu, un Bērziņa jau ir paziņojusi, ka uz otru termiņu vadītājas amatā pretendēt nevēlas. Bērziņa aizturēta kriminālprocesā par kādu CVK iepirkumu.

Pārdesmit aktivisti vēstulē valsts vadībai mudina atlaist Daugavpils domi

Pāris desmiti sabiedriski aktīvu daugavpīliešu ir vērsušies ar atklātu vēstuli pie Saeimas, Ministru kabineta un masu medijiem, mudinot atlaist Daugavpils domi, informēja viens no vēstules autoriem, Daugavpils Mūzikas vidusskolas direktors Aivars Broks, kurš pēdējās pašvaldību vēlēšanās Daugavpilī kandidēja no Latgales partijas saraksta, taču netika ievēlēts, bet pēdējās Saeimas vēlēšanās kandidēja no Nacionālās apvienības saraksta un arī netika ievēlēts.

"Vairs nevar gaidīt. Daugavpils pilsētas dome ar tās priekšsēdētāju Andreju Elksniņu (S) ar katru dienu vairāk un vairāk pauž savu atklāti nelojālo un noziedzīgo nostāju attiecībā pret Latvijas valstiskumu, tās pozīciju un politiku šajos kara apstākļos. Šis nostājas kronis bija nupat Elksniņa paustais atbalsts Krievijas agresijai Ukrainā. Rit karš, un kara apstākļos nevar atļaut darboties savā teritorijā personām, kuŗas apdraud Latvijas drošību," pausts vēstulē.

"Mūsu, lojālo Daugavpils iedzīvotāju, reaģēšana uz agresīvām izpausmēm sociālajos tīklos, ziņojot par to Valsts drošības dienestam, pagaidām nedod rezultātus. Mēs neredzam šo dienestu aktīvu rīcību. Šobrīd tikai Saeima var pieņemt lēmumu atlaist pretvalstisko Daugavpils pilsētas domi. Un to mēs savā atklātā vēstulē prasām. (...) Mēs vēl neesam atdevuši savu pilsētu un pārējo Latgali "krievu pasaulei", mums vēl nav vienalga. Ceram, ka jums vēl arī nav vienalga," raksta vēstules autori.

Vēstules parakstītāju vidū ir arī uzņēmējs Andrejs Faibuševičs,

Daugavpils Universitātes lektors Ronalds Krams, Daugavpils Universitātes vadošais pētnieks Indriķis Krams, Daugavpils teātra aktieri Vadims Bogdanovs un Kristīne Veinšteine un citi, kopumā 18 cilvēki.

Vaškeviča kukuļošanas kriminālietu turpinās iztiesāt decembra sākumā

Bijušā Muitas kriminālpārvaldes vadītāja Vladimira Vaškeviča kukuļošanas kriminālietu Rīgas pilsētas tiesa Vidzemes priekšpilsētā plāno turpināt skatīt 7. decembrī.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja aizturētais Vaškevičs tika apcietināts jau 2011. gada ziemā, taču vēlāk viņu atbrīvoja pret 85 372 eiro drošības naudu. Vaškevičs pēc tam aizbrauca uz Austriju, no kuŗas Latvijā vairs nav atgriezies. KNAB Vaškeviču aizturēja aizdomās par 50 000 eiro kukuļa došanu Valsts ieņēmumu dienesta (VID) Muitas pārvaldes direktoram Tālim Kravalim, lai tādā veidā nodrošinātu labvēlīga lēmuma pieņemšanu pret kādu uzņēmumu ierosinātā pārbaudes lietā, kā arī lai netiktu veiktas pārbaudes pret citām konkrētām personām un firmām.

Vaškevičam tika piemēroti trīs citi drošības līdzekļi – aizliegums tuvoties konkrētām personām un vietai, aizliegums izbraukt no valsts, kā arī noteiktas nodarbošanās aizliegums.

Pēc atbrīvošanas Vaškevičs ar tiesas atļauju devās uz Austriju, kur toreiz, pēc viņa advokātes Jeļenas Kvjatkovskas teiktā, strauji esot pasliktinājies viņa veselības stāvoklis, tādēļ esot bijusi nepieciešama akūta operācija un pēc tam – ārstēšanās. Tobrīd tiesā

viņa kriminālietā par kukuļošanu tiesvedība tika apturēta. Austrijas prokuratūra 2018. gadā aģentūrai LETA paziņoja, ka Vaškeviča izdošana uz Latviju nav iespējama, jo viņa veselības stāvoklis izslēdzot jebkāda veida transportēšanu.

TV3 raidījums "Nekā personīga" gan vēstīja, ka apgalvojumi par Vaškeviča it kā sliktu veselības stāvokli varētu būt meli, jo bijušā likumsarga aizstāvim paredzētās filmas "Neērtais Vaškevičs. Uzbrukums valstij" veidotāji redzējuši, ka viņš tēlo.

Vaškeviča lietā tiesvedība vēlāk tika atjaunota un tagad tiesā lieta tiek skatīta bez paša apsūdzētā klātbūtnes. Toreizējais VID Muitas kriminālpārvaldes vadītājs Vaškevičs 2007. gadā cieta noziedznieku sarīkotā sprādzienā. Spridzeklis bija novietots zem Vaškeviča automašīnas.

Mārupē opozīcija par vāju, lai atstādīnātu gan priekšsēdētāju, gan vietnieku

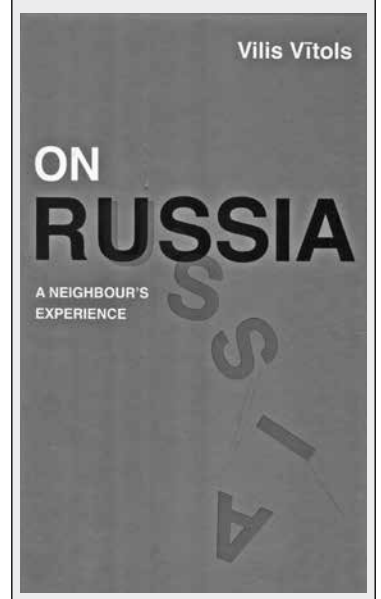
Mārupes novada domes priekšsēdētājam Andrejam Encem (LRA) saistībā ar kriminālietu būtu jāatkāpjas no amata, uzskata Mārupes novada domes opozīcijas deputāts Aivars Osītis (LA). Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) rosina prokuratūru sākt kriminālvajāšanu pret kādreizējā Babītes novada pašvaldības uzņēmuma "Babītes siltums" kapitāla daļu turētāja pārstāvi, bijušo novada mēru Enci par iespējamu 37 561 eiro nelikumīgu izmaksāšanu atvaļinājuma kompensācijā.

Tieši tāpat nupat tika rosināta viena Ences vietnieka Mārtiņa Bojāra (ZZS) atstādināšana no amata, sakarā ar amatpersonas bezdarbību, kuŗas rezultātā tika nozāģēts dižozols. Opozīcijai to panākt neizdevās.

Osītis puda cerību, ka, ievērojot labas pārvaldības principus valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībās, ievērojot principu, ka

KLAJĀ NĀKUSI VIĻA VĪTOLA GRĀMATA PAR KRIEVIJU ANĢĻU VALODĀ

Meklējiet Latvijas grāmatu tirdzniecības vietās!

pašvaldības un to iestādes strādā iedzīvotāju labā, Encem būtu saprātīgi pašam spert attiecīgus soļus.

KNAB kriminālprocesu sāka 2021. gada 4. novembrī.

Mārupes novads ir Latvijas 2021. gada administratīvi teritoriālās reformas gaitā 2021. gada 1. jūlijā izveidota Latvijas pašvaldība, kurā tika apvienots Mārupes novads un Babītes novads.

Ziņas sakopojis **Andris Kļaviņš**

LAIKA GRĀMATA

UN KO NU?!

Grāmatas "Un ko nu?!" autore Silvija Grigule Džonsa ir Īrijas veclatviete, Zaļajā salā nokļuvusi līdzīgi citiem latviešu bēgļiem pēc Otrā pasaules kara. Māte sešiem bērniem un 13 mazbērniem, Īrijas latviešu vidē atsaucīga ar savu pieredzi un zināšanām. Viņas grāmata ir vērtīgs mazāk zināmas latviešu trimdas stāsts, balstīts faktos. Šī ir vien otrā grāmata par latviešiem Īrijā, kur joprojām mīt un darbojas ievērojama latviešu kopiena.

Grāmata sarakstīta aizraujošā vēstījumā, balstīta faktos, atklājot arī vēsturisko un specifisko laikmeta fonu.

Cena 30,- USD

Grāmatas Jums piesūtīs pa pastu (t.sk. pasta izdevumi).
Rakstiet Inesei Zaķis 6051A Sun Blvd #604,
St. Petersburg, Florida 33715

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

SALLIJA
BENFELDE

26. novembrī, Krievijas iebrukuma divi simti septiņdesmit sestajā dienā, Ukrainā, Latvijā un vēl daudzviet pasaulē atzīmēja Golodomora piemiņas dienu.

Pirms 90 gadiem Staļina mākslīgi izraisītajā badā jeb golodomorā (*tulk. – mērdēšana badā*) Ukrainā bojā gāja vairāk nekā 10 miljoni cilvēku. Vēl dzīvi, bet gīnieniem līdzīgi bērni, mirušie, samesti kaudzēs kārtu kārtām – šodien, skatoties fotografijas un dokumentālu filmu kadrus, tie atgādina redzēto vēsturiskos dokumentos par holokaustu un badu Āfrikā. Padomju varas mākslīgi uzturētais bads bija viena no pasaules vēsturē briesmīgākajām cilvēka izraisītajām masu iznīcināšanas traģēdijām.

Golodomora piemiņas dienā Ukrainas prezidents Volodimirs Zelenskis sacīja: “Ukraini gājuši cauri ļoti briesmīgām lietām, bet esam saglabājuši spēju nepakļauties un savu brīvības mīlestību. Reiz mūs gribēja iznīcināt ar badu, tagad – ar tumsu un aukstumu. Mūs nesalauzt! Mūsu uguns neizdzīsīs! Mēs atkal uzvarēsim nāvi.” Savukārt premjerministrs Deniss Šmihajs atgādināja: “Deviņdesmit gadus vēlāk Krievijas režīms atkal ar genocīdu grib salauzt ukraiņus un mūsu gribu. Neizdosies!”

Lai pieminētu golodomorā bojā gājušos, Rīgā, sestdien, aukstā un sniegotā dienā, tika aizvadīts dievkalpojums Sv. Pēterā baznīcā. Aizlūgums baznīcā notika gan latviešu, gan ukraiņu valo-

dā. Piemiņas pasākumā piedalījās ne tikai paši ukraiņi, bet arī viņu pareizticīgo baznīcas pārstāvji, arī no Ukrainas grieķu-katoļu jeb uniātu Rīgas draudzes. Tēvs Stepan kopā ar sievu un nepilnus divus gadus veco meitiņu no Kijivas Michaila Zeltkupuļu baznīcas uz Latviju bija braucis trīs diennaktis, lai jau pēc pāris dienām atgrieztos Ukrainā. Pasākumā piedalījās arī baltkrievi, ietinušies savos sarkanbaltajos karogos. Pasākumā piedalījās arī Ukrainas vēstnieks Latvijā Oleksandrs Miščenko, Saeimas priekšsēdētājs Edvards Smiltēns Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs.

Pēc aizlūguma visi kājām devās līdz laukumam pie Okupācijas muzeja, lai iedegtu sveces. Sanākušie noturēja klusuma brīdi, noklausījās amatpersonu, viesu no Ukrainas uzrunas un dziedāja patriotiskas dziesmas.

“Golodomora traģēdijas 90. gadadienā atkal esam liecinieki Krievijas agresijai pret ukraiņu tautu”, sestdien, pēc Ukrainas prezidenta Volodimira Zelenska iniciatīvas “Graudi no Ukrainas” atklāšanas tiešsaistes ceremonijas, sacīja Valsts prezidents Egils Levits. Viņš norādīja, ka, neskatoties uz brutālo un netaisnīgo Krievijas karu Ukrainā, ukraiņiem ir izdevies izaudzēt pārtiku un atrast veidus, kā to nogādāt tām pasaules valstīm, kam tā visvairāk nepieciešama. Prezidents uzsvēra, ka šodien saktā Ukrainas iniciatīva ir pierādījums tam, ka pie-

kluve pārtikai ir pamattiesības, nevis privilēģija.

Valsts prezidents arī atkārtoti uzsvēra, ka Eiropas un transatlantiskie partneri būs vienoti, atbalstot Ukrainu tik ilgi, cik tas būs nepieciešams.

“Krievija īsteno mērķtiecīgus uzbrukumus civilajai infrastruktūrai, bojājot energotīklus un atstājot cilvēkus bez gaismas, apkures un pārtikas. Krievija izplata dezinformāciju un kara propaganda, tostarp par piekļuvi pārtikai. Krievija uztur pie dzīvības necilvēcīgās padomju metodes. Stājoties pretī mūsu vienotajai fronteī, ar terorisma metodēm Krievija pierāda savu vājumu,” pauda Levits.

Jāpiebilst, ka jau 2008. gadā gan Latvijas Saeima, gan Eiropas Parlaments pieņēma deklarācijas par 1932. un 1933. gadā PSRS veiktajām represijām pret Ukrainas tautu un konstatēja, ka golodomors bija vērsti pret Ukrainas tautu, jo tika aizliegta iedzīvotāju izbraukšana no bada skartajiem apgabaliem, bet uz bada iztukšotajiem ciemiem un pilsētām organizēti un masveidā tika pārvietoti iedzīvotāji no citām PSRS teritorijām, kā arī līdztekus tika nīdēta ukraiņu valoda, kultūra un reliģija.

Bet karš Ukrainā turpinās, Ukrainā kritušo okupantu skaits jau sasniedzis gandrīz 88 tūkstošus. Putina plānus tas nav mainījis, un izskan bažas, ka Krievijas pēdējais izmisīgais mēģinājums panākt uzvaru karā varētu būt ma-

sīvs trieciens pa Ukrainas galvaspilsētu Kijivu. Ukrainas armijas ģenerālštābs vēsta, ka kopš golodomora piemiņas dienas dažās diennaktīs pret Ukrainu vērsti jau vairāk nekā piecdesmit raķešu ar artilērijas triecienu. Tomēr Kijivas mērs Vitālijs Kļičko pirmdienas, 28. novembra rītā informēja, ka elektrības atslēgšana ik pa laikam var turpināties līdz pat pavasarim, sakot, ka katru dienu cenšas atjaunot elektrības padevi maksimāli ātri, cenšas ievērot elektrības atslēgšanas un pieslēgšanas grafikus, lai cilvēki zinātu, ar ko rēķināties, bet tas bieži vien nav iespējams. Ukrainā Krievijas apšaudēs cietuši aptuveni 32 000 cilvēku (civildzīvotāju prievātās un daudzdzīvokļu mājas) un vairāk nekā 700 kritiskās infrastruktūras objekti (transporta, enerģētikas un citi objekti – lidlauki, tilti, degvielas bāzes, elektrības apakštācījas), paziņojis Ukrainas Iekšlietu ministra vietnieks Jevhens Jenins.

Kopš kara sākuma Krievijas kaņaspēka uzbrukumos Ukrainā nogalināti vismaz 440 bērni, bet vēl vismaz 851 guvis dažādus ievainojumus, svētdien paziņojusi Ukrainas Ģenerālprokuratūra. Ukrainas Ģenerālprokuratūra norāda, ka šie dati nav galīgi, jo, turpinoties apšaudēm, nav iespējams pārbaudīt visu valsts teritoriju, īpaši pagaidām okupētās teritorijas. Ukrainas varasiestādes informē, ka bombardēšanās un apšaudēs nodarīti postījumi 2719 mācību iestādēm, no kuņām 332

pilnībā sagrautas.

Situācija Ukrainā patiesībā ir neapvertama un ļoti smaga, un, manuprāt, to ir ļoti grūti līdz galam aptvert un saprast, dzīvojot mierīgās un vairāk vai mazāk labklājīgās valstīs. Tikmēr ASV Kara studiju institūts (ISW) prognozē kaņadarbības intensitātes pieaugumu Ukrainā nākamajās nedēļās. Slikto laikapstākļu dēļ kaņadarbības intensitāte Ukrainas frontē ir samazinājusies, bet nākamo nedēļu laikā tā, visticamāk, atkal pieaugs, jo gaisa temperatūra pazemināsies un zemes sasals. ASV eksperti norāda, ka Ukrainas un Krievijas ziņotais no frontes līnijām Ukrainas austrumos un dienvidos, tai skaitā no Svatoves, Bachmutas un Vuhledaras, liecina, ka operācijas abās pusēs pašlaik kavē spēcīgais lietus un dubļi. Tomēr meteorologi prognozē, ka gaisa temperatūra nākamnedēļ Ukrainā pazemināsies un zeme sasals, kas ļaus kaņaspēkiem pārvietoties ātrāk, un kauju intensitāte, domājams, atkal pieaugs.

Tādēļ ir ļoti svarīgi, lai arī mēs nenogurtu, atbalstot ukraiņus, jo atbalsts Ukrainai ir arī atbalsts mūsu brīvībai.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

KĀRLIS
STREIPS

“Es, 14. Saeimas deputāte Linda Liepiņa, balsoju pret un balsošu pret šo likumprojektu!” Šāda replika Latvijas Republikas Saeimas ārkārtas sēdē 24. novembrī izskatīja divreiz. Vienā gadījumā attiecībā uz grozījumiem valsts iekārtas likumā, otrajā – attiecībā uz grozījumiem Ministru kabineta iekārtas likumā. Valsts iekārtas likuma grozījumā paredzēts veidot ministru biedru amatus valdības sistēmā. Ministru kabineta iekārtas likuma grozījumā paredzēta jaunais – Klimata un enerģētikas ministrijas izveidošana.

Abus likumprojektus deputāti sāka izskatīt 24. novembrī no rīta. Pirmais solis bija dot tiem konceptuālu jeb pirmā lasījuma apstiprinājumu, kas, vienkārši izsakoties, nozīmē attiecīgo likumprojektu nodot Juridiskajai komisijai. Šādos gadījumos viens deputāts drīkst runāt par labu, viens deputāts – pret ierosinājumu. Par valsts iekārtas likuma grozījumiem jau pirms sēdes pret pieteicās runāt deputāts Viktors Vainis no Zaļo un zemnieku savienības. Par labu projektam pieteicās runāt deputāts Ainars Šlesers no partijas “Latvija Pirmajā vietā”. Abos gadījumos kungi no opozīcijas partijām, un abos gadījumos viņi galā nobalsoja pret.

Šlesera kungam tuvojoties tribīnei, Saeimas priekšsēdētājs Edvards Smiltēns atgādināja: “Par, uzsvēru – PAR pieteicies runāt deputāts Šlesers!” Deputāts Šlesers pasminēja un atbildēja: ja patlaban vēl nav apstiprināta jaunā valdība ar ministriem, tad acīmredzot būs jābalso par ministru biedriem, jo tie esot “vienīgie, kuņi var glābt valsti.” Tad Šlesera kungs sāka stāstīt par to, kā kaut kad tālākā pagātnē viņš Norvēģijā izveidojis nevalstisku organizāciju... Smiltēna kungs viņu apsauca, uz ko Šlesera kungs atcirta, ka viņam vēl palikusi pusotra minūte, un atkārtoja domu – jābalso par biedriem. Atkārtotā – galu galā Ainars Šlesers nobalsoja pret likumprojekta nodošanu Juridiskajai komisijai.

Par Ministru kabineta iekārtas likuma grozīšanu par pieteicās runāt premjerministrs un patlaban arī deputāts Krišjānis Kariņš, kuņš atgādināja, ka kabineta iekārtas likumā jau ir paredzēts premjerministra biedra statuss, tāpēc biedri citiem ministriem nebūtu nekas ārpus kārtas. Viņš piebilda, ka patlaban vides jautājumus kontrolē Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, kamēr ar enerģētiku saistītas lietas pārzina Ekonomi-

kas ministrija. Šis divas ministrijas bieži vien “saiet ragos”, un tāpēc būtu loģiski attiecīgajiem jautājumiem nodrošināt vienu atbildīgu iestādi.

Par valsts iekārtas likuma grozījumu iesniegšanu komisijai balsojums bija 54:43, savukārt attiecībā uz Ministru kabineta iekārtas likumu – 52:35. Atšķirība tāda, ka pirmajā gadījumā partijas *Progresīvie* deputāti balsoja pret, bet otrajā – par. Nezinu kāpēc. Taču reiz tas bija izdarīts un Saeima pateikusi nē populistiskam pieteikumam no “zaļajiem zemniekiem.” Tomēr noteikumos arī paredzēts, ja komisija kādu likumprojektu noraida, tad Saeima plenārsēdē vienlīga var nobalsot par tā izskatīšanu. Gan rīta, gan arī pēcpusdienas sēdē Linda Liepiņa iesniedza rakstisku skaidrojumu par sava balsojuma “motivāciju,” plenārsēdē to nolasot skaļi. Arī to kārtības rullis pieļauj, un, acīmredzot, Liepiņas kundze ir konstatējusi, kas tas ļauj viņai uzstāties kolēģu priekšā attiecībā uz pilnīgi jebkuņu jautājumu. Linda Liepiņa politikā ienāca no politiskā projekta KPVLV. 13. Saeimā viņa bija skaļa un bravūrīga, it īpaši tad, kad Covid-19 pandēmijas dēļ Saeimai nācās strādāt attālināti. Tās Lindai Liepiņai nepatika nemaz. Ar laiku

Populisms nevaids miris

deputāte tik ļoti sašuta, ka viņa vienkārši nolika mandātu un aizgāja no Saeimas pavisam. Šogad viņa pieslēgās Ainara Šlesera veidotajai partijai un ar to arī atgriezās 14. Saeimā. 13. Saeimas lielākie demagogi 1. oktobra vēlēšanās zaudēja – Gobzems, Stepaņenko, Švecova un vēl citi. Bet Linda Liepiņa ir atgriezusies un, acīmredzot, nūdien ir gatava runāt par visu pēc kārtas. Viņa nav vienīgā persona Saeimā, kuņai dikti patīk klausīties pašai savā balsī.

Debates 24. novembra pēcpusdienas sēdē bija gaņas, lielākoties tāpēc, ka opozīcijas deputāti stāvēja rindā, lai pateiktu, ka doma par ministru biedriem ir “glupa,” kā to paziņoja ZZS veterāns Augusts Brigmanis. Kariņš par debašu ilgumu sašuta: “Mēs piedāvājam risinājumu, bet jūs divas, trīs stundas norejat un paralizējat darbu tā vietā, lai mēs strādātu pie valdības deklarācijas!” Kariņa kunga Ministru kabineta sēdes virzās uz priekšu raiti. Turklāt ministri ir ieceltas, nevis vēlētas amatpersonas, un tāpēc viņiem mazāk jādomā par to, cik viņi labi vai slikti izskatās savu vēlētajū priekšā. Deputātiem pēc četriem gadiem būs jākandidē atkal. Neviens nav paslīdējis garām, ka trīs no 13. Saeimā ievē-

lētajām partijām 14. Saeimas vēlēšanās zaudēja visus mandātus, nedz arī fakts, ka 14. Saeimā ievēlēti vairāki spēki, kuņu priekšvēlēšanu kampaņa bija nu ļoti populistiska, lai neteiktu demagoģiska, it īpaši attiecībā uz Covid pandēmiju un tās seku likvidēšanu. Arī 14. Saeimā līdz ar to strīdīgos jautājumos debates būs gaņas un plašas.

Sēdes beigās priekšsēdētājs Smiltēna kungs paziņoja, ka nākamajos četros gados viņš gaidīs, ka par kādu priekšlikumu pirmoreiz runāt nāks kāds no tiem, kuņi to ir piedāvājuši (un ne Ainars Šlesers tikai tāpēc, ka viņam patīk pašam sava balss). Savukārt tie, kuņi ieibst pret attiecīgo likumprojektu, atradīs no sava vidus kādu, kas šo viedokli pārstāvēs pirmajā diskusijā. Laiks rādīs, vai deputāti to ņems vērā. Bet, kā jau minēju, par vienu varam būt droši – populisms arī 14. Saeimā nekur nebūs pazudis.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

GUNDEGA
SAULĪTE

Tā ir gudri un tālredzīgi iedibināta tradīcija – teātra mākslas gada ražu vērtēt skatuves novatora Eduarda Smiļģa dzimšanas dienā. Un tā jau 29. reizi visas Latvijas spēlmaņi – skatuvei un aizskatuvei piederīgie – 23. novembrī pulcējās savos ražas svētkos. Tajos tiek apbalvoti labākie, balvas par veikumu aizvadītā gada laikā saņem aktieři, režisori, citu teātra profesiju ļaudis. Īpaša teatralizētā ceremonijā, kas ik gadu ir citāda, kopīgi tiek gan smiets, gan skumts. Taču zālē, kur pulcējušies šie spēlmaņi, gaisā virmo prieks par tikšanos, prieks par izdošanos un kopā būšanu – kā jau vienas cunfetes locekļiem.

Šis sarikojums jau kopš pirmsākumiem ieguvis apzīmējumu “Spēlmaņu nakts”. To labprāt pārāda arī Latvijas Radio un Latvijas televīzijas 1. programma, jo teātri pie mums, Latvijā, ļaudis stipri mīl. Šogad “Spēlmaņu nakts” notika Dailes teātrī, un dalībniekus augstos prieka viļņos uzšūpoja iespēja pēc pandēmijas diktētā karantīnas posma atkal satīties, draudzēties, priedāties par paveikto.

Profesionālu žūrija par labāko lielās zāles izrādi atzina Dailes teātra iestudējumu “Rotkho” – par telpiski un vizuāli neierastu risinājumu, kurā liela nozīme modernām tehnoloģijām, par plaši tvirtu diskusiju mākslas jomā. Jo izrādes vēstījums poļu

Edmunds Freibergs

režisoņa L. Tvarkovska skatījumā ir ne tikai par pasaulē slaveno, Daugavpili dzimušo mākslinieku Rotko, bet arī par mūsdienu cilvēku attieksmi pret mākslu un tās dabu. Tā ir izrāde, kas skatuves mākslai paver jaunus apvāršņus, tāpēc arī balva ir pelnīta. Turklāt viss uzvedums tapis, sadarbojoties latviešu un poļu skatuves māksliniekiem.

Zīmīgi, ka katēgorijā “Labākā mazās formas izrāde” uz balvu pretendēja vairāki māksliniecišķi spēcīgi darbi. Apbalvota tika izrāde “Kalendārs mani sauc”, ko Valmieras teātrī iestudējis režisors Mārtiņš Eihe. Tas ir beidzamais gados ļoti populārā romāna drāmatizējums, šo “Kalendāru”

sarakstījis Andris Kalnozols, aktieris un rakstnieks. Tas ir vēstījums par kādas mazpilsētas cilvēkiem, kas dzīves jēgu atrod, palīdzot cits citam un raugoties pasaulē ar labvēlību.

Manā ieskatā līdzvērtīga šai bija vēl viena Valmieras teātra izrāde – E. Olbija “Kam no Vulfa kundzes bail?” To kopā ar četrus aktieru ansambli iestudējusi režisore Inese Mičule, izvērsot varoņu likteņus traģikomiskā gaismā. Tā ir izrāde par cilvēku spēku un vājumu, par traģiskiem dzīves papildījuma meklējumiem un brīžam komiskiem līdzekļiem, kas tiek lietoti šajā ceļā.

Par aizkustinājuma pilniem brīžiem “Spēlmaņu nakts” cere-

Aina Matīsa

monijā izvērtās Mūža balvas ieguvēju godināšana. Jau pirms sarikojuma bija zināms, ka šogad balva par Mūža ieguldījumu piešķirta režisorei un pedagoģei **Ainai Matīsei** un režisoram un pedagoģam **Edmundam Freibergam**. Abi daudzus gadus desmitus veltījuši jauno aktieru skološanai un audzināšanai. Šai svētku reizē gandrīz vai visi zālē sēdošie dažādu gadagājumu teātra cilvēki bija Matīsas vai Freiberga audzēkņi. Tāpēc saviem skolotājiem veltītie sveicinājumi bija silti, mīļi un asprātīgi, ziedu klēpji milzīgi un kājās stāvošo klātesošo cieņas un mīlestības aplausi – nebeidzami.

Balvu pasniegšanas ceremoni-

ju, kā vienmēr, greznoja mūzika. Dziedāja “Tautumeitas” ar Jāni Strazdiņu, dziedāja operas solistes Inga Šļubovska un Tatjana Trenogina, dziedāja pat ceremonijas vadītājs Mārtiņš Meiers. Tieši viņam pienākas cildinājums par asprātīgiem tekstiem, apskaužamu atbrīvotību ceremonijas vadīšanā un saspēlē ar viņa *alter ego*, ko klusējošu un noslēpumainu, tikai plastiskiem līdzekļiem runājošu iemiesoja baletdejojātājs Kristaps Jaundžeikars.

Lieki piebilst, ka “Spēlmaņu nakts” beidzās tikai pret rītu. Arī es tur biju, tāpēc varu apliecināt – teātra ļaudis izteicās, ka jāsāk skaitīt dienas līdz nākamā gada svētkiem.

SAVĒJIE!

Latvieši – profesionāļi pasaulē 21. gadsimtā

Starp ārzemēs dzīvojošiem un strādājošiem latviešiem ir tādi, kuri lepni nes Latvijas vārdu pasaulē – cilvēki, kuri ir sasnieguši augstus profesionālus rezultātus visdažādākajos amatos un nozarēs ārpus savas dzimtas zemes robežām.

Ne visi no viņiem ir dzimuši Latvijā, ne katrs prot latviešu valodu, daži no viņiem ir atgriezušies senču zemē. Taču viņi visi – ar savu vārdu, dzīvesziņu un mantoto saikni ar Latviju – ir “Savējie”!

Vairāk par latviešiem – profesionāļiem ārpus Latvijas 21. gadsimtā var uzzināt muzeja “Latvieši pasaulē” digitālajā izstādē “Savējie!” www.savejie.la-pamuzejs.lv

Māksliniece Signe Baumanē

Signe Baumanē ir spilgta autorkino pārstāve, vairāku animācijas filmu režisore, māksliniece un scenāriste. Dzimusi Latvijā, kopš 1995. gada dzīvo Ņujorkā. 2014. gadā iznāca Signes pilnmetrāžas animācijas filma “Akmeņi manās kabatās” – patiesos notikumus un dzīvesstāstos balstīts stāsts par piecām autore dzimtas sievietēm. Daļa no filmas darbības notiek Signes Baumanes dzimtas mājās “Vairogi”.

Signe Baumanē atceras: *Es bērniībā gandrīz visas brīvdienas pavadīju “Vairogos” – nedēļas nogales, vasaras, skolas brīvlaikus. Māja meža vidū ar vecām ēkām un seniem priekšmetiem man li-*

Animācijas filma “Mans laulību projekts” (2022) plakāts

kās kā neatklātu dārgumu vieta, kurā paraņājoties, var uziet visādus brīnumus. Bet tā arī bija vieta, kas bija manas ģimenes konkrēta vēsture. “Vairogi” man ir mana saite ar ģimenes vēsturi un saite ar Latvijas vēsturi un kultūru. Stāsti, kas, ienākot mājas sētā, kļūst reāli.

Šī gada oktobrī pirmizrādi piedzīvoja Signes Baumanes jaunākā pilnmetrāžas animācijas filma “Mans laulību projekts”, kas stāsta par attiecībām un laulībām no sievietes skatpunkta.

Saimniecība “Vairogi” – animācijas filmas “Akmeņi manās kabatās” (2014) dekorācija. Veidojusi un mūzejam “Latvieši pasaulē” uzdāvinājusi māksliniece Signe Baumanē

Signes Baumanes dzimtas mājas “Vairogi” 1953. gadā

JURIS
LORENCIS

Aizvadīto valsts svētku laikā man bija iespēja apciemot attālus radus Ludzā un Rēzeknē. Tā ir Latgale – žēlotā, apjūsmotā, nereti arī pārlieku idealizētā. Vispirms par piedzīvoto. Sajūta, ierodoties Ludzā, – pilsēta ir gluži izmirusi. Tukšas ielas, arī nesen izveidotajā pastaigu takā ezera krastā redz vien dažus gājējus. Tomēr šis iespaids ir mānīgs. Valsts svētku sarīkojums, kas notiek 17. novembra pēcpusdienā pilsētas Tautas namā, ir kupli apmeklēts, plašajā zālē tikpat kā nav tukšu sēdvietu. Cilvēkus uzrunā Ludzas novada vadītājs Edgars Mekšs (“Zaļo un Zemnieku savienība”) un vietējās katoļu baznīcas priesteris. Lūk, neliels fragments no E. Mekša runas: “Šogad svētkus svinam sarežģītā laikā. Karš Ukrainā un energoresursu krīze ir nopietns pārbaudījums mūsu vērtību sistēmai, mūsu patriotismam, mūsu ticībai Latvijas valstij, tās nākotnei. Šis ir smags, bet ne bezcerīgs laiks. Esmu pārliecināts, ka kopā mēs to pārvarēsim. Cīņa par valsts neatkarību un karš Ukrainā ir pierādījis, ka tikai tad, kad paši esam gatavi cīnīties un aizstāvēt savu brīvību, varam cerēt sagaidīt palīdzību no sabiedrotajiem. Ar savu pašizliedzību ukraiņi mums devuši laiku pārdomām. Ir svarīgi izmantot šo iespēju gudri.” Uzrunām seko svētku koncerts. Pēc sarīkojuma pārsteigts ievērojums, ka vestibulā daži bērni, kuņģi vēl nesen uz skatuves dejojā latviešu polku, savā starpā sarunājas krieviski. Nez kāpēc nāk prātā citviet pasaulē redzēta aina – tautastērpos saposti bērni čalo angļiski. Bet šeit ir Latvija, Latgale, un krieviski runājošie skolēni visdrīzāk arī ir krievi.

18. novembra rītā dodos uz netālo Rēzekni. Ludzas autostacijas uzgaidāmajā telpā sastopu nogurušus, izmocītus bēgļus no Ukrainas, jaunu ģimeni ar trim bērniem. Viņi izskatās pēc činiešiem, bet sevi dēvē par “ukraiņiem no Hersonas apgabala”. Patiesībā tas nav nekas pārsteidzošs. Arī Ukraina, būdama liela valsts, līdzīgi Amerikai, Francijai vai Lielbritānijai, kļuvusi par tautu “kausējamo katlu”. Ceļš cauri okupētajai Krimai un Krievijai prasījis gandrīz nedēļu, vēl trīs dienas pavadījuši uz Krievijas-Latvijas robežas. Bet tas viss esot nieks, salīdzinot ar drošības sajūtu Latvijā. Tālākais ceļš vedīs uz Ventspili un tad ar prāmi uz Zviedriju, kur kopš jūnija jau dzīvojam radi.

Rēzeknē 18. novembra svētku svinības sākas ar dievkalpojumu Jēzus Sirds katedrālē, kam seko Tautas skrējieni “Ielpo Rēzekni”. Pēcpusdienā notiek lāpu gājiens, kuņģi piedalās Robežsardzes kolledžas kadeti, jaunsargi un skolu jaunatne, kopā ap 1000 cilvēku. Cik viņi sanākušus brīvpriekš, cik skolotāju aicināti – tas gan paliek atklāts jautājums. Kāda sievietē tur rokā sarakstu, dzirdama fraze krievu valodā: “Kāpēc Artjoms nav atnācis, varbūt slims?” Iespaidīgais gājiens

Svinīgs brīdis pie pieminekļa “Vienoti Latvijai” Rēzeknē // Foto Ritvars Pujats

Lāpu gājiens

sākas pie monumenta “Latgales kongresam 100” un noslēdzas pie pieminekļa “Vienoti Latvijai”, kur sanākušos uzrunā pilsētas mērs Aleksandrs Bartaševičs un Rēzeknes-Aglonas katoļu diacēzes bīskaps Jānis Bulis. Interesanti, ka A. Bartaševičs nevienā vārdā nepiemin Ukrainu, vien aicina aizdomāties, “cik augsta ir brīvības cena un cik trausls ir miers pasaulē”. Vakars noslēdzas ar svētku koncertu Latgales vēstniecībā “Gors”. Bet es pēc garās dienas dodos iestiprināties. Starp citu, Rēzeknē var paēst garšīgāk un interesantāk nekā, piemēram, Ventspilī. Īpaši jāpiemin leģendārais ātro uzkožu restorāns “Ausmeņa kebabs” ar ēdienkarti latgaliešu valodā un lielisko vietējā brūvējuma alu “Rēzeknis bryuvers”.

Tik tālu par piedzīvoto. Un tagad par novēroto un saprasto. Latgale atrodas blakus Krievijai, kas kļūst agresīva un neprognozējama. Cilvēkos valda bažas par nākotni. Laikraksta “Ludzas Zeme” redaktore Laima Linuža nesenā intervijā TV 24 atzina, ka “draugi un radi bieži par to runā – pārdot māju un dzīvokli, vai ne. Par to mēs runājam jau no 2014. gada, kad tie, kas vairāk seko politikai, saprata, kādas ir

Krievijas ambīcijas. Ka dzīvot, pirt un būvēt pierobežā mājās – tas ir neprāts!” Ludzu no Krievijas robežas šķir vien nieka 20 kilometri! Vēl viens jautājums – cik lojāli ir Latgalē dzīvojošie cittautieši? Kopš neatkarības atjaunošanas Latvija centusies iedzīvināt mazākumtautību politiku, kas ieguvusi ironisku nosaukumu “sarafānu integrācija”. Tiem kuņģi nezina, sarafāns ir krievu sieviešu tautastērpa sastāvdaļa, kaut kas līdzīgs garai kleitai bez piedurknēm. Proti, mēs esam lepojušies, cik labi un saskanīgi mūsu valstī sadzīvo dažādas tautības un reliģiskās konfesijas. Atbalstījuši mazākumtautību skolas un kultūras aktivitātes. Priecājušies, cik krāšņos tērpos uzstājas krievu, poļu un baltkrievu kuņģi un deju kopas, cik skaisti skan dziesmas viņu dzimtajās valodās. Un tikai tagad, pēc Krievijas iesāktā kara pret Ukrainu, esam sapratuši, ka šī politika vismaz pa daļai diemžēl ir izgāzusies. Tajā skaitā arī Latgalē, kur izsenis blakus latviešiem dzīvojušas krievu, poļu, baltkrievu (agrāk arī ebreju) kopienas. Par to netieši liecina arī nesen notikušo Saeimas vēlēšanu rezultāti, kur par tā saucamajām “krieviskajām partijām” (*Stabilitātei!, Latvijas Krie-*

vu savienība, Saskaņa, Suverēnā Vara) Latgalē kopā nobalsoja 43% vēlētāju. Vislielāko atbalstu Latgalē saņēmusi “Stabilitātei!” – 18,6%, kuņģi ar 14,5% seko “Zaļo un Zemnieku savienība”. Iespējamās nākamās valdības koalīcijas partijas (*Jaunā Vienotība, Apvienotais saraksts un “Nacionālā apvienība”*) Latgalē kopā saņēmušas vien 17,9% balsu. Tā nu iznāk, ka Latgales vēlētāju balsis nākamajā koalīcijā būs izteiktā mazākumā.

Tad – ko darīt? Turpināt “sarafānu integrācijas” politiku, cerot, ka minoritātes ar laiku kļūs lojālas Latvijai? Bet varbūt iet asimilācijas ceļu un pilnībā atteikties no mazākumtautību skolām cerībā, ka latviešu skolu beigušie kļūs par latviešiem? Jautājums, uz kuņģu vēl nespējam dot skaidru atbildi. Turklāt moderno komunikāciju laikmets, kad cilvēki gūst informāciju internetā un sociālajos tīklos, ir pilnībā mainījis spēles noteikumus. Pēdējā laikā Latvijas medijos sākušās diskusijas par Jāņa Raiņa lomu Latvijas politikā. Izrādās, tieši Rainis, būdams Saeimas deputāts un izglītības ministrs, esot dedzīgi atbalstījis mazākumtautību skolas, tā faktiski ieliekot Latvijas valsts pamatos minū ar laika degli.

Šodien Latgales cilvēki sagaida, ka valdības sastādītāji Rīgā pārstās “stiept gumiju”, Saeima apstiprinās jauno Ministru kabinetu un tas ķersies pie darba. Nopūšas, komentējot augošās cenas, kārtējo amatpersonu algu celšanu un pavisam nesaprotamas elektrības tarifu. Cer, ka tiks uzbūvēti ilgi solītie žogi uz robežām ar Krieviju un Baltkrieviju. Karš ir tas, kas nedaudz mazina šo kurnēšanu. Cilvēki tā arī saka: “Mēs maksājam ar naudu, ukraiņi – ar savām dzīvībām”. Īpaša sarunu tēma ir aizbraukšana. Diemžēl labklājības ziņā Latgale ir pats trūcīgākais reģions Latvijā un visā Baltijā. Te ir paši zemākie ienākumi un augstākie bezdarba rādītāji. Veidojas nabadzības spirāle – zemas algas, liels bezdarbs, neliels patēriņš, zema uzņēmējdarbības aktivitāte utt. Sekas – aizbraukšana labākas dzīves meklējumos. Daži dodas uz Rēzekni vai Daugavpili, vēl citi uz Rīgu vai ārzemēm. Iecienītāki galamērķi – Norvēģija, Anglija, Īrija. Ne jau visi aizbraucēji brauc tikai pelnīt naudu, arī Latgales jaunieši atrod studiju iespējas Eiropā. Aizbraukšana tiek uzņemta ar dalītām jūtām. Skumjas mijas ar cerību, ka “vismaz bērniem tur ir labāk”, ka “varbūt kādreiz atgriezīsies”. Bet kā tad ar latgaliskumu? Patiesībā Latgales cilvēkus var aizvainot šī rīdzinieku jūsmīgā čalošana par “zilo ezeru zemi”, saglabātajām tradīcijām, īpatno valodu, nosargāto ticību utt. Jo Latgale nevēlas būt etnogrāfisks rezervāts. Latgaliskums, kas šeit saglabājies, ir pati par sevi saprotama, dzīva, ikdienišķa lieta, ka nav domāts īpaši izrādīšanai. Kopejais iespaids pēc Ludzas un Rēzeknes apciemojuma – tas, kas visvairāk nepieciešams Latgalei, ir veiksmīga mūsu valsts attīstība. Spēcīga, droša, moderna, turīga Latvija un saliedēta tauta būs lielākais atbalsts tiem, kuri šodien dzīvo pie Latvijas Austrumu robežām.

ANDRIS KĻAVIŅŠ

Mariss Vētra savā romānā: “Div’ dūjiņas” raksta: “... visi kara stāsti vēsta vienu un to pašu – par kaŗavīru nāvi. Bet tas nedrīkst apnikt, tas jāraksta un jādaudzina tik ilgi, kamēr arī tie, kas nepazīst kaujas lauka, ieklausīsies vārdos “kaŗavīra nāve” tik dziļi, ka tie vairs neļiksies banāli, kamēr tie, kas mūsu brīvības cīņu laikā sēdēja gan savās, gan citu mājās, sapratīs, ka Brāļu kapos nav apglabāti tikai mironi, bet cilvēki, jauni cilvēki, kuriem gribējās dzīvot un kuŗu nāvei mums jāpateicas par visu, kas mums ir.”

1919. gads

Brīvības cīņu laikā Latvijas armijas skaitliskais sastāvs bija sašņiedzis vairāk nekā 39 tūkstošus kaŗavīru, bet virsnieku bija nepietiekami. 1919. gada septembrī armijas vadība pieņēma lēmumu dibināt Kaŗaskolu. Taču plānotās kadetu mācības bija jāatliek, jo galvaspilsētai uzbruka Bermonta kaŗaspēks. Kaŗaskolai deva uzdevumu komplektēt divas kaujas rotas un doties pretī Bermotam uz Pārdaugavu.

“Esi prātīgs! – neviena vārda vairāk, nevienas asaras, ne nopūtas. Tā mātes aizvadīja savus dēlus Brīvības cīņās. Un iedeva tīru kreklu. Tagad šis kreklis bija asiņu pilns, un tomēr no tā iegūtā pārseja mani vēl paglāba no noasiņošanas. Miļā māte! Es domāju par viņu, kamēr mans virsnieks mani ietina viņas austajā kreklā.” (M. Vētra. “Div’ dūjiņas”)

Pie Rīgas tiltiem krita pirmie divi kadeti – Gustavs Beļinka un Jānis Dēliņš. Kad Bermontu pie Rīgas sakāva, cīņas turpinājās Zemgalē. Lielupes krastos, Vareļu un Plāņu māju rajonā, neapmācītie kadeti klajā laukā sastapās ar ieaidnieku. Pie Vareļiem pārstāja pukstēt divpadsmit jaunas, karstas sirdis. Tas bija smags zaudējums. Nekādas taures vairs nespēja uzmodināt Oļģertu Bomu, Robertu Dzelzkalēju, Ansi Erdmani, Jūliju Irbi, Ēvaldu Kalniņu, Nikolaju Lāci, Paulu un Otto Palmu, Pēteri Pelši, Jāni Rutki, Gustavu Skaldi un Verneru Skudruli. Četrpadsmit Brīvības cīņās kritušo kadetu vārdi tika iegravēti marmora plāksnē pie Kaŗaskolas viesistabas sienas. Bet tajā drūmajā 30. novembrā vakarā kadeti atgriezās savā mītnē Krišjāņa Barona ielā 99, pārnāca bez saviem četrpadsmit biedriem. Nogurums un kauju pārdzīvojumi jaunajās sejās bija atstājuši dziļas pēdas. Tie vairs nebija pusaudži. Pie skolas ēdnīcas galdiem apsēdās vīri – Latvija dēli, kuŗi ar ieročiem iemācījās rīkoties siltajā kaujas laukā. Smaržoja kafija, melna, rūgta, stipra, rupjmaizes šķēles – apaļi, grauzdēta rudzu maluma rīcieni ar biezu un piedegušu garozu, kā uz laukiem, un marmelāde. Vairāk itin nekas skolas kantīnē nebija. Pulkvedis Kārlis Kripens, atceroties šo kauju, trīsdzmitajos gados rakstīja: “Daudz mēs gados tādu kaŗaskolu neatradīsim, kur pirmās mācību dienas nav kaujas mācības miera laikā apstākļos uz apmācības laukuma, un mācībām

Kaŗa skolas kadeti Melnās kafijas dienā. Iznākšana no Brāļu kapiem. 1936. gada 30. novembris. Pirmais soļo skolas pr-ks plkv. Kripens // Foto: Latvijas Kaŗa mūzeja arhīvs

Melnās kafijas vakars Kaŗa skolā. 1920. gadu otrā puse // Foto: Latvijas Kaŗa mūzeja arhīvs

pielietojamās patronas nav saluētšanai un cīņas trokšņa imitēšanai domātas, bet gan īstens kaujas lauks ar nāvi nesošām lodēm, kā tas bija mūsu Kaŗaskolai.”

1930. gads

Kaŗaskolas vadība nolēma uzcelt pieminekli saviem kritušajiem biedriem. Lielupes krastos, kur notika liktenīgā kauja, nebija dabiska paaugstinājuma. Viss Kaŗaskolas kurss pieteicās strādāt tovasar pie Vareļiem. Ceļu un satiksmes pārvalde iedeva trulišus un, piepalīdzot autotanku pulkam, uzbūvēja “mazbānīti”. Lielupes smiltis tika pārvietotas uz Jelgavas-Bauskas lielceļa malu. Kadeti ar savām rokām uzcēla mākslīgu paaugstinājumu, bet vēlāk arī pieminekli no šūnakmens. Pieminekli atklāja 1934. (Latvijas Kaŗa skola. V. Hāzners, LVA, 1979.)

1938. gads

No kaujas pie Vareļiem bija pagājuši deviņpadsmit gadu. Tumsā ap sešiem vakarā Kaŗaskola izgāja Rīgas ielās, lai dotos pāri tiltam, pa kuŗu 1919.gadā kadeti aizgāja cīņā pret Bermontu. Pa šiem pašiem tiltu dēļiem arī atgriezās, bet ne visi.

“... gar ielas malām stāvēja tauta un vēdināja cepurēm un mutautiņiem... No cilvēkiem ielas malās plūda tik sirsniņas izjūtas uz mums, kā to var sajūst tikai tā armija, uz ko lepna viņas tauta. Uz kāda ielas stūra stāvēja jaunava

ar mirtes podu rokās, viņa plēsa zaļo stādu mazos zariņus un apšušķoja mums krūtīs kā ligavaiņiem. Varbūt tā bija viņas ligavas mirte?” (M. Vētra. “Div’ dūjiņas”)

“Pulkvedis Kripens soļoja ierindas priekšgalā. Tad karognesējs, tad visa skola. Drīz pa Pērnavas un Brīvības ielu aizskanēja “Ligo, laiva”, “Seglo, māsiņ, kumeliņū!”, “Āvu, āvu baltas kājas” un “Div’ dūjiņas gaisa skrēja” – senas latviešu kājnieku soļojamās dziesmas, izdziedātas līdz apnikumam un tomēr tādas, kuŗās rīdzinieki ieklausījās ar gaišu vaigu. Tas bija skaists gājiens cauri visai Rīgai... „ar gaismu un siltumu logos, aiz kuŗiem vidēja aizkari un puķes, un rosijas ierasta mājas dzīve, cauri Rīgai ar ormaņiem un ratīņu stūmējiem uz ielu stūriem, ar kino reklāmu ugunīm,” tā rakstīja bijušais Kaŗaskolas kadets Pauls Kovaļevskis, vēlāk pazīstamais trimdas rakstnieks Pāvils Klāns savās atmiņās “Kadet, uguni!”.

Pēc gājiena kadeti atgriezās Kaŗaskolā. Jauno puīšu sejas pauda vīrišķību, telpā bija klusums. Viņi bija ielūkojušies vēsturē. Ēdnīcā smaržoja kafija, marmelāde un rupjmaizes šķēle. **Tā sākas šī tradīcija, ko nosauca par “Melnās kafijas vakaru”.**

1994. gads

Šo tradīciju Nacionālajā aizsardzības akadēmijā palīdzēja atjaunot brīvvalsts Latvijas armijas virsnieki, bijušie Kaŗaskolas absolventi. Vecie virsnieki un kadeti

stāvēja vienā ierindā. Pulkvežleitnants Inārs Bīskaps, toreizējais kadetu krīvu krīvs, ziņoja akadēmijas priekšniekam pulkvedim Valdim Matīsam un saņēma pavēli sākt vakara jundu. Atskanēja taures skaņas “Vakara junda” – visiem pulcēties! Kadeti ienesa mūžīgās uguns lāpu, kas aizdegta Brāļu kapos. No tās tika iedegtas četrpadsmit piemiņas svečītes.

– Kadets Gustavs Beļinka!

Pēc īsa klusuma brīža atskanēja skarbi un nežēlīgi: “Kritis par Latviju pie Daugavas tiltiem!”

– Kadets Oļģerts Boms! “Kritis pie Vareļiem!”

Un tā – īsi un aprauti – četrpadsmit atbalsis. Kā šautēņu zalves.

Melnās Kafijas vakars 2020. gads // Foto: Juris Stoļarovs, Aizsardzības ministrija

1998. gads

Sešdesmit gadu pagājis kops šīs tradīcijas iedibināšanas. Rīta pusē otrā kursa kadeti aizbrauca uz Vareļiem. Vējš dzenāja sniega vērpētes. Augšā pie atjaunotā piemiņnēķa brāzma rāva no rokām kadeti karogu kātus. Kā pārbaudot topošo virsnieku roku spēku. Kā jautājot – vai jums roka nenodrebēs? Vakarpusē akadēmijas krīvi devās ar lāpu pēc mūžīgās uguns Brāļu kapos, bet sešos vakarā Nacionālajā aizsardzības akadēmijā (NAA) atskanēja pauzē – visiem pulcēties! Tika ienesta mūžīgās uguns lāpa. Kadeti aizdedza četrpadsmit piemiņas svečītes kritušajiem kadetiem. Tad bijušās Kaŗaskolas un NAA absolventi sēdās pie balti klātajiem galdiem ēdnīcā. Smaržoja rūgtā cigoriņu kafija. Īsajās uzrunās Valsts prezidents, aizsardzības ministrs, pieminēja kritušos un aicina uz centību kadetus. Kā vienmēr, uz darbu un disciplīnu aicināja leģendārais zemūdenes “Ronis” komandkapteinis Hugo

Legzdiņš, kas šajās dienās atzīmēja 95. dzimšanas dienu. Runāja arī Igaunijas kaŗavīru apvienības vadītājs Udo Helme, pulkveža Kalpaka radiniece Ārija Kalpaks-Grundmane. Atskanēja kaŗavīru dziesmas. “Zilais lakatiņš” un “Es karā aiziedams” mijās ar Miķeļa Gruzīša “Latvijas ozoli”, ko kadeti izvēlējušies par savu himnu.

2014. gads

Sākot ar šo “Melnās kafijas vakaru” gada labākajam akadēmijas absolventam tika pasniegts Latvijas armijas ģenerāļa Lāčplēša ordeņa kavaliera Mārtiņa Hartmaņa Goda zobens, klātesot ģenerāļa meitai Astrīdai Ivaskai.

2019. gads

Atzīmējot tradīcijas simtgadi, “Melnās kafijas vakars” tika sarīkots Prezidenta pilī. Lūk, kā savas izjūtas apraksta Pļaviņu novada ģimnazijas skolniece Enia Kaņepēja:

“30. novembris patiesībā ir viena no īpašajām, skaistajām un reizē skaudrajām dienām Latvijas vēsturē. Šī ir diena, kad mātes nesagaidīja mājās savus bērnus, kuŗi studentu vecumā atdeva savu dzīvību Latvijai, lai mēs šodien varētu dzīvot neatkarīgā un brīvā valstī. Tagad mēs šajā dienā atzīmējam Melnās kafijas vakaru, bet ar kafiju tam ir tikai pavisam neliela saistība. Uz Melnās kafijas vakaru Rīgā devos jau trešo reizi. Šoreiz, LR armijas simtgades gadā, šī diena tika atzīmēta LR Valsts prezidenta pilī, kas šķīta vēl nozīmīgāk. Pēc Vakara jundas

visi – gan kadeti, gan valsts augstākās amatpersonas, gan arī mēs, vienīgās skolas Latvijā, kuŗa atzīmē Melnās kafijas vakaru, skolēni, devāmies uz svinību zāli, kur uz galda jau bija miežu kafija, rupjmaize un marmelāde. Sajūtas, ko piedzīvoju 30. novembra vakarā, nav aprakstāmas. Izjusts zālē esošo cilvēku spēcīgais patriotisms, liela cieņa un patiesa pateicība tiem, kuŗi 1919. gadā Brīvības cīņu laikā ar milzīgu drosmi aizstāvēja mūsu valsti. Ļoti liels gods bija uzstāties visu kadetu priekšā, Latvijas Valsts prezidentam un Saeimas priekšsēdētājam stāstīt par mūsu skolu un redzēt cilvēku acīs skumjas un reizē lepnumu.”

Un NAA – Kaŗaskolas mantiņecē – atkal iestājās klusums. Aizbrauca sirmie virsnieki, uz kazarmām aizsoļoja kadeti.

Kritušie ir pieminēti. Viņi guļ savu varoņu miegu cits Brāļu kapos, cits Lielupes malā, bet tovakar viņi bija ierindā...

TRIMDAS PERSONĪBU PAŠPORTRETI

OSVALDS FREIVALDS

Lai gan esmu dzimis tikai 1905. g. 5. jūnijā (Vidzemē, Skujenes pag.), varu tomēr sevi jau pieskaitīt arī pie 1905. g. revolūcijā "cietušajiem", jo, kamēr māte pa logu skatījies, kā pa Pleskavas-Rīgas lielceļu ierodas kazaku jātnieki revolūcijas apspiešanai, es esot izkritis no šūpuļa. Šī, reizē revolūcionārā un reakcionārā 1905. gada atmosfairā tad laikam pašam vēl neko neapzinoties, būs mani padarījusi visā vēlākā dzīvē ne tikai par dažādu revolūciju, bet arī par dažāda veida netaisnības, varmācības un patvaļas nesamierināmu pretinieku. Tas man aiztecējušājos 20 gados ir devis daudz draugu, bet arī ne mazums pretinieku. Bet tā jau ir tipiska parādība pie atklātības darbiniekiem vispār. Visiem pa prātam nekad neviens nav spējis un nespēs.

Dievs katram cilvēkam līdzīd dod kādu dzirksti, lai tas savā mūža tecējumā to uzpūstu par spēcīgu liesmu. Vienam tā ir kādā tehniskā nozarē, citam kādā mākslas nozarē u.t.t. Man šī dzirkstele ir bijusi sabiedriskā

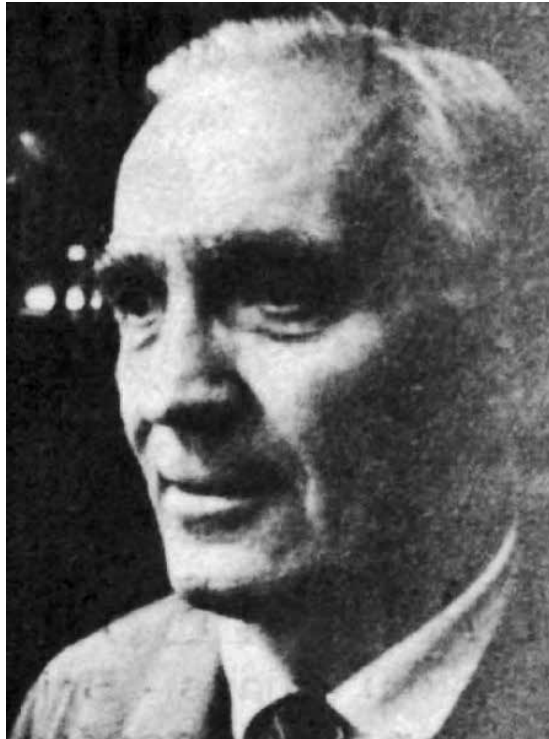
un literārā plāksnē. Šai virzienā tad arī esmu darījis ko spējis. Cik sekmīgi, par to lai spriež citi šo nozaļu vēl labāki pārstāvētāji.

Mana sabiedriskā un literārā darbība ir cieši saistīta viena ar otru. Tā sākās jau ģimnazijas laikā, t. i. 20. gadu vidū. Šo gadu desmitu varam arī uzskatīt par aktīvā nacionālisma atmodas laiku. To pēc brīvības cīņu uzvarām veicināja straujā augšupeja visās dzīves nozarēs un līdz ar to pieaugošā tautas suverēnitātes apziņa, kas jo sevišķi izpaudās jaunatnē, kas brīvības cīņās bija nesusi vissmagākos upurus. 20. gadi iezīmējās arī ar lielu atturības kustības uzplaukumu pēc vācu muižnieku piekoptās krogus politikas. Viss tas lielā mērā ir arī ietekmējis manu garīgo attīstību. Jau ģimnazijas laikā (V. Olava komercskolā no 1921.-1925. g.) pievērsos atturības kustībai un pa daļai arī politiskai darbībai.

Manis rakstītas pirmās rindas ir iespiestas "Latvijas Vēstnesī" 1923. gadā, tātad vairāk nekā 40 gadus atpakaļ. Bet tā īsti rakstu

mākslai pievērsos ar 1925. gadu, kad pēc V. Olava komercskolas beigšanas, blakus studijām LU Lauksaimniecības fakultātē, sāku strādāt Latvijas pretalkohola biedrībā. LPB izdeva arī nedēļas, vēlāk mēneša žurnālu "Jaunā Balsis" zv. adv. G. Ķempēja un Ed. Tūbeļa vadībā. Kļuva par cītīgu šī žurnāla līdzstrādnieku un vēlāk par žurnāla faktisko un atbildīgo redaktoru. Manā laikā cītīgas "J. B." līdzstrādnieces bija arī divas, vēlāk ļoti pazīstamas dzejnieces – Elza Ķezbere un Marta Grimma. Elzas Ķezberes pirmie dzejoļi ir iespiesti "Jaunā Balsī" vai nu ar dzimto vārdu Elza Pinne vai arī ar pseudonimu Saulcerīte.

Jau 20. gadu vidū sāku aktīvi līdzdarboties arī Arvēda Berga vadītā Nacionālā Apvienībā un arī dienas laikrakstos "Latvis", "Balsis" u. c.

priekšnieku un apgāda vadītāju – redaktoru. 1943. g., pamatojoties uz TP un arī personīgi savāktiem materiāliem, sarakstīju grāmatu par Baigā gada mocekļiem – "Lielā sāpju draudze". To Tautas Palīdzība izdeva 10 000 eksemplāros.

Vācu okupācijas beigšu posmā, līdz pat kapitulācijas dienai, 8. maija vakaram strādāju Liepājā kā Tautas Palīdzības vadītājs Kurzemē. Pēdējā brīdī tomēr laimējās zvejnieku laivā pārklūt pāri Baltijas jūrai uz Zviedriju.

Trimdā Zviedrijā pirmo gadu strādāju kā asistents pie Lundas universitātes Slavu valodas katedras. Tad, lai vairāk nopelnītu, pār-

gāju darbā rūpniecībā, no sākuma kā vienkāršs strādnieks, vēlāk kā elektroķīmiskās laboratorijas vadītājs. Lai gan neierastais maizes darbs prasīja, sevišķi pirmajā laikā, lielu piepūli, tomēr drīz vien atkal vēlē vākara stundās sāku cilāt spalvaskātu. No sākuma pa rakstam "Latvju Vārdam" (Zviedrijā) un "Apskatam" Vācijā, tad jau garāki raksti par Baigo gadu un Kurzemes cietoksni, kas trimdas preses šaurajiem apmēriem vairs nebija piemēroti.

Pēdējie divi temati man bija sevišķi tuvi, bija arī no Latvijas līdz laba tiesa vēl nekur nepublicētu dokumentu un citu materiālu kā par Baigo gadu, tā Kurzemes cietokšņa laiku. Radās doma (Dr. Bračam Vācijā) par Rīgā izdotās samērā nelielās grāmatīņas "Lielā sāpju draudze" papildināšanu un izdošanu trimdā. Tā, pēc apm. viena gada nakts darba, radās mana pirmā grāmata trimdā, kas apmēra ziņā bija 3 reizes lielāka nekā Rīgas izdevums. 336 lpp. biezo un liela formāta grāmatu 1952. gadā izdeva Imantas apgāds Kopenhāgenā. Tas bija arī apgāda pirmais lielākais izdevums.

Arī visas pēc tam sekojošās manas grāmatas ir izdevies Imantas apgāds. 1954./55. g. – "Kurzemes cietoksni" 2 grāmatās. 1956. g. – "Latviešu kaņavīru traģēdija Zviedrijā" un 1961. g. – "Latviešu politiskās partijas 60 gados."

Arī mūsu trimdas izdevumus pagājušajos 20 gados neesmu nekad aizmirsis. "Londonas Avīze", "Latvija" un kādu laiku arī "Austrālijas latvietis" ir arvien no manis saņemusi pa rakstīšanām. Tas pats ar piedalīšanos trimdas sabiedriskos pasākumos. Esmu darījis, cik tas ir bijis manas spēkos. Cik labi tas katreiz paveicies, un vai Dieva doto dzirksti esmu liesmā uzpūtis, par to lai spriež citi.

Darbodamies Latvijas pretalkohola biedrībā un Centrālā pretalkohola savienībā kā šo organizāciju sekretārs, sarakstīju divas ludiņas: "Dzērājiņa ligaviņa" (2 cēl.) un "Krogā" (1 cēl.). Tās iespiestas ar pseudonimu Vitauts Gaitis. Sevišķi pirmā daudz tika izrādīta uz lauku skatuvēm un arī pārraidīta radiofonā. Šai laikā sarakstīju arī pirmo plašāko apcerējumu latviešu valodā par bezalkohola dzērienu izgatavošanu. To grāmatā izdeva Latvijas pretalkohola biedrība.

Ar 1934. g. rudenī pārgāju Rīgas pilsētas dienestā par 8. bibliotēkas pārzini, kādā amatā paliku līdz boļševiku iebrukumam Latvijā 1940. g. 1938. g. mani aicināja arī par Rakstu un mākslas kameras locekli un bibliotēkārū eksāminācijas komisijas locekli.

Darbodamies daudz un dažādos organizāciju amatos un dažu gadu norunādams organizāciju sarīkojumos pāri par 100 priekšlasījumu, biju ieguvis plašu un vispusīgu pieredzi sarakstīt vairāk kā 300 lpp. biezu Rokas grāmatu biedrību darbiniekiem. Lai gan Sabiedrisko lietu ministrijā grāmatas izdošanu bija noraidījis, tās izdošanu tomēr uzņēmās apgāds "Zemnieku Doms". Pēc grāmatas iznākšanas saņēmu ministru prezidenta K. Ulmaņa rakstisku pateicību par "vērtīgu grāmatu."

"Zemnieku Domu" apgāds 1939. g. izdeva arī otru manu grāmatu – "Gimeņu bibliotēkas un to iekārtošana."

Boļševiku okupācijas laikā mani no 8. bibliotēkas pārzina pārcēla par vecāko bibliotēkārū 2. pils. bibliotēkā. Šai viena gada laikā mana spalva bija pilnīgi aizsērējusi, neuzrakstīju nevienu rindu.

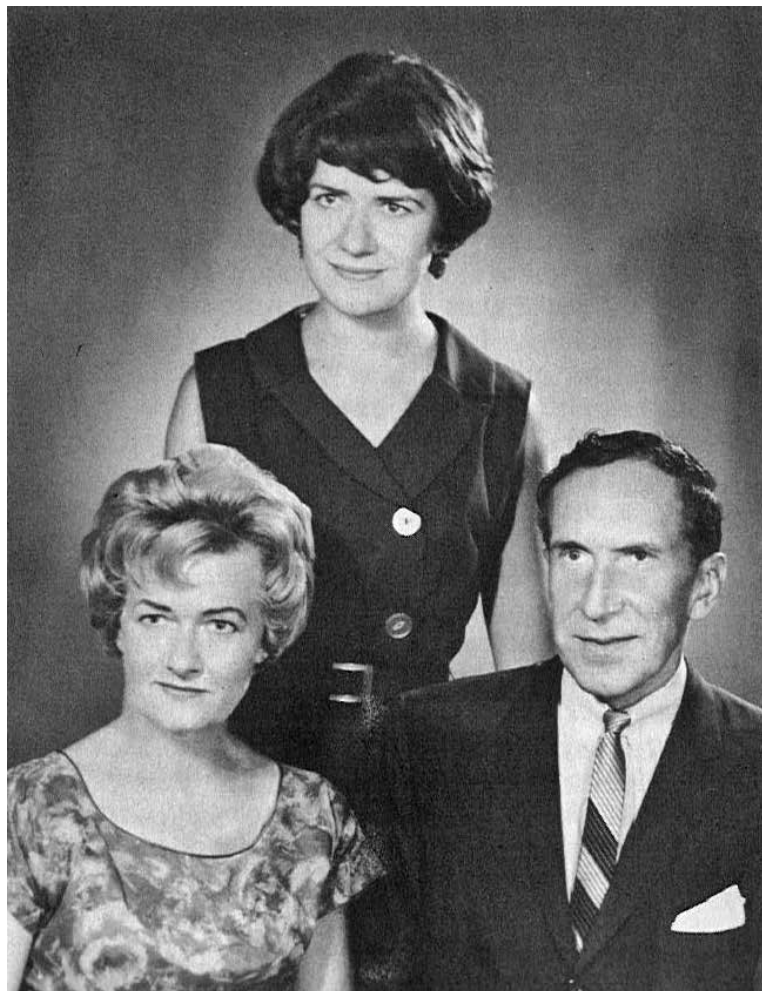
Vācu okupācijas laikā strādāju par Rīgas pilsētas Bibliotēku centrāles vadītāju un vēlāk par Iekšlietu ģenerāldirekcijas Biedrību nodaļas vadītāju un Tautas Palīdzības Informācijas daļas

HENRIJS MOORS

Neatceros, kad sākās mana sakarsme ar rakstniecību. Varbūt pirmais mēģinājums literatūrā bija kāda ļoti gara mīlestības vēstule, ko, mazs zēns vēl būdams, uzrakstīju savai mājskolotājai. Vēstule nonāca vecāku rokās, tikai skaļi nolasīta pie kopīgā azaida, un tas man sāpēja skaudrāk nekā pēriens. Varbūt tādēļ vairs nespēju rakstīt skaitas vēstules; tās ir isas un lietišķas.

Grāmatas sāku lasīt agri un, kā parasts, lasīšana mudināja kaut ko uzrakstīt arī pašam, bet nevaru teikt, ka būtu meklējis vēl citus ceļus uz literatūras pasauli. Nekad neesmu centies piekļūt pazīstamiem autoriem un redakcijas pazinis tikai no pasta adresēm. Ja saka, ka godkārbība nav necilu cilvēku īpašība, tad šīs cildenības man ir trūcis. Bez grāmatām tikai dzīve vai kāda piedzīvojuma vienreizīgums rosinājis rakstīt, un tā saucamā literātu gaisotne un profesionālas diskusijas man drīzāk sagādājušas vilšanos un skumjas. Daudz vairāk prieka man ticis klausoties, kad rakstnieki runā par glezniecību, gleznotāji par mūziku vai dzejnieki par okultismu. Metodisks, nemitīgs darbs man bijis svešs, un rakstīšanai esmu pievērsies ar paprāvām laika atstarpēm.

Trīsdesmitajos gados iznāca mans pirmais romāns "Rauls", uzrakstīts pirmā impulsīvā individuālisma nosliecē. Tad pat periodikā iespiesti pirmie stāsti un daži nolasīti arī Rīgas radiofonā. Starplaikā manas intereses pievērsās arī grafikai, bet īsi pirms dzimtenes atstāšanas (1944. g.) vēl paguva iznākt otra grāmata

Henrijs Moors ar kundzi Helenu un meitu Janu

"Negaišs nāk", kas patiesībā būtu saucama par īsromānu. Vācijas bēgļa gaitās pievērsos stāstam, un tie, kādi pāris desmiti, izkaisīti trimdas izdevumos; daļa no tiem sakārtoti 1949. g. iznākušajā krājumā "Portreja". Arī pēc tam esmu palicis uzticīgs stāstam un īsstāstam.

Tāpat kā izglītība nav domāta citu spriedumu un atziņu savākšanai, bet lai spētu atzīt pareizo

un nepareizo sevi pašā, tā arī centienos literatūrā neesmu tiecies rādīt ne lielas, paliekamas vērtības, nedz iegūt nesaprotamības aureolu. Uzrakstīto esmu mēģinājis attaisnot ar jau dzirdēto salīdzinājumu, ka rakstniecība ir kā mežs, kur ieders dažādi koki – arī sveši un nekopti. Tāds aizbildinājums lasītāja priekšā gan ir vairāk ērts nekā pietiekams. Bet vismaz tas ir patiess.

No grāmatas "Pašportreti", sastādījis Teodors Zeltiņš. Grāmatu Draugs, 1965.

Krievija par valsts terorismu tiks saukta pie atbildības

SANDRA KALNIETE,
Eiropas Parlamenta deputāte

Ukrainā jau desmito mēnesi rit asiņains karš. Krievija, pārkāpjot jebkuras starptautiskās vienošanās, raidījusi 4700 raķetes pret pilsētām, to mierīgajiem iedzīvotājiem, kritisko infrastruktūru, nogalinot tūkstošiem civiliedzīvotāju. Barbariskās bumbošanas mērķis ir iebiedēt un pakļaut ukraiņus, piespiest viņus atteikties no brīvības un savas valsts. Taču Krievijas valsts terorisms ir vēl vairāk saliedējis ukraiņu tautu.

Nupat, kad svinējām mūsu valsts 104. dzimšanas dienu, svētkus kā sarkans pavediens caurda Ukrainas nelaime. Noteikti daudzi, tāpat kā es, domāja: kamēr mēs te svinam, tikmēr viņi mirst, zaudē savus mīļos, slēpjas patvertnēs no bumbām, dzīvo aukstumā un tumsā bez elektrības un ūdens. Un, jūtot līdzīgu un apbrīnojot varonīgo ukraiņu tautu, mēs dziļāk nekā jebkad apzinājāmies, ka brīvība un Latvijas valsts ir vērtības, kas jānosargā par jebkuļu cenu, ka tur, tālajā un tik tuvajā Ukrainā, kaņavīri un mierīgie iedzīvotāji, cīnās ne tikai par savu, bet arī par mūsu brīvību, ka palīdzot Ukrainai uzvarēt karā, mēs sargājam arī Latviju. Tāpēc ir tik svarīgi, lai katrs savā vietā un savu iespēju robežās palīdzētu tuvināt uzvaru.

Arī Eiropas Parlamentā to apzinās. Kopš 24. februāra Krievijas agresīvais un neizprovocētais iebrukums Ukrainā ir katras plenārsēdes darba kārtībā.

Pagājušajā nedēļā plenārsesijā Strasbūrā mēs pieņēmām divus nozīmīgus dokumentus – steidzamības kārtā apstiprinājām EK priekšlikumu piešķirt 18 miljardu EUR palīdzību Ukrainai, lai tā varētu nodrošināt savas valstiskās funkcijas. Šī stabilā, regulārā un prognozējamā finansālā palīdzība – vidēji 1,5 miljardi eiro mēnesī – palīdzēs segt ievērojamu daļu no Ukrainas īstermiņa finansējuma vajadzībām 2023. gadam, ko Ukrainas iestādes un Starptautiskais Valūtas fonds leš no trīs līdz

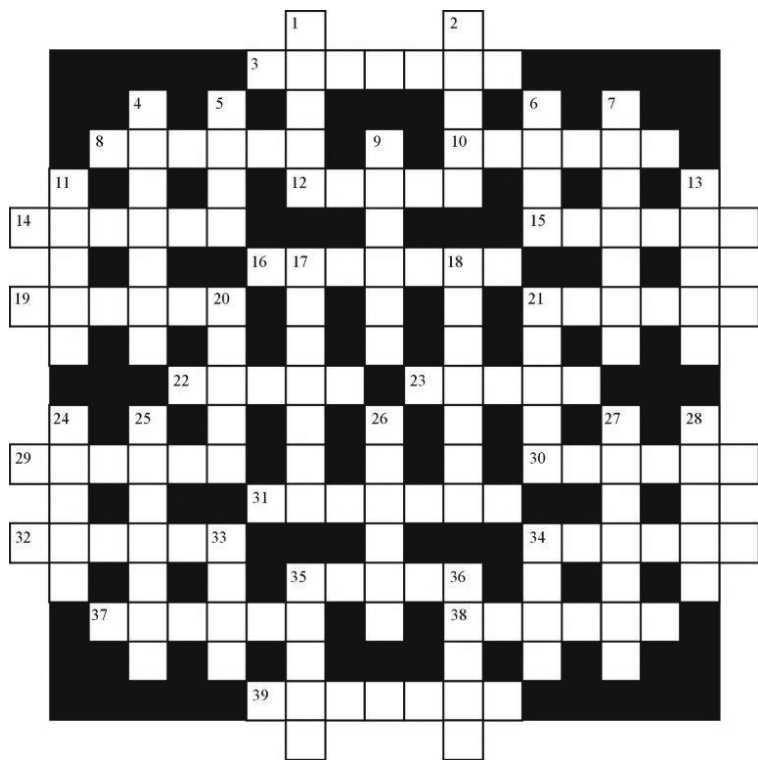
četriem miljardiem eiro ik mēnesī. Esmu gandarīta, ka Parlaments atbalstīja manu ziņojumu, kuŗā lūdzu jautājumu par palīdzības sniegšanu Ukrainai izskatīt steidzamības kārtā.

Otrs nozīmīgs lēmums ir rezolūcija, kuŗā Krievija definēta kā valsts, kas atbalsta terorismu. Tā gan ir atkāpšanās no Baltijas valstu un Polijas deputātu piedāvātā priekšlikuma, analizējot politisko, legālo un militāro aspektu kopumu, rezolūcijā pierādīt, ka Krievijas valsts ne tikai atbalsta, bet pati nepārprotami

“Nupat, kad svinējām mūsu valsts 104. dzimšanas dienu, svētkus kā sarkans pavediens caurda Ukrainas nelaime. Noteikti daudzi, tāpat kā es, domāja: kamēr mēs te svinam, tikmēr viņi mirst, zaudē savus mīļos, slēpjas patvertnēs no bumbām, dzīvo aukstumā un tumsā bez elektrības un ūdens. Un, jūtot līdzīgu un apbrīnojot varonīgo ukraiņu tautu, mēs dziļāk nekā jebkad apzinājāmies, ka brīvība un Latvijas valsts ir vērtības, kas jānosargā par jebkuļu cenu, ka tur, tālajā un tik tuvajā Ukrainā, kaņavīri un mierīgie iedzīvotāji cīnās ne tikai par savu, bet arī par mūsu brīvību, ka, palīdzot Ukrainai uzvarēt karā, mēs sargājam arī Latviju. Tāpēc ir tik svarīgi, lai katrs savā vietā un savu iespēju robežās palīdzētu tuvināt uzvaru.”

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

Horizontāli: 3. Ortopēdiska ierīce. 8. Vīriešu balss. 10. Indīgas čūskas. 12. Ar dūmiem un kvēpiem sajaukta bieza migla. 14. Viena no maņām. 15. Sarkanīgas. 16. Maza žāvēta vinoga bez kauliņiem. 19. Sporta sacīkšu sākuma moments. 21. Auga stumbra audi. 22. Tukšas vārpas. 23. Spars. 29. Zemes bite. 30.

Organisko skābju atvasinājumi. 31. Dārzenis. 32. Koksnes kaitēklis. 34. Kaislīga jūsma. 35. Neliels ūdenskritums. 37. Dārza puķe. 38. Sporta spēle. 39. Pamudinājums kādai darbībai.

Vertikāli: 1. Sporta veids. 2. Ķīmiskā elementa vismazākā daļiņa. 4. Ierīce, kas tieši uztver mērījamo lielumu. 5. Vakcīna. 6.

Zvejas tīkla sastāvdaļa. 7. Dārzenis. 9. Patoloģiski veidojumi uz gļotādas. 11. Smalkjūtība. 13. Somu pirts. 17. Kažokādu dzīvnieks. 18. Sterilas marles strēmeles, kas ievadītas brūcē asiņošanas apturēšanai vai strutainu izdalījumu uzsūkšanai. 20. Zivs, no kuras ikriem gatavo melno kaviāru. 21. Maksājuma norma. 24. Zivs ar sārtu gaļu. 25. Dubultsienu trauks. 26. Audu vai orgānu bojājums ārējas iedarbības rezultātā. 27. Tiesiskais stāvoklis. 28. Graudzāļu dzimtas labības augs. 33. Saistīt. 34. Sasituma rezultātā radies uz-tūkums uz ķermeņa. 35. Maksa par īpašuma lietošanu. 36. Greznenveidīga koraļļu sala.

Krustvārdu (Nr. 45) miklas atrisinājums

Horizontāli: 4. Upene. 5. Sīrups. 7. Rupors. 10. Krese. 11. Ramona. 12. Terasē. 13. Ciprese. 16. Arsēns. 19. Adrese. 22. Spektrs. 23. Kurpes. 24. Preses. 25. Niedres. 26. Sasiet. 28. Saites. 30. Breksis. 35. Lotoss. 37. Tuncis. 38. Gripa. 39. Apsara. 40. Bietes. 41. Norma.

Vertikāli: 1. Auskari. 2. Tepes. 3. Beretes. 5. Serums. 6. Rums. 8. Ogas. 9. Svelme. 14. Pienene. 15. Esteris. 17. Rauda. 18. Niere. 20. Darva. 21. Stepe. 27. Stalta. 29. Trusis. 31. Rūsgans. 32. Istabas. 33. Utis. 34. Acot. 36. Siers.

isteno terorismu. Atskanēja iebildumi, ka valsts terorisms nesot juridisks termins, tāpēc tāds formulējums būtu nepareizs, nevajadzīgs, juridiski analfabētisks. Vai tiešām mēs gribot Krievijai aizvērt visas durvis? Tad vairs nebūšot nekādu attiecību, kontaktu, sarunu, iespējas vienoties...

Sarunas ar pārējām politiskajām grupām par rezolūcijas gala redakciju, kā jau varēja paredzēt, bija ilgas un sarežģītas, tomēr lietuviešu kolēģim *Andrius Kubilius* izdevās šajā apjomīgajā dokumentā saglabāt svarīgāko. Tajā Krievijas mērķtiecīgie uzbrukumi civiliedzīvotājiem un kritiskajai infrastruktūrai ir pielīdzināti terrora aktam. Tāpat ir pateikts, ka Krievija ir valsts, kas izmanto terorisma līdzekļus savu mērķu sasniegšanai. Rezolūcija aicina ES un tās dalībvalstis izstrādāt jaunu likumisko ietvaru, kas dotu iespēju piemērot stingrus ierobežojumus pret tām valstīm, kas izmanto terorismu savu mērķu sasniegšanai, rupji pārkāpjot starptautiskās humanitārās tiesības. Eiropas Parlaments prasa, lai ES sarakstā, kuŗā iekļautas valstis, kas atbalsta terorismu, tiktu iekļauta arī Krievija.

Rezolūcija iesaka ES dalībvalstīm spert nepieciešamos soļus, lai Krieviju izolētu starptautiskās organizācijās līdz pat tās dalības pārtraukšanai, tostarp

arī ANO Drošības padomē, kā arī aicina dalībvalstis slēgt un aizliegt tās krievu diasporas organizācijas, dažādos tā saucamos zinātnes un kultūras centrus, kas darbojas Krievijas vēstniecību tiešā vadībā, izplatot propagandu un *Russkij mir* ideoloģiju.

Dokumentā vēlreiz ir uzsvērtā nepieciešamība nodibināt starptautisko tribunālu par agresijas noziegumu, kas sauktu pie atbildības Putinu un viņa rokaspušus. Parlaments aicina Eiropas Komisiju un likumdevējus pabeigt tiesiskā režīma izstrādi, kas ļautu confiscēt ES iesaldētos Krievijas līdzekļus, lai tos izmantotu Ukrainas atjaunošanai un kompensācijām upuriem, kas cietuši no Krievijas agresijas.

Droši vien daži teiks: “Tā ir n-tā rezolūcija, tā neko nemaina! Ukrainai visvairāk ir vajadzīga pretgaisa aizsardzības iekārtas, municija, ziemas drēbes, ģeneratori, taupības krāsniņas, ierakumu sveces, maskēšanās tīkli un vēl daudz kas cits!”

Jā, tas viss ir vajadzīgs, taču mums soli pa solim ir jāpalīdz sagatavot starptautiski tiesisko pamatu, kas pēc kara dos tiesības Ukrainai saukt pie atbildības tos, kuri ir pastrādājuši agresijas noziegumu un istenojuši valsts terorismu. Tikko pieņemta EP rezolūcija ir vēl viens solis, ko esam spēruši pareizā virzienā.

LATVIEŠI KANADĀ

“Ja dari, dari labi” jeb “Slinkums nav tikums.”

(Latviešu parunas)

Sv. Jāņa ev. luteriskās latviešu draudzes Toronto lauku īpašumā Saulainē 5. novembrī notika rudens talka

Nu, tā jau bija, ka ikviens pēdējais talcinieks Saulainē, strādāja bezgalīgi citīgi. Nebija neviena sliņķa! Līdzīgi kā sastrādājas skudru vai bišu kopienas, katrs no 40 brīvprātīgajiem talciniekiem uzņēmās vienu vai vairākus darbus, kas jau iepriekš tika uzrakstīti uz tāfeles lielajā Priežu zālē. Un, kad katrs no daudzajiem darbiem tika paveikts, darbu varēja nodzēst. Tāda labsajūta! Šī talka bija “piemiņas talka”, atceroties aizgājušos, dedzīgos talciniekus: Elgu Ozoliņu, Arturu Plūdumu un Irēni Ezergaili. Saulainē skumst par tiem, kas devušies Aizsaulē, mēs ar prieku tencinām par viņu darbu un degsmi, atbalstot Saulaini. Svinīgi un ar pateicību esam atcerējušies visus ilggađējos Saulaines atbalstītājus, sākot ar saimnieci Ēriku Reinfeldi, kuŗa ne tikai strādāja Saulaines pārvaldē, bet vairāk nekā četrdesmit gadu vadīja Saulaines virtuvi, rūpējoties par nometnes dalībnieku ēdināšanu, sarīkojumiem, talkām un visu, kas saistījās ar cienašanu Saulainē. Ļoti iemīlota ir talcinieku loterija, kur katrs brīvprātīgais izvēlas kādu ietināmā papīrā noslēptu ziedotu mantu. Talciniekiem tā patīk šis senais ieradums, kas sagādā tādus pārsteigumus! Paldies visiem par ziedojumiem loterijai, kā arī Saulaines labvēlim, kanadietim Peter Rudder, par augstas kvalitātes cepurēm, cimdiem un lakatiem, ko katrs dabūja dāvanā. Paldies talciniekam, Dr. Jurim Dreifeldam par garšīgo ābolu ziedojumu – katrs talcinieks tos varēja paņemt mājās. Paldies māc. Ģirtam Grietiņam par galda lūgšanu.

Viens no galvenajiem rudens darbiem ir lapu grābšana un arī lapu sasmalcināšana ar īpašu plāvēju, lai visa apkārtnē būtu kopta un glīta izskata. Samaļot lapas, tās līdz pavasarim izzūd un augošajai zālītei gādā barību. Šis darbs arī tika veikts uz godu!

Talkas diena bija skaista, pat

silta. Visi strādāja kreklos ar īsām piedurknēm. Talciniekus sagaidīja, kā vienmēr, svaiga kafija, franču radziņi, uzgriežamās gaļas un sierī, kā arī Lūšu ģimenes garšīgais, saldaiss cienasts.

Talkas dalībnieki

Kritušo karavīru pieminēklī un arch. Arnolda Lūša piemiņas vietu kopa Daina Parent, Jūlija Kaņķe, Elviga Sebre, Aina Tilupa, mācītājs Ģirts Grietiņš un Kārlis Vasarājs, sen. Jau nedēļu iepriekš bija jāsāk izplānot varenos cūkas cepešu maltīti ar vairākām smalkām piedevām. Tur strādāja šefpavārs Arturs Lauzis un palīgi Rita Dirse, Astrīda Ezergaile, Jūlija Kaņķe, Ellyn Lūse, Kora Lūse, Sheldon Rosens, Elviga Sebre, Natālija Tanne un Ēriks un Dace Zači. Natālija ar Elvīgu saldajā ēdienā pasniedza izcilu ābolu sacepumu ar saldējumu.

Saulaines pārvalde bija gādājusi par masīvu irētu atkritumu tvertni, lai viegli varētu likvidēt visus sakrājušos atkritumus un sen nelietojamas mēbeles, matračus utt. Talkas beigās, tvertne bija pilna pāri malām!

Raimonds Rūtītis no Saulaines pārvaldes uzrunādams

klātesošos, pateicās visiem talciniekiem un aicināja ieinteresētiem dalīties ar saviem ieteikumiem, kā Saulaini uzlabot, atbalstīt un kuplināt.

Pēc pusdienām Norberts Sebris novadīja uzrunas par

arī pircējam dodot pamācības par katru. Arturs vienmēr bija Elgas “labā roka”. Abi bija viena ceļa gājēji ar vienādiem dzīves mērķiem. Norberts Sebris stāstīja tuvāk par Arturu, kuŗš bijis kluss, laipns, atbildīgs cilvēks,

Ģirts Grietiņš

mednieks un maksšķerņnieks, izcils būvnieks un dārznieks, kā arī pavārs! Norberts uzsāka atmiņu stāstījumus par Arturu, rādot paskaidrojošas fotogrāfijas un zīmējumus. Arturs viņam esot atstāstījis par savu darbu “Crawford Lake Conservation Area”, netālu no Sidra-

benes. Tur esot izdevies arheoloģiski pareizi atjaunot kādu miestiņu kur pirms 400 gadiem, īpašās barakās dzīvuši Kanadas pirmie iedzīvotāji. Ar lepnumu un gandarijumu Arturs esot teicis: “Ir vērts redzēt!”

Dr. Juris Dreifelds arī piebilda, ka vajag aizbraukt apskatīt. Par Irēni Ezergaili – talcinieki atcerējās viņas rimto dabu, nebeidzamo izpalīdzību kā draudzē, tā Saulainē, tā arī Kristus Dārzā, kur viņa regulāri apciemoja seniorus. Viņa nekad nepagāja garām, ja kāds vēlējas parunāt, pietsēda blakus un uzklausa viņa sirdssāpes. Būdama skolota žēlsirdīgā māsa, viņa ilgus gadus strādāja Saulaines bērnu nometnē, palīdzot bērniem, vadītājiem un citiem darbiniekiem. Saulaines sešos Pavasara tirgos Irēne katru gadu veiksmīgi un ar lielu uzmanību pret daudzajiem pircējiem, strādāja “Saulšķūni”, pārdojot Saulaines tirgum ziedotās mantas.

Esam pateicīgi bijušajiem talciniekiem, kā arī jaunajiem, kas regulāri nāk klāt, lai atbalstītu Saulaines darbību! Sliņķi jau nekad nepiesakās.

Jo Saulainē mums (tikai) labi klājas!

KRISTĪNE

KIRSCH-STIVRIŅA,

Tāl. 705-424-6226

e-pasts: Stivrins2020@gmail.com

www.saulaine.com

PĒRK

Pērku meža, lauksaimniecības zemi. Tāl. +371 29386009.

MATISS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050

e-pasts: matiss@ska.lv

+371 28390346

PĒRK DZĪVOKĻU NAMU

**Pērk daudzdzīvokļu namu vai tā daļu Rīgā;

**Namu apsaimniekošana, juridiskie pakalpojumi;

A.Batarags 201-788-5315 (NJ)

abatarags@optonline.net

A.Padegs 845-462-3317 (NY)

apadegs@optonline.net

PĒRK

Pērkam namīpašumus, privātmājas, dzīvokļus, komercobjektus, zemes gabalus. Ja Jums ir īpašums, kuru vēlaties pārdot, lūdzu, sazināties ar mani! Mans e-pasts: gatis@rentinriga.lv. Ar Cieņu, Gatis. Tāl. +371 26447887.

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports**, **gaisa kravas**. Arī kārtojām palīdzības sūtījumus **uz Ukrainu** (caur Latviju).

Rudens paku/grāmatu sūtījumu savākšana no 1.-17. oktobrim!

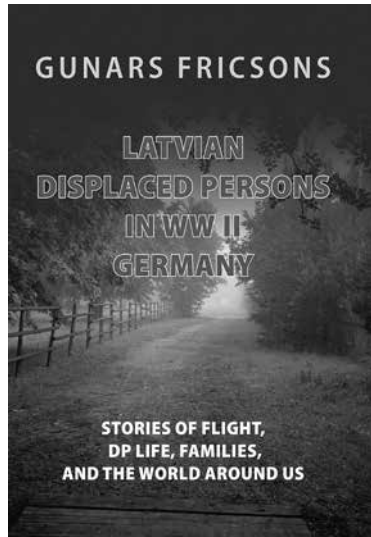
Datumiem skat. iepriekšējo LAIKA numuru un mūsu mājas lapu!

Zvaniet: 1-888-LATVIAN • Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

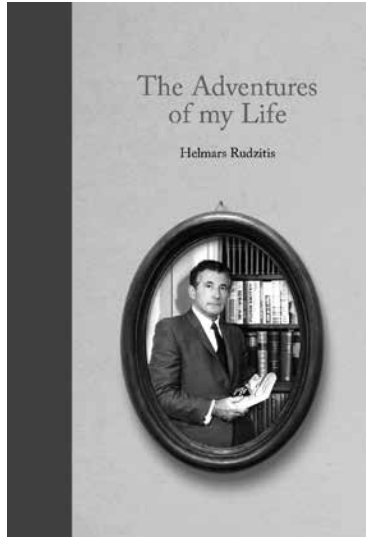
FREE SHIPPING LAIKA GRĀMATAS

Izdevumus Amerikā varat iegādāties, sūtot čeku Inesei Zaķis: 6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715.

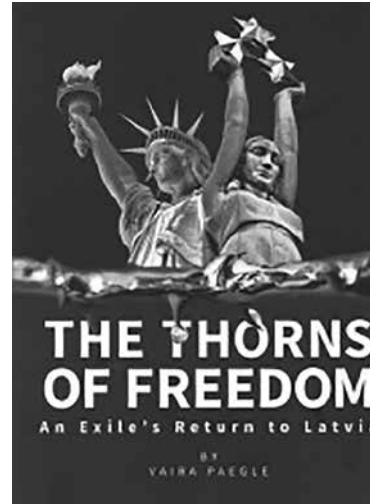
Cenā iekļauti pasta izdevumi no Latvijas.

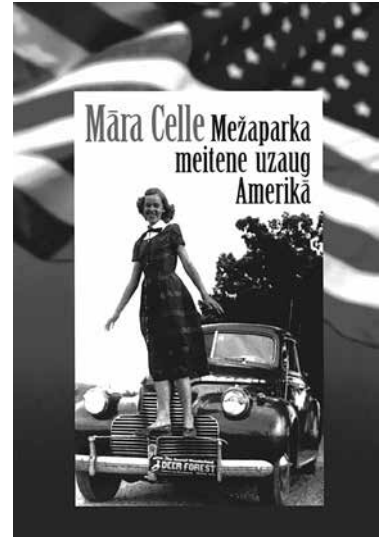
Gunars Fricsons. Latvian Displaced Persons (DPs) in WWII Germany: Stories of Flight, DP life, families, and the world around us – USD 25,-

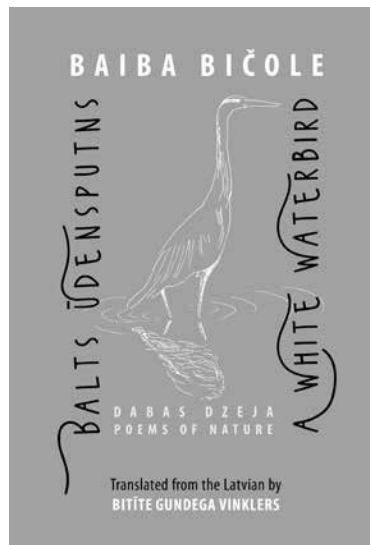
Helmars Rudzitis. The Adventures of my Life – USD 25,-

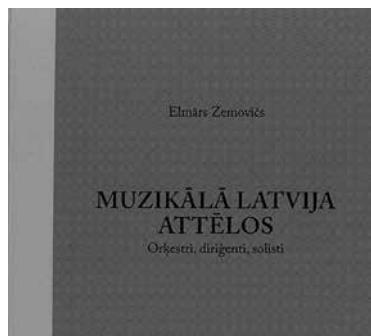
Vaira Paegle. The Thorns of Freedom – USD 20,-

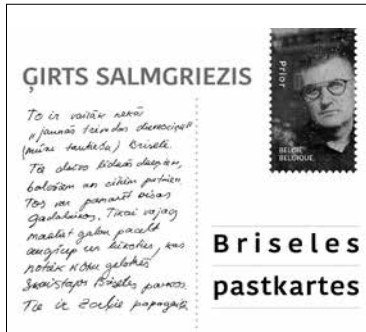
Māra Celle. Mežaparka meitene uzaug Amerikā – USD 20,-

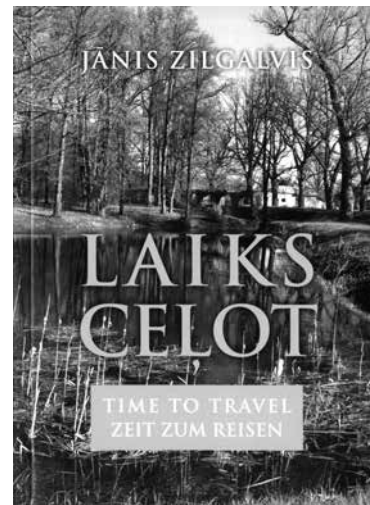
Baiba Bičole. Balts ūdensputns/White Waterbird – USD 20,-

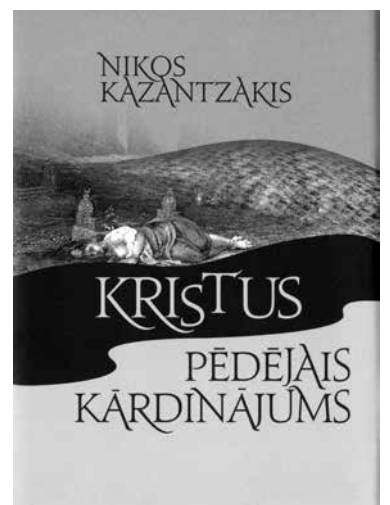
Elmārs Zemovičs. Muzikālā Latvija attēlos – USD 20,-

Ģirts Salmgriezis. Briseles pastkartes – USD 45,-

Jānis Zilgalvis. Laiks ceļot – USD 35,-

Nikos Kazantzakis. Kristus pēdējais kārdinājums – USD 30,-

SARĪKOJUMI

SARĪKOJUMI

Redakcija lūdz lasītājus sazināties ar sarīkojumu un dievkalpojumu rīkotājiem, precizējot, vai paredzētie sarīkojumi notiks vai arī tie ir atcelti!

ŅUJORKA

Sestdien, 3. decembrī, plkst. 15:00 Jonkeru baznīcā (254 Valentine Lane, Yonkers, NY): "Lai skan jauna mūzika!" Labdarības koncerts TILTS Izcilo jauno talantu fonda atbalstam.

Koncerts: TILTS Talantu fonda stipendiāti – ģitārists Matīss Čudars, vokālistes Elīza Evalde, Emīlija Pavlovska un ģitārists Eduards Lazdiņš.

Ieeja: par ziedojumiem, sākot

ar \$25, studentiem \$10, bērniem brīva (ienākums TILTA Talantu fondam). Sekos tikšanās ar jauniem mūziķiem pie kafijas galda. Visi sirsnīgi aicināti! Rīko: TILTS; informācija: Dace Aperāne (914) 907-6343, aperanscrd@aol.com, www.tilts.org.

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs (11710 3rd Ave. N. E. Seattle, WA98125). Mājas lapa: www.seattlelatviancenter.com. 13. decembrī Pensionāru Ziemassvētku pusdienas, plkst. 12:00.

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturtdienu 19:30 Centrā. Pensionāru

sanāksmes pirmdienās 13:00, Info: 514-992-9700. www.tervete.org.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com.

DIEVKALPOJUMI

Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr. (58 Irving st, Brookline MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonastrimdasdraudze@gmail.com, tālr.: 617-232-5994 Māc. Igors Safins. Tālr.: 617-935-4917. E-pasts: igorssafins@gmail.com.

ZIEMSVĒTKU VAINAGI - BRĀĻU KAPOS KATSKILOS

Piedāvājam uzlikt nelielu skuju vainagu Jūsu tuviniekiem vai paziņām. Cena ar novietošanu \$37. Pasūtījumus kuņus saņemam līdz 18. decembrim uzliksim līdz Ziemsvētkiem. Pārējos uzliksim līdz Jaunam Gadam.

Lūdzu vēstulē uzrakstiet aizgājēja vārdu un, ja ziniat, vietas numuru un nosūtiet čeku "Latvian Memorial Park" vārdā uz:

Ātrāk! Variet pasūtījumu ar kredit karti kārtot mūsu mājas lapā:
www.latvianmemorialpark.org
epasts: info@latvianmemorialpark.org

Latvian Memorial Park,
PO Box 8
Elka Park, NY 12427

Nākamie kapu svētki/izvade 2023. g. 27./28. maijā. **PALDIES!** Brāļu kapu pārvalde

Čikāgas latv. ev. lut. Ciānas dr.: (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; e-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook-

com/ Čikāgas-Ciānas draudze 2550-4389-7965-234. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galda.

(Turpināts 19. lpp.)

ŅUJORKAS LATVIEŠU KORA
ADVENTES KONCERTS

2022. gada 11. decembrī
10:30 | Jonkeru baznīcā
245 Valentine Lane, Yonkers

SIRDĪ MIERS

PROGRAMMĀ

Lolita Ritmane Kantāte Ziemassvētkos; pirmatskaņojums
Krisīte Skare Budellīša Ziemassvētki
Andrejs Jansons Ziemassvētku Kantāte

Muzicē Ņujorkas orķestru instrumentālisti
Diriģente Laura Padega Zamura

Ieeja \$25
(iekļaujot mielastu + tirdziņu)
Bērniem bez maksas

KONCERTU ATBALSTA:
Ņujorkas latviešu ev. lut. draudze
New York State Council of the Arts

Council on
the Arts

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

Māc. Gundega Puidza, tālr. birojs: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, e-pasts: puidza@yahoo.com.

Cikāgas latv. ev. lut. Sv. Pēterā dr.: (450 Forest Preserve Dr, Wood Dale IL 60191). Tālr.: 630-595-0143. Māc. Ojārs Freimanis. 1-773-818-6965 St.Peters. latvian.church@gmail.com Ivars Spalis (ivspalis@gmail.com), priekšnieks. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds.

Cikāgas latv. baptistu dr.: (820 Ontario St, Oak Park, IL 60302). Māc. Oļģerts Cakars. Tālr.: 708-383-5285.

Denveras latv. ev. lut. dr.: (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Birojs atvērts ceturtdienās no 10:00 līdz 14:00. E-pasts: reglite@aol.com **Dievk. notiek svētdienās 9:30.** Pēc dievk. sadraudzība.

Detroitas Sv. Paula latv. ev. lut. dr.: (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Dievk. notiek svētdienās 10:00. Seko sadraudzības stunda.

Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.: Shepherd of the Coast Luth. Church (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308). Info: Ilze Folkmane Gibbs, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. Dievk. notiek 14:00. Pēc dievk. visi lūgti pie kafijas galda!

Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.: baznīca (1927 Riverside Dr, Los Angeles CA90039). **11. decembrī** 3. Adventa svētbrīdis plkst. 11:00 no rīta-kalpos diak. Guna Reina. **24. decembrī** Kristus piedzimšanas dievkalpojums plkst. 5:00 vakarā-kalpos diak. Guna Reina.

Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.: Unitarian Congregational Parish of Norton (2 W Main St, Norton, MA 02766). Vasaras dievkalpojumi ar dievgaldu divreiz mēnesī, 1:30 pēcpusdienā ar viesu mācītāju Igoru Safinu. Lūdzu, zvaniem draudzes sekretārei Zigrīdai Kručkovai par datumiem, tālr.: 617-323-0615.

Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.: (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Māc. Gija Galiņa. Dievkalpojumi sāksies plkst.11:00.

Filadelfijas Latviešu Draudzes Ziņas ev. lut. sv. Jāņa draudze (301 N. Newtown Street Road) 2022. gada novembris, decembris, bet 2023. gada janvāris (Newtown Square, PA 19073, 610-353-2227) Māc. Gija Galiņa **4. decembrī** 2. Adventa dievkalpojums plkst. 11:00. **7. decembrī** Bībeles stunda – trešdienā plkst. 11:00. **11. decembrī** 3. Adventa dievkalpojums Seko skolas eglīte plkst. 11:00. **18. decembrī** 4. Adventa dievkalpojums nenotiks. Aicinām visus uz Filadelfijas latviešu koncertkoļa Ziemsvētku koncertu plkst. 5:00 vakarā. **24. decembrī** Kristus piedzimšanas svētki Ziemsvētku vakara diev-

kalpojums plkst. 6:00 vakarā. **1. janvārī** Dievkalpojums plkst. 11:00. **4. janvārī** Bībeles stunda – trešdienā plkst 11:00. **8. janvārī** Zvaigznes dienas dievkalpojums ar dievgaldu, seko draudzes rīkotās pusdienas plkst. 11:00. **15. janvārī** dievkalpojums plkst. 11:00. **22. janvārī** dievkalpojums plkst. 11:00. **29. janvārī** dievkalpojums, seko māc. Gijas pārdomu cikls 11:00.

Pasta adrese mūsu baznīcai ir mainījusies. Jaunā pasta adrese ir: PO Box 524, Newtown Square, PA. Telefons un fiziskā adrese paliek kā bija. Baznīcas telefons: 610-353-2227; Baznīcas website: ww.latvianluthchurchphila.org

Draudzes priekšniece Ruta Ore – telefons: 610-287-3845, mobilais: 267-933-7007 e-pasts: orefam@verizon.net. Skolas pārzine Silvija Mežgailis – telefons: 610-277-8072 e-pasts: roosters4@comcast.net. Bībeles stundas. Nākošās Bībeles stundas atsāksies trešdien 7. decembrī plkst. 11:00 no rīta. **7. decembrī** – izlasīt Mateja ev. 6:19 - 34 4. Janvārī – izsludināsim vēlk lasījumu. Aicinu ikvienu, kuram interesē, piedalīties Bībeles stundās. Garīgo pārdomu cikli notiks katra mēneša pēdējā svētdienā pēc dievkalpojuma. Decembra mēnesī pārdomu cikls nenotiks, to atsāksim janvāra mēnesī.

Grandrapīdu latv. ev. lut. dr.: Faith Lutheran Church. (2740 Fuller Ave NE, Grand Rapids MI 49505.) Tālr.: 616-361-6003.) Māc. Aija Graham. Dr. pr. Ivars Petrovskis, tālr.: 616-975-2705. Dievk. notiek divreiz mēnesī, 2:00 pm. Par datumiem, lūdzu, sazināties ar dr. pr. Ivaru. Pēc dievk. kafijas galds.

Grandrapīdu latv. katoļu dr.: Our Lady of Anglona (504 Grand Ave NE Grand Rapids MI 49503) Grand Rapids Association Nama – Mac.Mark Mitchell Priekšnieks Bronislavs Viscockis – tālr.: 616-540-1322. Dievk. notiek katru svētdienu 10:00 – seko kafijas galds.

Kalamazū latv. ev. lut. apv. dr.: (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49006). Māc. Aija Graham. Latviešu ev. lut. apvienotā draudze notur klātienē dievkalpojumu **katru svētdienu, plkst. 10:00.** Paralleli pieejami sprediķu ieraksti draudzes YouTube kanālā (meklēšanas atslēgas vārds "Latviešu apvienotā draudze Kalamazū").

Klīvlāndes apvienotā latv. ev. lut. dr.: (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107) Draudzes dievk. notiek svētdienās 11:00. Bībeles stundas notiek 10:00 katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā. Baptistu dr.: Bethel Baptist Church (2706 Noble Rd, Cleveland 44121) Dievk. notiek svētdienās 14:30.

Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.: (3300 C St, Lincoln NE 68510). Dievkalpojumi ar viesu mācītājiem latviešu un angļu valodā plkst. 10:00. Par datumiem sazināties ar draudzes pr. Kārli Indriksonu, tālr.: 402-730-3427, e-pasts: kindriks@

aol.com. Pensionāru saiets katra mēneša otrajā ceturtdienā plkst. 11:00 sabiedriskajās telpās.

Latvian Hall (Latviešu ev. lut. sabiedriskās telpās, 33rd & Mohawk iela, Baznīca, 33rd & C iela, Linkolnā. kunora@windstream.net.

Mančesteras latv. ev. lut. dr. (dievk. Notiek Holy Transfiguration Romanian Orth. Church, 2 Winter St., Manchester, CT 06040). Dr. pr. Astra Vilinskis, tālr. 413-568-9062.

Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.: (1853 N 75th Str, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Māc. Jānis Ginters tālr.: 260-797-5695 Draudzes priekšnieks: Andrejs Junge tālr.: 414-416-6157 Dievk. notie svētdienās 10:00.

Mineapoles – St. Paulas latv. ev. lut. dr.: (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407). Mineapoles St. Paulas latviešu evaņģēliski luteriskās draudzes video dievkalpojumi notiek katru nedēļu, tos var skatīties mndraudze.org.

Montrealas latv. Trīsvienības/Tervete ev. lut. dr.: Trinity Latvian Church (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. www.draudze.org vai www.tervete.org. pr. Jānis Mateus tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org.

Ņūbransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.: (Latvian Lutheran Church, P.O. Box. 1008, Maplewood, NJ 07040). Dievkalpojumi notiek NJ Latviešu biedrības namā Priedainē, 1017 State Route 33, Freehold, NJ 07728, māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko.

4. decembrī 11:00 Dievkalpojums ar dievgaldu; 2. Advents. **18. decembrī** 11:00 Adventa koncerts, mūzicēs Laila Saliņa / Draudzes eglīte. **24. decembrī** Ziemassvētku vakars (aicinām apmeklēt dievkalpojumu jūsu vietējos dievnamos). Visi dievkalpojumi notiek kapelā, NJ Latviešu biedrības namā Priedainē (1017 State Route 33, Freehold, NJ 07728), māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com

Draudzes pasta adrese: Latvian Lutheran Church, P.O. Box 1008, Maplewood, NJ 07040.

Ņujorkas latv. ev. lut. dr.: Jonkeru bazn, 254 Valentine Ln, Yonkers NY. Salas bazn, 4 Riga Ln, Melville NY.

St. Andrew bazn, 335 Reynolds Ave, Parsippany NJ. Brāļu kapi, 414 Bloomer Rd, Tannersville NY

St. John's bazn, 81 Chistopher St, New York NY

3. decembrī Jonkeru bazn 15:00 – Tilta labdarības koncerts "Lai skan jauna mūzika!?"

4. decembrī 2. Advents: Jonkeru baznīcā 10:30, māc. Saivars, un Salas baznīcā 10:30, māc. Saliņš. **11. decembrī** 3. Advents: Jonkeru baznīcā 10:30, māc. Saivars. Svētbrīdis, ievadot Ņujorkas koļa Adventes koncertu, seko mielasts un tirdziņš; Salas baznīcā 10:30

māc. Saliņš. **17. decembrī:** Jonkeru bazn 11:00 Ņujorkas skolas eglīte māc. Saliņš; Priedainē (1017 State Rte 33, Freehold NJ) 12:00 Ņudžersijas skolas eglīte; St. John's baznīcā 14:00 māc. Saliņš, novada eglīte. **18. decembrī,** 4. Advents: Jonkeru bazn 10:30 māc. Saivars; Salas baznīcā 10:30 māc. Saliņš, novada eglīte, groziņu cienasts. **24. decembrī,** Ziemsvētku vakars: Jonkeru baznīcā 18:00 māc. Saivars, koris; Salas baznīcā 18:00 māc. Saliņš, Laila Saliņa.

25. decembrī, Ziemsvētku diena: St. Andrew baznīcā 11:00 māc. Saivars.

Ročesteras ev. lut. Krusta dr.: Atonement Lutheran Church (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14618).

Saginavas latv. ev. lut. dr.: (128 N Elm St, Saginava, MI 48602). Mācītāja Biruta Puiķe-Wilson, mob. (269) 2675-330. Kontaktpersona Mary Beth Dzirnīs, mob. (989)781-1163. E-pasts: dzirnīs@chartermi.net. **Dievkalpojumi vienreiz mēnesī, 1:00 pēcpusdienā,** seko kafijas galds ar groziņiem.

Sandiego latv. ev. lut. dr.: Ascension Lutheran Church (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdiņš, tālr.: 1-619-630-8143, e-pasts: janislegzdins@hotmail.com.: Dievkalpojumi notiks iekšienē un jānēsā sejas maskas!

17. decembris plkst. 12.00. Diakone Guna Reins; Ziemassvētku Dievkalpojums ar Dievgaldu; pēc Dievkalpojuma groziņu kafijas galds. Cimosies Ziemassvētku vecītis.

Sentluisas latv. ev. lut. dr.: Christ Lutheran bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119). Dievk. vadīs Māc. Dace Skudiņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, kalninsirene@gmail.com.

Sietlas ev. lut. dr.: (11710 3rd Ave. N.E. Seattle, WA 98125). Dievkalpojumi notiek 10:30. Prāveste D. Cilne, tālr.: 206-674-9600; e-pasts: cilnis@earthlink.net. Baznīcas mājaslapa: www.seattlatvianchurch.org. **4. decembrī** 2. Adventa svētdiena. Dievkalpojums ar dievgaldu. **11. decembrī** 3. Adventa svētdiena, angļu valodas dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma Ziemassvētku dziesmu dziedāšana kamīna telpā. **17. decembrī** plkst. 17:00 Svecīšu dievkalpojums. Dze-

dās koris dirigentes Egijas Ungures vadībā. Pēc dievkalpojuma kopīga draudzes un latviešu skolas eglīte. Groziņu vakars. **24. decembrī** plkst. 17:00 Ziemassvētku vakara dievkalpojums. **1. janvārī** Jaungada dievkalpojums ar dievgaldu.

Skenektedijas latv. ev. lut. dr.: Trinity Lutheran Church (35 Furman St, Schenectady NY 12308). Diakone Linda Sniedze-Taggart. Ziemassvētku dievkalpojums notiks **18. decembrī** plkst. 2:00 ar Dievgaldu. Diak. Linda Sniedze-Taggart.

St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.: draudzes mācītājs Aivars Pelds. Tel.: 515-991-4640 – sazināties ar Andri Ritumu, 727-797-1933. Dievkalpojumi un Bībeles stundas notiek Faith Lutheran baznīcā, kas atrodas 2601 49th Street North, St. Petersburg, FL.

Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.: (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, E-pasts: baznīca@bellnet.ca. Info: www.stjohnslatvian.ca Māc. Ģirts Grietiņš (adrese: 40 Hollyberry Trail, North York ON M2H 2S1), tālr.: 6479-865-604, E-pasts: grietins@gmail.com. Priekšnieks: Kārlis Vasarājs, pr. vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom. pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309.

Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.: 400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850 – 3121. Tālrunis: 301-251-4151, epasts: dcdraudze@gmail.com, www.dcdraudze.org. Prāveste Anita Vārsberga Pāža (tālr.: 301-302-3270). Draudzes priekšniece Dace Zalmane.

Kārtējās svētdienās: 11:00 DIEVKALPOJUMS – klātienē & tiešsaistē (ZOOM) Katru trešdienu: 10:00 Rīta svētbrīdis (ZOOM) ZOOM pieslēgšanās norādes ir atrodamas draudzes mājas lapā www.dcdraudze.org

Lūgums sūtīt
SARĪKOJUMU un
DIEVKALPOJUMU
ziņas uz e-pastu:
rigaven@aol.com
– Inese Zaķis –
ne vēlāk kā
PIEKTDIENĀS.

Mūžībā aizgājusi
ZELMA MALBARDS,
dzimusi DORIAN

Dzimusi 1927. gada 19. februārī,
mirusi 2022. gada 2. oktobrī Pitsburgā, Pensilvānijā

Viņu mīlā piemiņā paturēs
PITSBURGAS UN APKĀRTNES LATVIEŠI

SPORTS

Latvijas basketbolistes brauks uz Eiropas čempionāta finālturnīru!

Latvijas sievietes basketbola izlases spēlētājas, uzvarot Izraēlu, pierādīja savu vēlēšanos spēlēt Eiropas čempionāta finālturnīrā, pēc panākuma teica sievietes valstsvienības galvenais treneris Gundars Vētra.

Latvijas sievietes basketbola izlase svētdien Eiropas čempionāta kvalifikācijas spēlē savā laukumā ar rezultātu 79:73 (19:21, 15:16, 24:24, 21:12) uzvarēja Izraēlu un nodrošināja ceļazīmi uz nākamgad gaidāmo finālturnīru. "Prieks, ka vienu spēli pirms kvalifikācijas turnīra beigām jau esam nodrošinājuši vietu Eiropas čempionātā," pēc spēles preses konferencē teica Vētra.

J grupā Latvijai ir trīs uzvaras tikpat spēlēs, bet Izraēlai ir viens panākums un divi zaudējumi, kamēr Zviedrija piedzīvousi neveiksmes abās aizvadītajās spēlēs. Izraēlas basketbolistes jau iepriekš ir nodrošinājušas vietu finālturnīrā kā viena no turnīra rīkotājvalstīm.

Turnīrs beigsies februārī, kad latvietes dosies izbraukumā uz Zviedriju.

Porziņģim 18 punkti zaudējumā NBA spēlē

Latvijas basketbolists Kristaps Porziņģis piektdien guva 18 punktus, viņa pārstāvētajai Vašingtonas "Wizards" Maiami piedzīvojot zaudējumu Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) mačā. "Wizards" izbraukumā bija spiests piekāpties Maiami "Heat" otro reizi triju dienu laikā, Mājiniekiem izrādīties spēcīgākiem ar 110:107 (28:38, 28:21, 29:26, 25:22).

Porziņģis laukumā cīnījās pret "Heat" atradās 35 minūtes un 52 sekundes, realizējot sešus no 14 divpunktu metieniem, vienu no četriem tālmetieniem un visus trīs soda metienus. Viņa rēķinā arī septiņas atlēkušās bumbas, viena rezultatīva piespēle, divi bloķēti metieni, viena kļūda, trīs personiskās piezīmes un +/- rādītājs – 6.

Porziņģis gūst 41 punktu un aizvada karjeras rezultatīvāko spēli

Latvijas basketbolists Kristaps Porziņģis pirmdien Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) regulārā čempionāta spēlē guva 41 punktu un laboja savu karjeras rezultatīvātes rekordu, palīdzot Vašingtonas "Wizards" ar

rezultātu 142:127 savā laukumā pārspēt Minesotas "Timberwolves". Porziņģim līdz šim rezultatīvākā spēle NBA karjerā bija 40 gūtie punkti 2017. gadā, kad viņš vēl pārstāvēja Ņujorkas "Knicks". Porziņģis šajā mačā nospēlēja 31 minūti un realizēja sešus divpunktu metienus (6/8), sešus tālmetienus (6/10) un visus 11 soda metienus. Latvietis izcīnīja arī četras atlēkušās bumbas, izdarīja trīs piespēles, pārtvēra divas bumbas, bloķēja trīs metienus, pieļāva vienu kļūdu un nopelnīja trīs piezīmes. Viņa +/- rādītājs bija +13. Latvietis realizēja savus pirmos četrus metienus, visus no tālās distancēs, kas palīdzēja "Wizards" iegūt vadību ar rezultātu 21:6. "Timberwolves" pirmajā ceturtdaļā spēles gaitu izlīdzināja (38:32), taču otrajā ceturtdaļā "Wizards" veica izšķirošo izrāvienu. Porziņģis pirmajā puslaikā guva 29 punktus, realizējot sešus tālmetienus, bet "Wizards" rezultatīvā spēlē jau pirmajā puslaikā guva 77 punktus. Pēc nospēlētām divām ceturtdaļām rezultāts bija 77:58. Trešajā ceturtdaļā Minesotas komanda deficītu samazināja līdz 72:80, bet pēc tam "Wizards" atguva savu iepriekšējo ritmu uzbrukumā.

"Wizards" ar 11 uzvarām 20 spēlēs NBA Austrumu konferencē ierindojas septītajā vietā.

Gailītis: uzbrukumā spēlējām drausmīgi

"VEF Rīga viesos ar 53:80 piekāpās Limožas CSP, kura nodrošināja pārsvaru savstarpējās cīņās.

"Šis ir smags zaudējums. Spēlējām drausmīgi uzbrukumā un vidēji aizsardzībā, jo īpaši pirmajā puslaikā. Pieļāvām daudz muļķīgu kļūdu ar bumbu, izskatījāmies nervozi un bērnišķīgi. Uzskatu, ka pretinieki bija pilnībā pelnījuši uzvarēt," pēc spēles preses konferencē teica Gailītis. Rīdzinieki šajā mačā realizēja vien 32% metienu no spēles, turpretī pretinieki – 62%. Tāpat Gailīša vadītā komanda pieļāva 16 kļūdas. F apakšgrupā pa trim uzvarām četrās spēlēs ir Mārča Šteinberga pārstāvētajai Manrezas "Baxi" un Lisabonas "Benfica", bet vienu panākumu guvusi Limožas vienība un "VEF Rīga". Pirms mēneša pirmā apla noslēgumā abas komandas tikās Rīgā, kur mājinieki izcīnīja pārliecinošu uzvaru ar 71:51.

"Rīgas" 3x3 basketbolisti ar divām uzvarām iekļūst Honkongas "Masters" turnīra ceturtdaļfinālā

Latvijas 3x3 basketbola ko-

manda "Rīga", kuras sastāvā spēlēja Agnis Čavars, Edgars Krūmiņš, Kārlis Lasmanis un Nauris Miezišs, sestdien ar diviem panākumiem sāka Pasaules tūres Honkongas "Masters" posmu, iekļūstot ceturtdaļfinālā. Pirmajā mačā rīdzinieki, kuri izsēti ar ceturto numuru, ar 21:18 pieveica "Hong Kong" vienību (16.). "Rīgas" panākumu ar 16 punktiem kardināja Lasmanis, realizējot septiņus no astoņiem soda metieniem, kā arī piecus no sešiem viena punkta un divus no četriem divu punktu metieniem. Trīs punktus pievienoja Krūmiņš, divus sakrāja Miezišs, kurš piecreiz rezultatīvi piespēlēja, bet Čavars, kurš punktus neguva, izcēlās ar četrām atlēkušajām bumbām. Dienas otrajā spēlē Latvijas komanda ar 21:11 sagrāva "Amsterdam", kas turnīrā izsēta ar piekto numuru. Desmit punktus guva Lasmanis, kurš izcīnīja arī piecas atlēkušās bumbas. Deviņus punktus guva un sešas atlēkušās bumbas sakrāja Miezišs, divus punktus un četras atlēkušās bumbas Čavara kontā, bet bez punktiem, taču ar trim atlēkušajām bumbām spēli noslēdza Krūmiņš. D grupā "Rīga" svinēja uzvaru, bet par otro vietu cīnījās abi tās pieveiktie pretinieki. Ceturtdaļfinālā, kas notiks svētdien, iekļūst katras grupas divas labākās vienības.

Laksa un Lomažs atzīti par Latvijas gada labākajiem basketbolistiem

Kitija Laksa un Rihards Lomažs atzīti par 2022. gada Latvijas labākajiem basketbolistiem, vēsta Latvijas Basketbola savienība (LBS).

Laksa šogad kļuva par Itālijas čempioni, saņemot finālsērijas vērtīgākās spēlētājas balvu, saņiedza FIBA Eirolīgas ceturtdaļfinālu, kā arī ar rezultatīvu sniegumu palīdzēja Latvijas izlasei nodrošināt vietu Eiropas čempionāta finālturnīrā, kas norisināsies nākamgad. Uz gada basketbolistes balvu bija izvirzītas arī Elina Babkina, Ieva Pulvere, Anete Šteinberga un Kristīne Vītola.

Tikmēr Lomažs, vēl pārstāvēd Denizli "Merkezefendi", demonstrēja rezultatīvu sniegumu Turcijas čempionātā, kā arī ir viens izlases līderiem 2023. gada Pasaules kausa kvalifikācijas ciklā. Gada labākā basketbolista balvai bija izvirzīti arī Dāvis Bertāns, Kristaps Porziņģis, Rolands Šmits un Kristers Zoriks.

Savukārt gada labākā trenera balvu saņēma Latvijas vīriešu basketbola izlases galvenais treneris Luka Banki, kura vadībā valstsvienība izcīnīja ceļazīmi uz 2023. gada Pasaules kausa finālturnīru. Labākais 3x3 basket-

bolists šogad ir bijis Nauris Miezišs, kamēr par labāko 3x3 basketbolisti tika izraudzīta Paula Mauriņa.

Blūgeram trīs rezultatīvas piespēles "Penguins" uzvarā; Balceram savainojums

Latvijas uzbrucējs Teodors Blūgers piektdien Nacionālās hokeja līgas (NHL) spēlē sakrāja trīs rezultatīvas piespēles Pitsburgas "Penguins" uzvarā Filadelfijā, bet savainojumu guva Tampabejas "Lightning" uzbrucējs Rūdolfs Balcers.

Pitsburgas "Penguins" izbraukumā pieveica Filadelfijas "Flyers", kas bija spiesta piekāpties viesiem ar 1:4 (0:2, 0:2, 1:0), ciešot devīto zaudējumu pēc kārtas.

Blūgers asistēja trijos no četriem vārtu guvumiem, palīdzot gūt komandas pirmos, trešos un ceturto vārtus, kļūstot par spēles rezultatīvāko spēlētāju.

Latvijas uzbrucējam tā bija pirmā trīs rezultatīvu piespēļu spēle NHL karjerā.

Tampabejas "Lightning" uzvarā savā laukumā pār Sentluisas "Blues" ar 5:2 (3:1, 1:1, 1:0) Balcers guva savainojumu jau pirmajā maiņā uz ledu, pavadot laukumā 23 sekundes. NHL ziņo, ka uzbrucējs ir guvis ķermeņa augšdaļas savainojumu.

"Lightning" galvenais treneris Džons Kūpers pēc spēles sacīja, ka Balcers visticamāk laukumā nedosies nākamajās trīs spēlēs.

Oļegam Znarokam klājas grūti bez Harija Vītoļiņa

Oļegs Znaroks uz Kontinentālās hokeja līgas (KHL) klubu Kazanā "Ak Bars", kur viņš ir galvenais treneris, aicinājis Latvijas izlases galveno treneri Hariju Vītoļiņu. Vītoļiņš gan šim aicinājumam neatsaucās. Ilgus gadus Znaroks un Vītoļiņš bija izcils treneru tandēms, uzvarot gan Olimpiskajās spēlēs ar Krievijas izlasi, gan saņiedzot vīrsotnes KHL ar tādiem Krievijas klubiem kā Sanktpēterburgas SKA, MVD, Maskavas "Dinamo". Aiz borta klīda valodas, ka "galvenais konstruktors" pieminēto klubu spēles taktikā un treniņos esot Harijs, bet Oļegs, savukārt, esot meistars vīru motivēšanā.

Znaroks par "Ak Bars" galveno treneri kļuva pirms šīs sezonas. Iepriekš ilgus gadus viņš strādāja tandēmā ar Vītoļiņu, kurš, sākoties Krievijas pilna mēroga iebrukumam Ukrainā, no došanās uz Krieviju atteicies. Ja Vītoļiņš dotos strādāt uz Krieviju, viņam uz visiem laikiem tiktu aizvērtas Latvijas nacionālās komandas durvis.

"Sabres" ar Girensonu ierindā gūst septiņus vārtus un pārtrauc astoņu zaudējumu sēriju

Latvijas hokejista Zemgus Girensonu pārstāvētā Bufalo "Sabres" otrdien Nacionālās hokeja līgas (NHL) regulārā čempionāta spēlē izbraukumā ar rezultātu 7:2 sagrāva Monreālas "Canadiens". Tādējādi "Sabres" pārtrauca astoņu zaudējumu sēriju. Uzvaru Bufalo komanda nebija izcīnījusi kopš 2. novembra.

Plaviņš/Samoilovs Austrālijā iekļūst "Challenge" turnīra pamatsacensībās

Latvijas pludmales volejbola duets Mārtiņš Plaviņš/Mihails Samoilovs trešdien Austrālijā iekļuva "Bech Pro Tour" "Challenge" līmeņa sacensību pamatturnīrā. Plaviņš/Samoilovs, kuri atlasē bija izsēti ar sešto numuru un brīvo kārtu saņēma brīvu, kvalifikācijas vienīgajā spēlē ar rezultātu 2-0 (21:14, 21:11) uzvarēja austrāliešus Anjangu Garangu un Džastinu Šumanu (11.).

Pamatturnīra sacensībās 24 komandas cīnīsies modificētajā grupu turnīrā, pēc kura sekos vienmīnusa izspēles sistēma 18 labākajām komandām. Nākošajā nedēļā sāksies "Elite16" turnīrs. Kvalifikācijas sacensībās 16 komandas cīnīsies par četrām vietām pamatturnīrā.

"Pro Beach Tour" rangā pirmā līmeņa sacensības šogad saucas "Elite 16", rangā otrās ir "Challenge", trešās – "Future" sacensības.

Ikaunieci trauma liek bažīties par karjeras turpinājumu

Latvijas rekordiste septiņcīņā guvusi traumu un šobrīd ir neziņā par karjeras turpinājumu, vieglatlēte piektdien paziņoja sociālajos tīklos. "Atceries, ka dimanti ir radīti zem spiediena," ievadā raksta Ikaunieci, kurai traumas dēļ pērn secen gāja Tokijas olimpiskās spēles.

"Pēc visām rehabilitācijām, pēc visiem pūliņiem, pēc visiem sviedriem un asarām šovasar atkal izdevās sacensties, kas man deva tik daudz cerību un sajūsmu par turpmāko nākotni. Bet tad ne no kurienes rudens treniņā dabūju vēl vienu traumu," pavēstīja sportiste.

Patlaban 30 gadus vecā Ikaunieci izcīnīja sudraba medaļu 2012. gada Eiropas čempionātā, bronzu 2015. gada pasaules čempionātā un 4. vietu 2016. gada Riodežaneiro olimpiskajās spēlēs.

Sporta ziņas sakopojis
ANDRIS KĻAVIŅŠ